NAGYKANIZSA, 1900. november hó 3-án. 44-ik szám. XXXIX. évfolyam.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 10 kor. — fill.
Fél évre . . . 5 kor. — fill.
Negyedévre . . 2 kor. 50 fill.
Egyes szám 20 fill.
HIRDETÉSEK
5 hasábos petitsorban 14, másodszor 12, s minden további sorért 10 fill.
NYILTTÉRBEN
petit soronként 20 fillérért vétetnek fel.

ZALAI KÖZLÖNY.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a felelős szerkesztő nevére, az anyagi részt illető közlemények pedig a kiadó nevére cimzetten Nagy-Kanizsára bérmentve intézendők.
Bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.
Kéziratok vissza nem küldetnek

A nagy-kanizsai „Ipar-Testület," „a nagy-kanizsai Takarékpénztár részvény-társaság," a „Kotori takarékpénztár részvény-társaság," „nagy-kanizsai és a galamboki önkéntes tüzoltó egylet," a „nagy-kanizsai kisdednevelő egyesület," a „nagy-kanizsai tanitói járáskör," a „nagy-kanizsai keresztény jótékony nőegylet," „n.-kanizsai izr. jótékony nőegylet," „szegények tápintézete," a „katonai hadastyán egylet," a „soproni kereskedelmi iparkamara," nagy-kanizsai külválasztmányának hivatalos lapja.

HETENKINT EGYSZER, SZOMBATON MEGJELENŐ VEGYES TARTALMU HETILAP.

Az a helyi sajtó!

(Válasz Dr. Sz. Zs.-nak.)

Nagy-Kanizsa, 1900. nov. 2.

(V.) A közszellem hiányát lobbantják szemére közönségünknek. A helyi sajtóra meg azt mondják, hogy minden kérdéshez ugy szól hozzá, mint a politikus csizmadia. Sybilla se mondott bölcsebbet ennél.

A mi közönségünk, igaz, nem boszankodik semmin, nincs meg benne az a szent tüz, mely a nemes felháborodás okozója. A gazdag ember nem törődik kuszált közügyeink rendbehozásával azért, mert nem érdemes neki másokért veszekedni; a szegényebb polgári elem pedig nem mer vitézkedni, mert az ő bőrére megy. Félti anyagi érdekeit; az egyik fél, hogy nem kap megrendelést, a másik, hogy felemelik adóját, a harmadik, hogy kibuktatják. Mindenki tehát attól fél, hogy fejére sulykot rak. Ez a kisvárosiasság átka. A sok ügyvéd, aki helyet foglal a képviselőtestületben — és méltán, mert jogtudó emberekre ott szükség van — nagyon szük szavu. Aki ott van közülük, az nem igen beszédes dr. Dick József kivételével. Nem beszélnek pedig azért, mert vagy egyetértenek a dolgok menetével, vagy pedig azért, mert látják, hogy hiábavaló volna itt már felszólalni és néma tompaságban kell türni azt, aminek jönni kell.

Az első okról nem nyilatkozhatik a sajtó, nem feladata puhatolózni, hogy *Süle* vagy *Füle* miért nem ellenzéki és miért van megelégedve a fenálló viszonyokkal. A másik okra nézve megjegyezzük, hogy az ügyvéd urakat se fatalistáknak, se félénk katonáknak, kiknek hátul van a szemük, nem tartjuk. Amit azonban szomorusággal kell tapasztalnunk, az, hogy sok képviselő ügyvéd soha közgyülésre el se megy. Azért még mindig szivesebben látjuk dr. *Ollop* Mórt az egészségügyi bizottságban, mint közgyüléskor a társaskörben. És a sajtó? Attól követelik, hogy folyton tüzet rakjon. De nem olyan tüz kell ám, mely világit és melegit, hanem olyan, amelyik nagy füstöt ereszt!

A mi lapunk hétről-hétre városi ügyekkel foglalkozik. Megrakja a világosság tüzét, mely lángot vet, de nem füstöl. Azt a tüzet évek óta csak dr. *Dick* veszi észre. A többi 185 képviselő, mintha mind egy lében sózna, észre se veszi, hogy a város közönségének fáj valamije. Mert nem tehetjük fel, hogy felszólalásainkat a szerkesztőség önérdekeinek, istápolására vezetik vissza? Az év 52. hetében minden áldott szombaton nyilvánosságra hozzuk bajainkat, nemcsak azokat, melyeket a városi adminisztráció hiányossága okoz, hanem társadalmi bajainkat is. Vergődünk, mint hal a harasztban, de mit tapasztalunk a közönség részéről? Azt, hogy az ujságot csak akkor szereti, ha személyeskedik, ha luggal forráz, mig a higgadt, tárgyilagos felszólalást észre sem veszi. Ha ellenben valami botrányt szimatol, akkor felébred, mint a gyerek a béles szagára.

A sajtó vegye hát magára az ódium sulyát, legyünk mi a vitézek, legyen a mi kenyerünk véres, mi fogjuk lakni, amit az urak apritanak? Még a Winkelried szerepére is vállalkoznék a sajtó, ha mögötte volnának lanzknechtek. De mi meg azt mondjuk a városi képviselő uraknak: Ha felvettétek a tisztet, járjatok el benne.

Mert kávéház előtt, vagy kávéházban a sajtót leszólni, a várost leszólni, az embereket megszapulni, rossz hirnevet gyártani, még nem eljárás a tisztségben.

Tessék, képviselő urak, kiállni a placra és ott a tanácsteremben megmondani, mi nyomja a mi lelkünket, erős okokkal, nem pedig fegyverrel, mely személyt érint! Nem ugy lábbal fel, fővel alá, nem ugy, hogy a gondolatokat eltakarjuk hallgatással, hanem őszintén, magyarán, amint Kanizsán soha se volt szokás.

Vagy ha nem tetszik a felszólalás, ott a városnak két lapja, tessék megfogni a tollat, mi helyt adunk minden jogos felszólalásnak!

E helyett azonban mit tapasztalunk? Az urak dudolnak nótákat és a sajtó embereit unszolják táncra. Vajh, ki ravasz ezért? Irjuk meg mi, hogy mit gondol Péter és János, veszekedjünk mi? De nem tudják az urak, hogy az iró ember is csak szeleken horgász, ha nem áll mögötte a közfelfogás, ha nem nyer buzditást az olvasóközönségtől magától.

Az az olvasóközönség azonban e helyett mit mivel? Elolvassa a lapot, tart ez egy óráig, aztán azt mondja: üres a lap, nincs benne semmi. Tessék irni! Tessék jobbat irni! Vagy ha már derogál a „Zala" vagy a „Zalai Közlöny", ott vannak a fővárosi lapok, tessék ott egy-egy kérdést felvetni! Azzal, hogy folyton megrágjuk ezt az önzetlen, anyagi zavarokban sinlődő sajtót, csak magunk alatt vágjuk el a fát.

A társadalmi kérdések megvitatásában csak ott tartunk, hol a többi kérdéssel vagyunk. Bármilyen sürüen vetjük a társadalmi kérdések magasabb felfogásának magvát, az bizony csak nagyon vékonyan kel. Ha a malomkerék csikorog, esőt kiált, ha mi megpenditünk egy-egy kérdést, elvész a végtelenségben, de a termékenyitő eső be nem áll.

A társadalmi kérdések megvitatásában nincs köszönet, mert a klikk rendszer megköti a társadalmi élet fejlődését.

Ne bántsuk a helyi sajtót, az megteszi kötelességét. Nem tollal irják a társadalom törvényeit, ezeket a közgazdasági viszonyok szabják meg. A sajtó csak tükre lehet annak a társadalomnak, melyet képvisel. És végül, ha mindenkor nagyon mélyen ásnánk, ásónk bele is törne. Mi a jót csak tudhatjuk, másoknak kell azt megcselekedni. De ha felszólalásainkra mindig csak azt a választ nyerjük: „egyik fülem bal, a másik nem hall," akkor nem a sajtón mulik, hogy a közszellem nem ébred, hanem a tisztelt képviselőkön. Bizony, mi sajnáljuk legjobban, hogy kevés a magyar, de elég az ember.

Deákkisasszonyok.

Csunyán viselkedtek a budapesti deákok, mikor lehurrogatták női kollegáikat. Sehogysem illik a magyarság „lovagias" jelzőjéhez az ilyen eljárás, s még sokkal furcsább, hogy épen „művelődéstörténeti" órán történt. Ez a tüntetés azt jelenti, hogy a hallgató urak a művelődéstörténet egyik jellemző momentuma ellen lépnek föl és a helyett, hogy hivatásukhoz képest a kulturhistóriát előbbre vinnék, még ők maguk szegülnek ellene. Mert tagadhatlan immár, hogy a női diákok kulturtényezővé fejlődtek, s egészen komolyan kell őket venni. Ha a férfihallgatók vetélytársakat látnak bennük, akkor ne ilyen nemtelen eszközökkel igyekezzenek velük felvenni a versenyt, hanem annál jobban nézzenek a tanulmányaik után és igy iparkodjanak megmutatni, hogy ők az „erős nem." Mert a deákkisasszonyok igen nagyon szorgalmasak ám, és többnyire igen tehetségesek is, miyelhogy nem megy lány tudományos pályára, ha eleve nem fegyverkezik föl erős szorgalommal és rátermettséggel. A férfi deákok között pedig elijesztően csekély a boldogulók száma, akik igazi igyekezettel mennek neki az egyetemi harcnak. Ilyen körülmények között jobb volna talán szégyenkezni, — semmint demonstrálni.

Egyelőre nem láthatjuk még a nők tudományos foglalkozásának eredményét, mert még csak kezdetén vagyunk ezen mozgalomnak. Kérdés az is, vajjon a női kenyérkereset egyéb fajaiban jelentkező eredmény következtetést enged-e a nők tudományos törekvéseire? Mutatkozik-e majd a tudományos pályákon az a jelenség, hogy a nők devalválják a munka árát, sőt önmagukat is, amennyiben alacsonyabb rendü munkásságra vállalkoznak?

Mindezen kérdésekre csak egy nemzedék mulva jön majd meg a felelet. Hires és nagytekintélyü tudósok nem mernek még határozottan nyilatkozni a női studiumról. Megnyitották nekik az egyetemet, de aztán teljesen magukra hagyják őket. Különösen a tudós orvostanárok, s ezek közül is a nőgyógyászok némi skepszissel beszélnek a női deákokról. Korántsem a szellemi képességeikben és tehetségeikben kételkednek, hanem a f i z i k a i, t e s t i rátermettségükben. Tagadhatlan, hogy a női deákok rendkivül szorgalmasak és gyakran könnyü felfogásuk is van, de viszont nem lehet elvitatni, hogy a női szervezet gátot vet a tudományos pályák némelyikén való boldogulásnak.

A társadalmi élet mai rendje még nem igen határozta meg a többé-kevésbbé önálló női deákok helyét. A férfi deákokban a „haza reményét" látjuk, a deákkisasszonyok iránt még némi idegenkedéssel viselkedünk. (Lásd a budapesti

TARCZA.

Régi nóta, . . .

Irta: Vajdai Szabó István.

— A „Zalai Közlöny" eredeti tárcája. —

Hegyekkel koszoruzott ki és, vadregényes tájon, — a hol az én bölcsőmet is ringatták — a Bükkben van egy kis kápolna.

Egy dombon áll, körülötte illatos rét, ezer szinü virágaival, előtte kis csörgedező patak, melynek vize talán a hősök oldalából kifolyt vértől lett pirosra festve....

A magas bércek mintegy véd övezve keritik körül e helyet, melynél a paradicsom sem lehetett fellségesebb.

A vadrózsák oly szeretettel simulnak a mohos sziklához, mint a szerető apa gyermekei. És hogy van az, hogy ahhoz a hideg, kopár kősziklához, a mely dermeszt, a félelmet kelt az emberben is — annyira tud ragaszkodni egy illatos, szép virág, a mely talán egy összetört sziv porából támadt a szikla mélyén, hogy figyelmeztesse a halandókat:

— A rózsa nincs tövis nélkül!

Te fájó kebel, te sokat hányatott sziv!

Ha nem tudsz megnyugvást, irt találni sebeidre, jöjj ide!

És ha majd elsirtad lelkednek fájdalmát, ha szived már betelt a virágok illatával, tekints szét e kápolnában. . .

Látni fogsz egy lázas szemü, átszellemült alakot, kinek homlokára rá van vésve a szenvedés bélyege, a kinek eszméje volt e kápolna, és a ki minden nap ide jön imáját végezni, a bünösökért összetéve kis kezeit.

És látni fogod, a mint sötét szemeiből lassan szivárog a köny. . . .

•

Milyen boldog volt ez az asszony két év előtt . . .

És milyen fájdalmos Madonna most!

Akkor még nem tudta az ő tizennyolc éves szivével, hogy őt képes megcsalni az, a kit ugy imádott, mint egy bálványt.

. . . . Két éve, hogy Kabos Géza elvette Rétby Emiliát. Oltárhoz vezette azt a mélabus teremtést, ki csak a boldogságra látszott teremtve lenni.

. . . . Ha tudtad volna te lázas szemü szép asszony, hogy a férjed nem téged szeret, hanem egy m á s i k a t. . . . Óhajtottál volna-e tovább is élni a bálványozott férfi szerelme nélkül?

Bizonyára nem!

Óh akkor még nem voltál oly erős lélekben, mint ma! . . . .

Házas életük látszólag boldog volt.

•

. . . . Szerették egymást, még sem lettek egymáséi.

Régi nóta, de mindig uj marad!

A leány szép volt, de nagyravágyó, elkényeztetett. A férfi — Kabos Ede — imádta a leányt szivének egész hevével, de nem vehette el, mert még egy évet végeznie kellett az egyetemen.

Egyszer csak a leány szülei elhaltak.

Tönkre mentek előbb teljesen és Matildnak férjhez kellett mennie. A szeretett férfi nem vehette el. Rokonaihoz menjen? Ő, kegyelem kenyeret enni?

Soha! Erre büszke volt!

De hiszen ott van egy másik, kinek vagyona, állása van, csak melegen érző szive nincs. . . . .

Ahhoz hozzá mehet!

. . . . És hozzá ment!

És mikor ő, az irigyelt menyasszony eljegyzése napján az első csókot kapta jegyesétől, undorodva futott be szobájába. Levetette magát a pamlagra, zokogott és tépte szőg haját.

Aztán mereven bámult maga elé, mint egy oroszlán, ha kidühöngte magát, és rágondolt arra a m á s i k r a. . . .

Elgondolta, hogy mily boldogok voltak ott künn a szabadban, a tó vizénél, még nem is oly rég, midőn kéz a kézbe kérdezték egymástól:

— Szeretsz?

S mind-kettő azt mondta rá:

— Örökké!

Óh miért nem változtatta őket Isten akkor kővé, hogy ott maradtak volna örök időkön át?! . . .

Egy estve a menyasszony irt Kabos Gézának:

— „Holnap este 6-kor legyen a temetőben!"

A férfi eljött, a leány is.

Ránéznek egymásra hosszan, némán, fájdalmasan.

— Igy kell lenni! rebegte leány szava.

— De szerelmünk örök! — hangzott tompán a férfié. —

Egy fehér rózsát adtak egymásnak kölcsönösen és utoljára volt kéz a kézben.

A leány másnap oltár elé állott s hazug ajakkal mondta el az „igent".

Rá egy évre Kabos Ede is oltárhoz vezette Rétby Emiliát. —

•

Egy napon Kabos Géza Matild férjének halálát olvasta a lapokban. Ah! tehát ő most már szabad lehetne, ha nem volna itt ez a — m á s i k. Övé lehetne az a nagy, fekete szemü asszony. . . .

És feljajdult az erős férfi, mint egy megsebzett vad. Robant haza. A kitárt kis szalon ajtaja előtt pedig karjait kitárva önfeledten kiáltott fel:

— Óh Matild, ha te lennél itt!

E pillanatban lépett ki neje, halotthalvány arccal.

— Tehát Matild?... S ön nekem hazudott akkor, midőn azt mondta, hogy szeret?... rebegé fuldokolva a martyr asszony. . . . . .

•

. . . . . Ez volt a perc, melyben az asszony szivének bálványa összeomlott. .

S ma, midőn elémbe képzelem azt a sokat szenvedett martyr asszonyt, a mint ott a kápolna hideg márványán térdepelve fejét dicssugárral veszi körül a nap glóriája s halvány arcán a könyek peregnek le fájdalmának nemes gyöngyei, azt kérdem én:

— Hogy lehetnek a z o k ketten boldogok, mikor ez az e g y, oly kimondhatatlanul — b o l d o g t a l a n?...

Uj konyvek.

Irodalmunk három, könyvéről van szó, melyeknek szerzői Nagykanizsán működnek. Az első Dr. K i s s E r n ő „Vörösmarty Mihály"-a. Nagy olvasottsággal és meleg szeretettel dolgozta fel, a szerző a nem egészen uj tárgyat Az könnyen megbocsátható ha eredetiségre nem törekszik. Nem is célja, vagy tán csak nem kifejezett célja a szerzőnek az eredetinek megalkotása, hanem csak az: hogy a nagy költő külső életét vázolja s ennek kapcsán munkáit a rólok mondott jellemző birálatokkal megemlitse. Az egész mü a középisk. növendékei számára irásba foglalt előadás. A meglevő anyag ügyesen van összegezve nagy gonddal alkalmazott idézetekkel ellátva. A középiskolák növendékeinek melegen ajánlható ez a most aktuális munka

„Mephistó és Lucifer" a másik.

Dr. P e r é n y i József az emberiség problemáját fejtegető két fönséges mü, „Faust" és „Az ember tragédiája" intrikusait állitja egymással szembe. A párhuzam gondos kommentárja e két alak szerepkörének. Az érdekes könyv a középisk. ifjuság és a nagy közönség kezében hasznos szolgálatot tehet a két említett mü tanulmányozásánál.

„A költészet paedogogiai jelentősége" a harmadik, melynek érdemes szerzője Hoffmann Mór. Benne a tanitók, tanárok és szülőkhöz szól, bizony sok megszivlelni valót mond. Teljes elismerés illeti meg a szerzőt jelen munkájáért, Mi teljesen magunkénak valljuk nézését, melylyel a

Lapunk mai számához negyediv melléklet és a Török A. és Tsa. cég, budapesti bankház osztálysorsjáték körözvénye van csatolva.

tüntetést.) Vannak társaságok, ahol a női tanulók már állandó alakokká váltak. Igy például Oroszországban. Az orosz regényirók műveiben sokszor találkozunk igen szép női deákalakokkal, Turgenyev „Uj Föld"-jében, s Tolstoinál is gyakrabban. A zürichi egyetemen az orosz deákleányok nagy szerepet visznek, és a szocialisztikus eszméknek is nagy szolgálatokat tesznek. A bécsi egyetem orvostanhallgatói közt gyakran találkoztam már amerikai meg angol deákkisasszonyokkal, és mint kollegáik mondják, ők a legszorgalmasabbak valamennyi hallgató között.

Én sohasem veszem rossz néven, ha egy deákkisasszonyról azt hallom, hogy morál dolgában elüt a rendestől. Azt vélem, hogy egy oly leány, aki tehetség és munkásság tekintetében elüt a többitől, méltán léphet tul a közönséges szük morál-korlátokon. E tekintetben a női művészekkel egy szinvonalon állanak. Szóval nem kell őket annyi óvó morál-köpenyeggel körülvenni, mint a fajfentartási célokra fölnevelt női nemzedéket. A szellemnek mindenütt előjogai vannak, s a női deákok ezen előjogokkal lerázhatják az előitéleteket.

Nagyon mulatságos és szellemes módon humorizál Wolzogen Ernő egyik bájos könyvében a női deákok fölött. A könyv cime „A harmadik nem" (Das dritte Geschlecht) és ezen szóval épen a deákkisasszonyokat s általában a férfimunkával foglalkozó nőket nevezi, — vagyis hogy sem egészen férfiak, sem egészen nők, hanem valami harmadik, meghatározatlan nemhez tartoznak. Nőalakjai minden extravaganciáik dacára hus- és vérasszonyok, kik semmibe se veszik a „spiszpurger"-morált és élnek a maguk belátása szerint. A szerző aranyhumorán keresztül beláthatunk ezekbe a szabad érzésü asszonylelkekbe és — — megirigyeljük őket. Ajánlom ezt a könyvet mindenkinek olvasásra, aki jó modern korregényt akar olvasni, s amellett mulatni. A gyöngébb lelküek kedveért megjegyzem, hogy egy egész csomó házassággal végződik a história, amelyek közül legérdekesebb az, amelyiknél a menyasszonyra két óra hosszat kell várni a násznépnek és a professzor-vőlegénynek, mert épen egy érdekes — sebészeti műtéttel van elfoglalva, s minthogy épen rigorozumra készül és nincs hiábavaló ideje, egyik idősebb barátnőjét küldi frissensült férjével platonikus nászutra, nehogy a jegyek elvesszenek.

— — De félre a tréfával, ne mulassunk sokat a diákkisasszonyok fölött. Nemsokára kitünik majd, hogy melyik félen van a nevetés sora, a remonstráló férfiakon-e, vagy a türelmes deákkisasszonyokon-e? Akik pedig már kezdettől fogva elitélik a tanuló nőket, azok gondolják meg, hogy ők maguk okaik a nők tudományos munkásságának. Ha jobban megbecsülnék a nőket az egyetemen kivül, akkor nem kivánkoznának az egyetemre.

Elvégre nem lehet minden lány milliomos partie!

Xilef.

hasznossági elvet (utilitarismust) követő mai nevelést kárhoztatja, állitásai valók, példái igazak, s a mód melylyel a baj orvoslását követeli biztos, a mellett a hang, melyen cselekszi meglepő szép. A költészet isteni forrásához küldi az ifjukat, hogy a példák által buzditva „jellemre" tegyenek szert, máskülönben a könyv igen érdekes és tanulságos s méltán megérdemli, hogy könyvtárainka helyet kapjon.

A nagy költő ezen szavaival „Járjátok be minden földet", egy kis utazásra hivja fel a kalandvágyó ifjuságot Bellosits Bálint.

S aki követi a felhivást az nem is igen bánja meg; mert a forditó egy diszes könyvben elvezeti az ausztráliai aranyásók közé, onnét a vad kabyokhoz temiszta, a majd a fókák szigetéről a malájok rablóvezéréhez s „bolygó hollandihoz. A tárgy igaz, hogy nem fantasztikus de, annyira a menyire érdekkeltő, a hang sem valami költői, de legalább folyékony. S a mai reális ifjuságnak pedig az ellenkezőt kellene nyujtani. Igy hát a forditó jobban is válogathatott volna. De ha megvan az sem baj, 8—12 éves gyermekek számára, annál inkább is megfelel, hagy kis elbeszélésben, (1 és 3) erkölcsi eszme is van. Dicsérettel adózunk, a mű izléses izléses kiállitásának és a csinos és szép térképek, valamint az illusztrációknak. A műveket Fischel Fülöp és fia Nagykanizsán adta ki.

Bucsuztató az iparkiállitástól

Az Ipartestület mult vasárnapi határozata nem lepett meg senkit sem. Előre tudta mindenki, hogy ez az Ipartestület ilyen elöljárósággal soha sem fogja az iparosság érdekeit oly magas szempontból megitélni, hogy elhatározza magát egy iparkiállitás rendezésére. Ez a vezetőség nem vezetésre való, mert haladása kullogásnak is lassu. Ez nem üzleti szellemü iparosok egyesülete, hanem nyárspolgároké, kik a rendes napiteendők bürokratikus lemorzsolásán kivül az iparosok anyagi jólétének és szellemi nivójának fejlesztését önállóan vezetni nem képesek.

Az iparosokat azon a közgyülésen, melyen az iparkiállitásról lemondottak, senki nem világositotta fel. Határozatuk indokául a jelenlegi szük pénzügyi viszonyokat és pangó közgazdasági állapotokat hozták fel, a mivel azután kiállitották magukról azt a szegénységi bizonyitványt, hogy ők, az iparosok, minden kiállitások fő-főfaktorai, nincsenek tisztában a kiállitások jelentőségével. Igaz ugyan, hogy a kiállitásokon való részvétel közvetlenül áldozattal jár, de közgazdasági jelentőségük ép ebben kulminál, hogy a pangó üzleti életet felfrissitse, és a hozott áldozatok árán nagyobb jólétet adjon. Az arra költött pénz nem áldozat, hanem befektetés, mely kamatozni fog. Áll ez különösen ma, és különösen a kisiparra, mely a nagy ipar elleni küzdelmében erőhöz ujra csak ugy juthat, ha fejlesztésére minden eszközt, köztük egyik legfontosabbat, a kiállitásokat, felhasználja, s általuk régi erős ekzisztenciáját ujra megalapitja. Ezen a téren korlátolt észjárással, kopf-fal semmire sem lehet menni, ide az ügy iránt lelkesedés szükséges és körültekintő szakértelem, mely az ipartestület vezetőségében hiányzik. Neki kellett volna lelkesedést önteni az iparosokba és meggyőzni őket arról, hogy a mai nyomasztó helyzetet csak radikális reformok és áldozatkész akciók változtathatják meg.

Mert nem frázis az, hogy a helyi ipar fellenditésére igen jótékony hatással volna egy kiállitás, melyet az Ipartestület alighanem csak luxusnak tekint. Felszokták emliteni, hogy a jó iparost kiállitás nélkül is felkeresi a közönség, a rossz pedig kiállitással sem boldogul. Hát ez nem egészen igy van. A jó iparos, ha szegény, reklamot nem csinálhat magának, az üzleti életben pedig nem igen veszik észre a szerény ibolyácskát. A kiállitás reklám. Előforduló esetekben szerepet játszik a „pech" is. Kezdő iparos első megrendelőkül kap szeszélyes embereket, kik nem értenek az ő szakmájához. A fiatal iparos ambicióval kezd munkájához és eredetit készit, a laikus és szeszélyes megrendelő pedig nincs vele megelégedve; otthagyja, másoknak nem ajánlja, s igy lappangva terjed a rossz renomé, melyre érdemetlen a kezdő iparos, ki jó munkás, de nincs szerencséje. A kiállitás azonban a nagyközönség elé viszi munkáját és szeszély helyett az általános izlés fog róla birálatot mondani, mely rehabilitálja az iparost és munkásságát megrendelésekkel honorálja. Minél szükebb körre terjed valamely kiállitás, minél kisebb helyre, minél kevesebb szakmára — egyesekre annál több haszon háramolhatik belőle. Az országos kiállitásokon egy nemzet bemutatkozik, hogy kulturáját megismerjék és műveltsége őt a többi államok szemében magasabb piadesztálra emelje, a helyi szakkiállitások azonban nem pompázni valók, de a szakma érdekeinek, képviselőik jólétének előmozditására.

Régi dolgok ezek, de az Ipartestület előtt ma is ismeretlenek. Nem is azért mondottuk el, mintha tán reményünk volna ahhoz, hogy velük az Ipartestületet más határozatra birjuk. Merész vállalkozás volna ez, és hiábavaló. Mert nagy csoda, ha a kopf uj eszmét felvesz, de még is előfordul. De hogy elejtett eszmét ismét elővegyen, az lehetetlenség. Az Ipartestület a kiállitás rendezésén többé nem fogja törni a fejét, legalább addig nem, a mig azok állanak élén, a kik ma, a mig az a szellem uralja, mely manapság. És ez az oka, hogy bucsut is veszünk a közönség nevében a kanizsai iparkiállitástól, mely mint eszme, megszületett, egy ideig vergődött, 6 hónapon át foglalkoztatta a sajtót és a közönséget és végre hat hónapi hánykolódás után az Ipartestület karjai közt kiadta lelkét.

Kereskedelmi s iparkamara.

— **Hirdetmény.** A m. kir. államvasutak szombathelyi üzletvezetősége a hatásköre alá tartozó vonalokon az 1901. és esetleg az 1903. év végéig szükséges különféle anyagok, u. m. kőnemü anyagok, téglák, faggyu-gyertya és szappan, kályha és takaréktüzhely-alkatrészek és fedéllemezek, fanemü anyagok, magvak szállitására pályázatot hirdet.

Az ajánlatok f. évi november hó 15 ikéig a föntnevezett üzletvezetőség általános (I.) osztálya anyag- és leltárbeszerzési csoportjánál nyujtandók be.

Mire az érdekelt körök figyelmét oly megjegyzéssel hivjuk föl, hogy az általános és különleges föltételek az üzletvezetőség ugyane csoportjánál (Szombathely, üzletvezetőségi épület I. emelet, 4. sz.) tekinthetők és szerezhetők meg.

Sopron, 1900. évi október hó 17-én.

— **Hirdetmény.** A zalavármegyei m. kir. épitészeti hivatal a törvényhatósági közutakon alkalmazott utkaparók részére 1347 korona 40 fillér értékben szükséges szerszámok szállitásának biztositása céljából f. évi november hó 5-én d. e. 10 órakor zárt ajánlati versenytárgyalást tart. Az ajánlatok ugyanez időpontig nyujtandók be.

A részletes föltételek a nevezett m. kir. államépitészeti hivatalnál tekinthetők meg.

Sopron, 1900. évi október hó 20-án.

— **Hirdetmény.** A m. kir. államvasutak szombathelyi üzletvezetősége a vonalai részére 1901-ben, esetleg 1903. végéig szükséges pályafentartási fák szállitására pályázatot hirdet. Szállitandó különböző mennyiségü deszka, léc, oszlop, szálfa, zsindely, palló stb. puha, illetve keményfából. Az ajánlatok benyujtási határideje f. évi november hó 22-ikének d. e. 10 órája.

A részletes feltételek a nevezett üzletvezetőségnél tekinthetők meg.

Sopron, 1900. évi október hó 27-én.

— **Hirdetmény.** A m. kir. államvasutak igazgatósága az 1901. év folyamán (esetleg a rákövetkező 2 évben) szükséges 650 métermázsa gyapotfonál, 900 klg. fehér gyapotfonál és 600 klg. fehér gyapjufonál szállitására hirdet pályázatot. Ajánlatok legkésőbb f. évi november hó 24-én déli 12 óráig nyujtandók be.

A részletes pályázati fölhivást az érdeklődőknek — ez iránt kifejezett óhajra — készséggel megküldjük.

Sopron, 1900. évi október hó 30-án.

— **Hirdetmény.** A m. kir. államvasutak igazgatósága az 1901. év folyamán a budapesti központi szertárban összegyülő és fölöslegként rendelkezésre álló mintegy 2510 drb. olajos hordót eladni szándékozik. Az ajánlatok, melyek részmennyiségre is szólhatnak, szabályszerü ürlapon legkésőbb november hó 17-ikének déli 12 órájáig nyujtandók be a m. kir. államvasutak anyag- és leltárbeszerzési szakosztályánál (Budapest, Andrássy ut 73. sz. II. em.)

Kivánatra kamaránk a részletes pályázati hirdetményt készséggel megküldi az érdeklődőknek.

Sopron, 1900. évi október hó 30-án.

A keresk. és iparkamara.

HIREK.

— **A novemberi előléptetések.** Ő felsége a király a házi ezredeinknél kinevezte vezérőrnagygyá Csanádi Arturt, a 48-ik sorgyalogezred ezredes-parancsnokát; a honvédségnél Weiss Józsefet őrnagyot alezredessé, Horváth Géza századost őrnagygyá; nemesbocsári Svastica Elemért másod osztályu századossá, Csathó Egon és Novák Gézát főhadnagyokká, Gábry Andor és Mayer Istvánt hadnagyokká.

— **Az Osztr. magy. bank főnöke.** Mergenthaller Lajos, az Osztrák-magyar bank helybeli fiókjának elöljárója Bécsbe helyeztetett át. Helyét Himesch Lajos, a szegedi fiók főhivatalnoka foglalja el. Szigoru pontosság a hivatalban, békülékeny modor a felek irányában és szeretetreméltóság a társadalmi érintkezésben Mergenthaller Lajos bankfőnök azon tulajdonai, melyeknél fogva a város közönsége őt megszerette. Távozását, mely rá nézve előléptetést jelent, őszintén sajnálják a bank hivatalnokai és ügyfelei.

— **Uj kanonok Pécsett.** A király Wajdits Gyula pápai káplánt, a pécsi papnevelő intézet spiritualisát, cimzetes kanonokká nevezte ki. A kinevezett jeles egyházi férfiu Nagy-Kanizsa szülöttje és nagybátyja lapunk kiadójának.

— **Kinevezések.** A király dr. Kendy Elemér alügyészt a budapesti büntető törvényszékhez albiróvá nevezte ki. A jeles alügyész jogi körökben nagy elismerésnek örvendett.

Az igazságügyminiszter dr. Kondor Jenőt, a nagy-kanizsai kir ügyészséghez beosztott törvényszéki aljegyzőt a helybeli kir. ügyészség kerületébe ügyészségi megbizottnak rendelte ki.

— **Ujoncok esküje.** A helyben állomásozó 20. számu honvéd gyalogezredhez m. hó 6-án bevonult ujjoncok m. vasárnap d. e. letették az ünnepélyes esküt. Reggel 8 órakor templomba mentek. A misén az állomáson levő összes tisztek Füspök József ezredes ur vezetése alatt teljes diszben részt vettek. Mise után ünnepi beszéd volt. Azután bevonulás a laktanyába, hol zászló alatt a legénységet megeskették. A legénység az napon teljes pihenőt tartott.

— **Vörösmarty ünnepély.** Még élénk emlékezetünkben van, mily lanyhasággal ünnepelték városunkban Petőfi halálának 50-ik évfordulóját. Sehol az eső nem mosta el a nemzet nagyjainak hirét oly hamar mint nálunk, Kanizsán. De az elmult dolognak felejtés a vége. Most azonban, hogy az egész ország megmozdult a „Szózat" költőjének megünneplésére, mi sem tartjuk hiábavalónak megkérni és felhivni az Irodalmi s Művészeti kört, hogy idejekorán tegye meg az előkészületeket Vörösmarty születése századik évfordulójának méltó megünneplésére. A készülődésre rá kell érnünk, a „Szózatot" el nem felejtjük és a majdra nem adunk.

— **A temető látogatói.** Párisban Minden-Szentek napján 99860 ember látogatta a város temetőit.

— **Áthelyezett vezérügynökség.** — Mint megbizható helyről értesülünk a „Nemzeti" Baleset-Biztositó Részvénytársaság igazgatósága a helybeli vezérügynökséget ujévtől fogva Pécsre helyezi át, mig Nagy-Kanizsán csupán főügynökséget tart.

— **Hirtelen összeesett.** F. hó 1-én este egy közkatonát szállitottak be a honvédkaszárnyába. Szegény legény valamelyik korcsmában mulatott, kackiásan pillantott az összesereglett fehérnépre. Egyszerre csak hideg borzongás szaladt végig a legényen, egyet sóhajtott és lefordult a székről. A kezében levő pohár csörömpölve esett a földre és a katona csöndes lett. Társai beszállitották a laktanyába. Halottak napján már a börtönben ébredt fel — de már kijózanodva.

— **Meghivó.** A „Zalamegyei ált. tanitótestület" nagy-kanizsai járásköre ez évi rendes (őszi) közgyülését 1900. évi november hó 15-én (csütörtök) d. e. 9 órakor Nagy Kanizsán, a községi polg. fiuiskola rajztermében fogja megtartani. Tárgyai: 1. Mult gyülés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesitése. 2. Elnöki jelentés a járáskör három évi működéséről. 3. Gyakorlati előadás a magyar nyelvtanból (az elemi iskola IV osztályában). Tartja Almási János ur nagy-kanizsai rendes tag. 4. „A nő az iskolában" — felolvasás Kertészné Grünbaum Sarolta urnő — nagy-kanizsai rendes tagtól. 5. Vegytani kisérletek; — folytatólagos gyakorlati előadás — tartja: Waligurszky Antal ur, nagy-kanizsai rendes tag. 6. Folyó ügyek s netáni inditványok. 7. Tisztujitás.

— **Két munkás halála.** A kaposvári cukorgyárban nagy szerencsétlenség történt. Két munkás leány a padláson dolgozván, az óriási halomba rakott czukoranyag megcsuszamlott s mind a két leányt eltemette. Mikor a cukortömeg alól őket kiásták, már mind a kettő halva volt. A kórházba szállitották őket boncolás végett.

— **Mulatság.** A N.-kanizsai Polgári Egylet Vigalomrendező Bizottsága 1900. november hó 10-én családias jellegü táncestélyt rendez. Személyjegy 1 kor., családjegy 2 kor. 40 fill. Kezdete 9 órakor.

— **Szemétbe fulladott.** Szülői gondatlanság áldozatáról veszünk ismét értesitést. — Kis-Récsén Rajkó Ferenc földmives gazda felesége a napokban reggel elment hazulról a szomszédba és 15 hónapos kis fiát az udvaron egy lócára ültette, mely mellett a szemétgödör volt. A kicsike sokáig sirt, fészkelődött a helyén, mig nem legurult a padról, beleesett a szemétgödörbe és belefulladt. Visszatérő anyja kétségbeesve látta kis gyermekét holtan a szemétben, de már nem segithetett és gondatlanságáért a csendőrök fel is jelentették.

— **Az Ált. Munkásképző-Egyesület ünnepe.** Az Ált. Munkásképző Egyesület csütörtökön, „Mindszentek napján" kegyelettel emlékezett meg egyik derék, küzdő és kitartó harcosáról Szalay Lajos-ról, ki egyike volt azon buzgó embereknek, ki lankadatlanul küzdött az egyesület érdekei mellett, hogy azt olyan niveaura juttathassa, mely méltó legyen arra, hogy keblére ölelhesse a munka és a küzdés embereit és a mely kedves és békés otthonává lehessen azon ifjaknak, kik a nyomasztó munka közepette is gondot viselnek a szellemi továbbképzésre, az önművelődésre. Hálás lett érte az utónemzedék is, mihelyt az egyesület jobb napokat ért, siremlékkel örökitette meg nevét lelkes agitátorának, melylyel mintegy fennen hirdeti, hogy munkád termékeny talajra talált, egyesületünk virul és fejlődik. Délután 3½ órakor vette kezdetét az ünnepély, melyen a különben is a temetőbe gyülemlett néptenger tetemes része a sirhalom körül foglalt helyet, hogy ők is hálával adózzanak a munkások egyik volt, lelkes és érdemekben megboldogult vezérének. Az ünnepélyt az egyesület dalárdájának éneke nyitotta meg és zárta be. Az ünnepi beszédet az egyesület elnöke Fischel Lajos mondta.

— **Mérleghamisitó.** Meg nem engedett eszközökkel akart tisztes polgári haszonra szert tenni Graut Jakab, ki Szlakovecen, a Muraközben vegyeskereskedő. A falubeli kovácshoz elvitt 8 drb. bolti mérlegot és azt akarta, hogy a mester rakjon sörétet a mérleg nyilásaiba, hogy súlyosabb legyen. A kovács nem értvén a dolgot s a munkát el is végezte volna, de épp akkor csendőrök jártak a faluban és ezek értesültek a Graut Jakab manipulaciójáról. Megcsipték, elvették tőle a mérlegeit, meg a söréteket és a szolgabirói hivatalnak feljelentették.

— **Uj lap.** Szigetvárott f. évi október hó 21-én uj lap indult meg. Névy Zoltán szerkesztése alatt „Délsomogy" cimmel. Az első számról itélve az uj lap megállja helyét.

— **Elégett gyermek.** Szörnyü halállal mult ki a napokban Stridó mellett Kernyakovcsán Dvanyicsák József parasztgazdának Zsófi nevü 6 éves leánya. Szülei estefelé elmentek a szomszédba almát törni, mely foglalkozás Stridó környékén, hol nagymennyiségben készitik az almabort, igy ősz táján szerte divik a falvakban, — és a kis leányt nagyobbacska testvéreivel együtt otthonhagyták. A gyermekek valahonnan gyufát keritettek elő és evvel a szobában játszani kezdtek. Egyszerre csak láng ütött elő az ágy alól és rövid idő mulva egy tüzben állt a ház is. A gyermekek kiszaladtak az utczára, csak a 6 éves Zsófi nem tudott kimenekülni, bennégett és csak szenesedett holttestét lehetett feltalálni az üszkök között. A gondatlan szülőket a csendőrök elé állitották, s azzal védekeztek, hogy részegek voltak egész nap, mert almaszüret idejében az egész falu részeg. A feljelentés e furcsa védekezés daczára is már megtörtént.

„Henneberg-selyem"

Csak akkor valódi, ha közvetlen tőlem rendelik

fekete, fehér és szines 45 krtól 14 frt 65 krig méterenkint — egész ruhák s blousoknak való! — Mindenkinek postabér és vámmentesen, házhoz szállitva. Minták póstafordultával küldetnek.

HENNEBERG G., selyemgyáros, ZURICHBEN.
Cs. és kir. udvari-szállitó.

— **Uj fényképész. Vértes Antal,** ki a Singer Sándor-féle fényképészeti műteremnek huzamosabb ideig vezetője volt, azt most tulajdonjogilag átvette és teljesen ujonnan berendezte.

* **Forduljunk mindig az első forráshoz.** Ha valahol, ugy bizonyára helyén van ez osztálysorsjegyek beszerzésénél. — Habár ugyanis az osztálysorsjáték rendkivül nagy nyerési esélyeket nyujt és — mint ez be van bizonyitva — ezreket jólétre, sőt nagy vagyonhoz is juttatott, a sorsjáték intézménye mindennek dacára föltétlenül megkivánja, hogy a sorsjegyek teljesen megbizható helyről szereztessenek be. A sorsjegyvásárlónak megnyugvással kell birnia arra nézve, hogy az eladó részéről történő hibákért — a mi különösen okból könnyen előfordul — az eladó nyeremény esetén bármely összegű kárért képes legyen teljes szavatosságot vállalni; az ily tévedésekért t. i. első sorban az eladó felelős. Hogy tehát a vevő minden tekintetben megnyugvást találjon, ajánljuk mint a legmegbizhatóbb beszerzési forrást, a „Nemzeti Pénzváltó Részvénytársaságot" (Budapesten, Haas-palota), mely az ország legnagyobb osztálysorsjegy-elárusitó helye. E társaság osztálysorsjegyeket eredeti árakon (utánvét mellett is) ad el, meg pedig teljesen költségmentesen; sorsolási jegyzékeket ingyen küld szét; nyereményeket azonnal, titoktartás mellett bármely összegben kifizet. E mellett a legnagyobb biztonságot, tehát minden irányban előnyöket nyujt, a mi egy oly előkelő intézettől, mint a „Nemzeti Pénzváltó Részvénytársaság," várható is.

— **Vásároljon osztálysorsjegyet** Lukács Vilmos bankházában Budapest V. Fürdő-utca 10, egy egész 12 kor., egy fél 6 kor., egy negyed 3 kor., egy nyolcad 1 kor. 50 fill.

* **Régi pénzeket a legnagyobb árakért** vesz Maximilian Alois Wormser,, Bécs Karntnerstrasse 31.

Varga Ferenc vincellér,
Zala Lenti, ki az amerikai szőlőtenyésztés és mindennemü fa oltásban jártas, jó bizonyitványokkal bir, családos, állandó állást keres.

Lender János vincellér,
családos, jelenleg Tapolcán működik január ho 1-től kezdve állandó állást keres. Esetleges levelek cimzései Csapira kéretnek.

Fiatal uri ember
bármiféle irásbeli teendőt otthoni elvégzésre jutányos árért elvállal, esetleg zongora-oktatást is. — Bugyács, Kis-Kanizsa.

KRONFELD Nővérek
folytatják a tanitást az idegen nyelvekben. — Lakás: Vasuti-utca hitközség-ház.

ANYAKÖNYVI HIREK.

Születések:

— Október 26-tól november 2-ig. —

Vas Teréz cseléd: Teréz.
Szabó József napszámos: István.
Mersits Lajos kádár: Erzsébet.
Millei György földmives: Katalin.
Reich József napszámos: János.
Dolmányos József földmives: György.
Horváth Gyula cipészsegéd: Nándor.
Benkő Katalin cseléd: István.
Szabó Ferenc napszámos: Juliánna.
Vince János gyári napszámos: Anna.
Modrovics Imre napszámos: Imre.
Szokol György munkás: Anna.
Sommer Ferenc mozdonyvezető: Károly.
Gábor Ferenc napszámos: Mária.

Halálozások:

Sipos Ferenc rk. 17 hónapos: vörös.
Robinsohn Ilona izr. 22 hónapos: kanyaró.
Özv. Tibol Józsefné Lován Éva rk. gazdaasszony, 45 éves: epekő.
Nagy István rk. 2 hetes: kanyaró.
Kálovics Anna rk 10 hónapos: vörös.
Hiltinger Margit rk. 9 hónapos: vörös.
Androvics György rk. 1 éves: vörös
Jakab Juli ov. ref. 56 éves: kéthegyü billentyü elégtelensége.
Mikó Anna, Mucer Józsefné rk. 63 éves: tüdőhurut.
Szemlics Mária rk. 8 hónapos: ránggörcs.
Molnár Anna rk. 18 hónapos: kanyaró.
Özv. Grünvald Adolfné Klein Eleonora 65 éves: szivszélhüdés.
Nemes Pál rk. 8 éves: általános gümőkór.
Ritter Frigyes ág. ev. 10 hónapos: kanyaró.

Házasságot kötöttek:

Proszonyák Ferenc cserepessegéd — Molnár Terézzel.
Pongrác Jakab magánzó — Domján Julival.
Mudrák Ferenc sütősegéd — Herky Etellel.
Munkácsi József fodrász — Andris Marival.
Tüke József vasuti munkás — Kovács Juliánnával.

IDEGENEK NÉVSORA.

„Korona" Szálló.

Frankl Henrik utazó, Bécs, Rotschild Ede utazó, Manheim, Joksch Ferenc utazó, Bécs, Morgenstein Ignác utazó, Bécs, Neumarkt István igazgató, Bécs, Steininger Ferenc hivatalnok, Bécs, Sonnenschein Jenő utazó, Bécs, Blühwein Henrik utazó, Meran, Putscher József utazó, Bécs, Eismodel Zsigmond kereskedő, Bécs, Schwarz Frigyes utazó, Bécs, Lövy József utazó, Bécs, Winterstein József utazó, Bécs, Bernhard Hugó utazó, Bécs, Berger Sándor utazó, Bécs, Ferber Arthur utazó, Teplitz (Csehország), Schreiber Károly utazó, Bécs, Grünn József utazó, Bécs, Budaspits József utazó, Bécs, Graner Henrik utazó, Bécs, Löbl Hugó utazó, Nürnberg, Schulz Sándor kereskedő, Zala-Egerszeg, Weszely Ferenc bankhivatalnok, Győri-Szt.-Márton, Bernhard Béla utazó, Budapest, Bartoll Ernő utazó, Budapest, Munkácsy Jenő utazó, Budapest, Luger Karolina kereskedő özvegye, Kapronca, Barics Gyula titkár, Somogyvár, Gellért Sándor utazó, Budapest, Boskovitz József utazó, Budapest, Gulyás Ferenc kir. tanfelügyelő, Kaposvár, Schraux Géza vállalkozó, Zala-Egerszeg, Droszt Győző utazó, Zala-Egerszeg, Spitzer József utazó, Dobri, Tumka Mihály kereskedő, Alsó-Lendva, Bakos Imre utazó, Szombathely, Berger Ede utazó, Budapest, Pataky Emil hivatalnok, Budapest.

„Szarvas" Szálló.

Kofler Gyula utazó, Bécs, Fechner S. utazó, Bécs, Fröhlich Adolf utazó, Bécs, Lichtig Gusztáv utazó, Bécs, Weiner Károly utazó, Bécs, Schostal Fülöp utazó, Bécs, Miskolczy Ignác utazó, Bécs, Topf Leo utazó, Lemberg, Schick Adolf utazó, Bécs, Ullmann Frigyes utazó, Bécs, Boskovitz Adolf kereskedő, Budapest, Kovács Géza utazó, Budapest, von Pfister Werner magánzó, Keszthely, Mayer József utazó, Budapest, dr. Mesterházy Iván főorvos, Érsekujvár, Csanádi Géza utazó, Porsony, Nagy A. ügynök, Pécs, Haják Gyula tisztartó, Iván, Tóth István ügyvéd, Szigetvár, Balogh József városbiró, Szigetvár, Kopáry Gyula plébános, Szigetvár, Astodál Gusztáv kereskedő, Szigetvár, Duchon Ödön ügyvéd, Szigetvár, Vargha Sándor jegyző, Szigetvár, Gruben Arthur utazó, Bécs, Panitzer Henrik magánzó, Lindán, Volfer Frigyes kereskedő, Berlin, Steinbeck Henrik utazó, Bécs, Szabadi Gyula utazó, Bécs, Gruner Ede utazó, Bécs, Goldheim J. utazó, Bécs, Kalmár J. utazó, Budapest, Lukács Miksa utazó, Budapest, Szalai Mór utazó, Budapest, Atlasz Ernő utazó, Budapest, Nadler Ernő utazó, Budapest, Rechnitzer Béla kereskedő, Szombathely, Sillinger Ferenc hivatalnok, Budapest, Weisz Géza utazó, Budapest, Weisz Izsó utazó, Budapest, Skutetzky Ede utazó, Bécs, Appel Vilmos utazó, Bécs, Lewin Gusztáv utazó, Bécs, John Ottó utazó, München, Waldner Mór utazó, Bécs, Gegernaim B. utazó, Bécs, Blehol Jakab utazó, Prága, Schiller József és fia kávés, Pécs, Kövesi Jenő utazó, Budapest, Gallus Ferenc utazó, Budapest, Neumann Lajos utazó, Zala-Egerszeg, Szüts József állomáskezelő, Kisbér, Csáki Gábor utazó, Budapest, Clerich H. utazó, Clronenberg, Stauzel Gusztáv utazó, Bécs, Biró Ignác utazó, Bécs, Duneitz Emil utazó, Bécs, Wieder Gusztáv utazó, Bécs, Grünhut Fülöp utazó, Wansdorf, Blau Ede utazó, Prossnitz, Lubek Leonhard utazó, Brünn.

IRODALOM

— **A „Pillangó"** társadalmi és művészeti élclap előfizetési ára: egész évre 12 korona, félévre 6 korona, negyedévre 3 korona. Legcélszerübb postautalványnyal előfizetni. A „Pillangó" kiadóhivatala Budapest, VIII ker., Kerepesi-ut 69. sz. Ingyen küld mutatványszámot mindenkinek, a ki erre felszólitja egy levelezőlap utján.

— **Előfizetési felhivás.** Bogáti Hajdu Gyula, nagykanizsai fiatal iró előfizetést hirdet Első Fecskék cimü kötetére. Az iró az igazság, természet és való jelszavaknak hódol és az előfizetési kérelmet első sorban a hölgyekhez intézi. A kötet ára 2 kor. A mü Fischel Fülöp könyvnyomdájában kerül sajtó alá.

— **„Az állatok világa".** Brehm hatalmas müvéből, amelynek magyar kiadása most indult meg, a második füzet is napvilágot látott. Ebben ázsiotén a majmok rendkivül érdekes életét festi a szerző azzal a bámulatos közvetlenséggel és azzal a mesteri leirással, amely a munkát az egész világon kedveltté tette. Ennek a második füzetnek a szövegét kilenc kitünő rajz illusztrálja. Adva van még a füzethez egy fekete nyomatu mülap és egy szines nyomatu müemelléklet. Az állatok világa Légrády testvérek könyvkiadóhivatalában (Budapest, váci-körut 78.) jelenik meg a minden könyvkereskedésben megkapható. Egy füzet ára 80 fillér Tájékoztatót a kiadóhivatal ingyen és bérmentve készségesen küld.

— **A Magyar Hirlap ajándéka.** A Magyar Hirlap karácsonyi ajándéka, a mely esztendőről-esztendőre megismétlődött, ezuttal gazdagabb és bőségesebb lesz minden eddiginél, már csak azért is, mert éppen a tizedik karácsony, hogy alkalmunk és módunk van rá olvasóinknak külön is örömet szerezni.

Egész kis könyvtár, teljes tiz regény lesz a karácsonyi ajándékunk; tiz érdekes könyv, a hazai és külföldi szerzők legjelesebbjeinek munkái. A regényirók, kiknek munkáit előfizetőink megkapják, a következők:

Hazai irók:	Külföldiek:
Jókai Mór Mikszáth Kálmán Bródi Sándor Bársony István Herczeg Ferenc.	Georges Ohnet Emile Zola Marcel Prévost Rider Haggard Leó Tolstoj.

A könyveket ez év december közepén küldjük szét, ugy tehát, hogy karácsony ünnepére már mindenkinek a kezében lesz, akit megillett. Erre vonatkozólag pedik a következőket kell az olvasók szives tudomására hoznunk:

Könyvajándékra csakis az előfizetők tarthatnak számot, akik **közvetlenül a Magyar Hirlap** előfizetői. Akik egyenkint vásárolják a lapot, vagy hűz-[illegible] fizetnek elő (tőzsdében, papirkereskedésben, csomag-szállitónál), akik ily módon a Magyar Hirlap **törzskönyveiben** nem fordulnak elő, azok természetesen **nem** részesülhetnek ebben a kedvezményben. Ez már csak azért is természetes, mert a kiadóhivatalnak nincs is módjában másképp ellenőrizni valakinek előfizető voltát, mint csakis a saját, hiteles törzskönyvei alapján.

A könyvek kiosztása, illetőleg szétküldése olykép történik, hogy:

minden féléves vagy egészéves előfizető **tiz kötet regényt kap**,

minden negyedéves előfizető **öt kötet regényt kap**,

minden hónapos előfizető **két kötet regényt kap**.

E megállapitott rendszer alól a kiadóhivatal semmiféle kivételt nem tehet. Minden előfizetőnek e szabály alapján járnak ki az ajándékkönyvek.

Erre pedig a decemberi előfizetői lajstrom lesz az irányadó. Igy tehát aki most az október-decemberi évnegyed kezdetén félévre vagy negyedévre előfizet, már ezen az alapon tiz, illetőleg öt kötet regényre tarthat számot. Ugyancsak megkapják a tiz vagy öt kötet regényt azok, akik most mint uj előfizetők félévre vagy negyedévre belépnek. Azok, akik decemberben egy hónapra fizetnek elő vagy ujitják meg az előfizetésüket, két kötetet kapnak.

Mindenkinek módjában van tehát már most kiválasztani azt a kategoriát, amely neki és viszonyainak legjobban megfelel.

Még csak azt kell mondanunk, hogy a küldött regények teljesen uj, csinos kiállitásu, szépen fűzött könyvek lesznek, amelyek nemcsak pillanatnyi örömet szereznek, de minden könyvtárnak díszére és becsületére válnak. Tisztelettel a Magyar Hirlap kiadóhivatala Budapest, V., Honvéd-utca 10.

— **Világhirü munka magyar nyelven.** Brehm Alfréd nek az állatvilág ritka tehetségü megfigyelőjének kiváló zoologiai „Tierleben" cimü tiz kötetes munkája legközelebb magyar nyelvü kiadást ér. A világhirü mü, mely gyors egymásutánban angol, francia és olasz átdolgozásban látott napvilágot, a Légrády testvérek kiadásában, az eredetivel azonos terjedelemben s ugyanolyan diszes kiállitásban fog megjelenni. A kiadó cég a müvek átültetésére egyik legjobb szakerőnket, Méhely Lajos tanárt és akadémikust nyerte meg s a hazai olvasó közönség bizonyára örömmel vesz tudomást a nagy nemzeti vállalkozásról.

Szerkesztőség:
Dr. Villányi Henrik, felelős szerkesztő.
Kiadó: *Ifj. Wajdits József.*

VEGYES.

— **Egy népszer.** A Moll-féle francia borszesz és só által a betegeknek egy ép oly gyógyhatásu, mint olcsó szer nyujtatik köszvényes és csúzos bántalmakban, sebekoél és daganatoknál. Egy üveg ára utasitással együtt 1 kor. 80 fill. Szétküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész cs. és k. udvari szállitó által Bécs I. Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszertárakban határozottan Moll A. féle készitmény kérendő az ő gyári jelvényével és aláirásával.

Nyilttér.

Az e rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Vese, hugyhólyag, hugydara és a köszvénybántalmak ellen, továbbá a légző és emésztési szervek hurutos bántalmainál, orvosi tekintélyek által a
Lithion-forrás
SALVATOR
sikerrel rendelve lesz.
Hugyhajtó hatásu!
Kellemes izü! — Könnyen emészthető
Kapható ásványvizkereskedésekben és gyógyszertárakban.
A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen

HIRDETÉSEK!

Chief-Office 48, Brixton-Road, London, S. W.
THIERRY A. gyógyszerész
vérképző és tápláló valódi
HAMATIN PASTILLAI
a legbiztosabb szer a vérszegénység megszüntetésére, a sárgaság és utókövetkezményeire. — Kerüljük a gyomoridegeket izgató, kábitó nehéz vasborok használatát és használjuk csak ezen enyhe, könnyen hasonulható pastillákat. — Minden doboznak a készitő aláirásával kell ellátva lenni. — Egy dobozt postán bérmentve 4 korona előre beküldése ellenében küld
Apotheker A. THIERRY'S Balsam-Fabrik
in Pregrada bei Robitsch-Sauerbrunn.

HIRDETÉSEK
FELVÉTETNEK
E LAP
KIADÓHIVATALÁBAN
NAGY-KANIZSÁN.

CSOKOLÁDÉ
SUCHARD
Párisi világkiállitás 1900.
GRAND PRIX
Legnagyobb kitüntetés.

MIERT
van annyi utánzat?
MERT
valódi Eisenstädter-féle
Linoleum padló-zománc
a törv. bej. „vaslovag" védjegygyel a legjobb és legtartósabb fénymáz puha padlóknak és konyhabutoroknak bemázolására.

Bejegyzett

Védjegy
Vaslovag

Az Eisenstädter-féle Linoleum padló-zománc
egy óra alatt keményre szárad, — bámulatosan szép fénynyel bir és tartósság tekintetében eddig felülmulhatatlan.
A következő változatokban kapható: 1. sz. sárgásbarna, 2. sz. sötétbarna és 3. sz. mahagonibarna.
Nagy elterjedtségénél fogva különböző hasonhangzásu nevek alatt értéktelen utánzatokat hoznak forgalomba, miért is kérjen mindenki kizárólag csak Eisenstadter-féle Linoleum padló-zománcot, a törv. bejegyzett „vaslovag" védjegygyel.
Eisenstadter Testvérek
lakk- és festékgyára, Bécs.
Kapható: Strém és Klein, Neu és Klein cégeknél, Nagy-Kanizsán.

Neustein Fülöp
cukrozott
hashajtó labdacsai

(NEUSTEIN FÜL. CUKROZOTT LABDACSOK.)

E pilulák hasonló készitményeknél minden tekintetben feljebb becsülendők; — mentek minden ártalmas anyagoktól, az altesti szervek bajainál legjobb eredménynyel használtatván, gyengédeu hashajtók, vértisztitók; egy gyógyszer sem jobb, s mellette oly ártalmatlan, mint e pilulák a
székszorulás
a legtöbb betegségek forrása ellen. — Cukrozott külsejük végett még gyermekek is szivesen.
Egy 15 pilulát tartalmazó doboz 15, egy tekercs, mely 8 dobozt, tehát 120 pilulát tartalmazó, csak 1 frt o. é.

ÓVÁS! Utánzásoktól különösen óvakodjunk. Kérjünk határozottan Neustein Fülöp hashajtó labdacsait. Valódi csak, ha minden doboz törvényileg bejegyzett védjegyünkkel pirosfekete nyomtatásban „Szent-Lipót" és „Neustein Fülöp gyógyszerész" aláirással van ellátva. A kereskedelmi törvényszékileg védett csomagjaink aláirásunkkal van ellátva.
NEUSTEIN FÜLÖP
„Szent-Lipóthoz" cimzett gyógyszertára
WIEN, I., Plankengasse 6.
Raktár Nagy-Kanizsán: BELUS LAJOS és REIK GYULA gyógyszerészeknél.

Oser József, gépgyár, vas- és fémöntöde. 20 KITÜNTETÉS. Krems a Duna mellett
elvállal teljes malom berendezéseket, átalakitásokat, minden rendszer és terjedelemben gyárt és szállit:

Hengerszékekel minden nagyságban és minőségben, tömöröntés és porcellán hengerekkel.
Francia malomköveket legjobb minőségben és malomjáratokat, gabona-osztályozó hengereket és fejkoptatókat saját rendszerüeket.
Konkolyválasztó, Eureka. Tarárok, lisztkeverő gépek, dara és gőztisztitógépek, elevatorok és szállitó-csigák, transzmissiók, tengelyágyak, persellyek. Seller és gyürükenés rendszerüeket.
Gazdasági malmok kézi és járgány hajtásra.
Turbinák és vizikerekek, keret, kör és szallagfürészek, fagyaluló és csiszológépek kötőrőkkel és zuzó-gépek mindennemü érc és kova, bazalt, mészkő, chamotte és gipsz részére.
Mindenféle szürke és fémöntés saját és idegen modellek és rajzok szerint.
Tömöröntésü rostelyok stb.
Legolcsóbb árak! *Árjegyzék ingyen bérmentve!*
Hengerrovátkolások leggyorsabban és olcsóbban, szállitás jótállás mellett.
LEGKEDVEZŐBB FIZETÉSI FELTÉTELEK.
Hengerrovátkoló és köszörülő-gépek, villanyos-világitási telepek.
Tervezetek, költségvetések és praktikus tanácsok gyorsan és ingyen.

Nagy: Mondd csak kérlek Balogh, vettél már magadnak egy osztálysorsjegyet?

Balogh: Még nem, mert nem tudom melyik a legszerencsésebb főáruda.

Nagy: A legszerencsésebb főáruda

BIHARI EDE

Budapest, IV., Városház-utca 14.

Gondold csak kedves barátom, minő **szerencsés ember**, rövid idő alatt már **kétszer** nyerték nála a **jutalomdijat**

Balogh: Mi az a „**jutalomdij**“?

Nagy: **Jutalomdij**, barátom az a legnagyobb nyeremény

600,000

korona. Én ebben a főárudában játszom és mondhatom, hogy nagyszerűen szolgálnak ki, a huzás után azonnal lakásomom van a huzási jegyzék.

Balogh: Mikor van az **I. osztály** huzása?

Nagy: Az már f. **évi november** 15 és 16-án van és
1/1 sorsjegy 12 kor. 1/2 sorsjegy 6 kor 1/4 sorsjegy 3 kor. 1/8 sorsjegy kor 1.50

De nem ajánlatos sokáig késni, mert közel a huzás előtt szörnyű nagy nála a kereslet.

Balogh: Ugy, akkor azonnal rendelek magamnak egy sorsjégyet

BIHARI EDE főelárusitónál

Budapest, IV, Városház-utca 14.

Z. K. 3/11. 900

MOLL SEIDLITZ POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altestbántalmak, gyomorgörcs és gyomorhév, rögzött székrekedés, májbántalom, vértolulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles háziszerock évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. — Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 2 kor

Hamisitások törvényileg fenyittetnek.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg MOLL A. védjegyét tünteti fel „A. Moll“ feliratu ónozattal van zárva. A Moll-féle franczia borszesz és só nevezetesen mint fájdalomcsillapitó bedörzsölési szer köszvény, csuz és a meghülés egyéb következményeinél legismeretesebb népszer. — Egy ónozott eredeti üveg ára 1 kor. 80 fill.

MOLL Gyermek szappanja.

Legfinomabb, legujabb módszer szerint készitek gyermek és hölgy szappan a bőr okszerü ápolására gyermekek és felnőttek részére.

Ára darabonkint — 40 fill. Öt darab — 1 kor. 80 fill.

Minden darab gyermek-szappan Moll A. védjegyével van ellátva

Főszétküldés:

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállitó által,
Bécs: Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesittetnek.

A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláírásával és védjegyével ellátott készitményeket kérni.

Raktár: Nagy-Kanizsán **Rosenfeld Adolf és Fia.**

SZŐLŐVESZSZŐ ELADÁS.

180000 drb. 2 éves immunus homokban termett, hazai, dus gyökérzettel, 3 szor permetezett

SZŐLŐVESZSZŐ

eladó. Ezerenként csomagolással és Mária-telepi vasuti állomáson feladva, ezere 24 korona. Őszi ültetésre több vételnél engedmény. Szerémi zöld Oporto, Burgundi rizling, fehér mézes és kitünö caselesz fajok.

Kapható:

SKUBLICS MIHÁLY *urnál* **Mária-telep.**
u. p. Fonyod fürdőtelep.

Polgár Sándor
m. kir. szab. nyert orvosi mű és kötszerész
BUDAPEST,
VII., Erzsébet-körut 50. sz.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát saját gyártmányu orvosi sebészi és betegápolási tárgyakban Saját találmányu m. kir. szabadalmaz. Polgár-féle

SÉRVKÖTŐ

haskötő, görcsér elleni gummiharisnya, orthopaedial készülékek, mű ábak s kezek stb. Valódi francia különlegességek F. Bergnerand fils párisi gyárából.

Részletes képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

A véd-jegyre vigyázni kéretik!

C. Brády

Brády-féle

MÁRIA-CELLI GYOMOR-CSEPPEK

nagyszerüen hatnak gyomor bajoknál nélkülözhetetlen és általánosan ismeretes házi és népszer. — A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorbetegség, bűzös lehelet, felfujtság, savanyu felböfögés, hasmenés, gyomorégés, feleslegés nyálkakiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs, szükülés. — Hathatós gyógyszernek bizonyult fejfájásnál, a mennyiben ez a gyomortól származott, gyomortulterhelésnél ételekkel és italokkal, giliszták májbajok és hamorrhoidáknál.

Emlitett bajoknál a Brády-féle máriacelli gyomorcseppek évek óta kitünőknek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyitvány tanusit. A bevásárlásnál kérjünk határozottan Brády-féle máriacelli gyomorcseppet és ügyeljünk a fenti védjegy- és aláirásra és arra, hogy e rég hirneves valódi Brády-féle máriacelli gyomorcseppek üvegenkint 40 krba, nagy üvegje 70 krba kerül, holott a nem valódi, hamisitott és értéktelenek olcsóbban, leginkább 35 krért árusittatnak.

Központi szétküldés Brády Károly által Bécs, gyógyszertár a „Magyar Király“-hoz, I. Fleischmarkt 7

Nagy-Kanizsán: Práger Béla és Belus Lajos gyógyszerészeknél. — Barcson: Kohut Sándor gyógyszerésznél.

KÁLDOR E.

„Első pécsi fűzőkészitő“

Király utca 19

Szives figyelmébe, ajánlja a nagyérdemü hölgyközönségnek próba teremmel ellátott műtermét, hol a mérték után megrendelt füzők, csak francia drill, batiszt, selyemből és a legkönnyebb hálnacsonttal készülnek testhez simulván és kitünő saját szabásaik szerint.

Különösen ajánlom legujabb külföldön is ismeretlen Marschalle, Marquise, Medea, Volaire, Izabella és Danita nevü szabásaimat, melyek kiváló alakot kölcsönöznek anélkül, hogy a test egészségére a legcsekélyebb mértékben kártékony hatással lennének.

Raktáron csakis saját készitményeimet tartom 3 koronától 60 koronáig.

Igen sok pénzt takarithatnak meg a t. hölgyek ha a régi füzöket alakitás, javitás és tisztitás végett hozzám küldik mert ezeket a felismerhetetlenségig annyira ujjá alakitom, hogy t. megbizóim meglepetésében részesülnek.

Készitek mindennemü hátegyenesitő és orthopédiai füzöket, valamint haskötőket minden system szerint.

Vidékre a legnagyobb készséggel válaszolok és kivánatra próbára több füzét küldök.

Megrendelésnél, elég a derék, mell és csipő bőség beküldése, egy jól álló rehaderék fölött véve

---

ÉRTESITÉS!

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a **Nagykanizsai Takarékpenztar palotájában** (Csengeri utca 1. sz) **Singer Sandor fole**

FÉNYKÉPÉSZETI

MŰTERMET

tulajdonjogilag átvettem, és azt a modern kor követelményeinek teljesen megfelelően ujonnan berendeztem.

Sokoldalu e szakmába vágó tapasztalataim azon kedvező helyzetbe juttatnak, hogy a n. é. közönség legmesszebb menő igényeinek, mindenkor, és minden tekintetben a legjobban és legpontosabban megfelelhessek.

Készitek művészies, izléses kivitelben mindennemü fény-, platin-, porcellán-, selyem- és üvegképeket, azonkivül kis képek után életnagyságuakat rendkivül mérsékelt áron.

Midőn még szolgálataimat ujólag felajánlom, maradok a n. é. közönség nagybecsü pártfogását kérve

Nagy-Kanizsán, 1900. október 8 án.

Kitünő tisztelettel
VÉRTES ANTAL
FENKÉPÉSZ

Pártoljuk a magyar ipart!

Legjobb Csontlevélpapir

az

„Adria“

HAZAI GYÁRTMÁNY!

Versenyez a külföld elsőrendü készitményeivel

A párisi kiállitáson az „Arany érem“-mel kitüntetve.

KÉSZITI:

Csász. és kir. udvari szállitó

RIGLER JÓZSEF EDE

PAPIRNEMÜGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

BUDAPESTEN.

Kapható: ifj. Wajdits József, Fischel Fülöp, s Mair József cégeknél N.-Kanizsán

---

A feltaláló dr. Meidinger tanár ur által kizárólag jogositott gyártmányu

MEIDINGER-KÁLYHA

HEIM H.

cs. és kir. udv. szallitónál kapható.

BUDAPEST: Thonethof. — BÉCS: I. Kohlmarkt 7. sz. a.
PRAG: Hybernergasse 7.

Minden államban szabadalmazva. — Az első éremmel minden kiállitáson kitüntetve. — Legkitünőbb, nagyobb égési tartamra berendezett

kormányzó és szellőzo kályhák

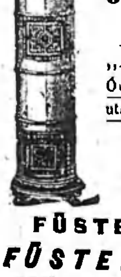

lakások, iskolák és irodák számára a legegyszerübb és legelegánsabb kiállitásban, tetszés szerinti égési időtartam szénpirral való fütésnél és 24 óráig terjedő égés kőszénneli tüzelésnél

60.000 kályha forgalomba hozva.

Egy kályhával több szoba is füthető.

„MEIDINGER“-kályhák,

Óva intünk az utánzatoktól, utalva a kályhaajtókra öntött következő védjegyre:

MEIDINGER-OFEN
H. HEIM

„HESTIA“-kályhák.

Heim nagy égési időtartamra berendezett

FŰSTEMÉSZTŐ KANDALLÓK.

FŰSTEMÉSZTŐ CALORIFÉREK.

Központi fütés minden rendszer szerint.

Szárító készülékek gazdasági és ipari célokra.

Prospektusok és árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Z. K. 3/11. 900.

NAGYKANIZSA, 1900. november hó 10-én. **45-ik szám.** **XXXIX. évfolyam.**

Előfizetési ár:
Egész évre . . 10 kor. — fill.
Fél évre . . . 5 kor. — fill.
Negyedévre . . 2 kor. 50 fill.
Egyes szám 20 fill.

HIRDETÉSEK
5 hasábos petitsorban 14, másodszor 12, s minden további sorért 10 fill

NYILTTÉRBEN
petit soronként 20 fillérért vétetnek fel.

ZALAI KÖZLÖNY.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a felelős szerkesztő nevére, az anyagi részt illető közlemények pedig a kiadó nevére cimzetten Nagy-Kanizsára bérmentve intézendők.

Bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.

Kéziratok vissza nem küldetnek

A nagy-kanizsai „Ipar-Testület,“ „a nagy-kanizsai Takarékpénztár részvény-társaság,“ a „Kotori takarékpénztár részvény-társaság,“ „nagy-kanizsai és a galamboki önkéntes tüzoltó egylet,“ a „nagy-kanizsai kisdednevelő egyesület,“ a „nagy-kanizsai tanitói járáskör,“ a „nagy-kanizsai keresztény jótékony nőegylet,“ „n.-kanizsai izr. jótékony nőegylet,“ „szegényck tápi[illegible]ete,“ a „katonai hadastyán egylet,“ a „soproni kereskedelmi iparkamara,“ nagy-kanizsai külválasztmányának hivatalos lapja.

HETENKINT EGYSZER SZOMBATON MEGJELENŐ VEGYES TARTALMU HETILAP.

Magántisztviselők törekvései.

Nagy-Kanizsa, 1900. nov. 9.

A magyar magántisztviselői kar harminc év alatt számbelileg is, beltartalmilag is hatalmas réteggé fejlődött. Ennek kapcsán bizonyos mérvű *osztálytudat*-keletkezését konstatálhatjuk pár év óta kebelében. A célok, törekvések ma még nem eléggé tisztázottak s igy nem mindenben érettek akár törvényhozási, akár kormányi akcióra. És ez érthető. Előbb jelentős társadalmi munkát kell elvégezni, közszellemet és közvéleményt teremteni, a társadalmat áthatni tudni a célok helyességéről, az inditó okok igazságáról. És ha ez megtörtént, lehet és kell a hivatalos kapukon zörgetni. Ám nálunk a társadalmi erőkifejtés munkája nem ebben a természetes sorrendben megy végbe. Nálunk előbb kopogtatnak a hivatalos ajtókon s hivatalos parancstól várják a megoldást.

Ebből nem csinálunk szemrehányást a magyar magántisztviselői karnak. Csak mint hazai jellegzetességet emeltük ki és pedig annál is inkább, mivel a magántisztviselői kar, bár többrendbeli életképes alkotás dicséri társadalmi erejét, saját osztályának teljes szervezkedését, a mi minden siker föltétele, mai napig nem fejezte be. Pedig ez az *első*.

A kar társadalmilag éppen azon osztályhoz tartozik, mely osztály az összes rétegek között legautonomabb, legfüggetlenebb: a kereskedelem és ipar nagy csoportjához. Ennek sorsával azonos a vele és tőle élő magántisztviselő sereg. S már a mai helyzet, felfogás és elbánás mutatja, hogy a magyar társadalom e fontos, kiegészitő alkatelemének megfelelő sulyt ad és biztosit. Bár viszonyait, ugy a hogy, csak a kereskedelmi törvény szabályozza, tényleg a gyakorlatban a magántisztviselő jogi helyzete nem szokott a rideg törvényszakaszok szerint mérlegeltetni. Mutatja a társadalom felfogását az, hogy a részvénytársulatok a magántisztviselők aggkori és munkaképtelenségi ellátásáról autonom igyekeznek gondoskodni. Sőt magánvállalatok is követik itt-ott a jó példát.

Hogy szociális törvényhozásunk e vonalon is kiépitendő, kétségtelen. De ne feledjük el, hogy ez — a magántisztviselők különleges érdekei szempontjából — még külföldön sem következett be. Éppen ez osztálynak kell a nálunk oly hézagosan fejlett *társadalmi önerő* és tevékenység mezején szilárdan lábat vetni. Egyetlenegy osztály sem jogosultabb és kötelezettebb erre. Ez nemcsak az ő érdekük, hanem az egész társadalomé s főként a közgazdasági élet elemeié. Ez utóbbinak nélkülözhetlen kiegészitő alkatrésze. A kereskedelem és ipar lendülete, virágzása van itt érintve, a melyben a magántisztviselői karnak eddigelé is nagy érdemei vannak. Az egyéni munka érvényesülése, az önerőből való boldogulás éppen ez osztály anyagi és társadalmi emelkedésének alapjai s igy nem kivánatos, hogy az állami tisztviselők mintájára ez osztály a való élet jelenségeitől különleges törvényes intézkedésekkel elvonassék.

De ha még képezhetné is a magántisztviselők számos életviszonya ily beavatkozás tárgyát, az élet fontos, de szubtilis részeibe, — mely azonban reájuk nézve nagy horderejü — való beavatkozás nem vihető keresztül. Ez csakis az ő szervezkedésük, munkájuk tárgya s mi vagyunk oly anynyira optimisták, hogy bizunk igy is a sikerben. A magántisztviselők nyugdij-intézetének megteremtése és már eddigi eredményei is mutatják, mit lehet társadalmi erővel elérni. S ha a magántisztviselői kar minden tagja át van hatva ügye igazságától az aggkori és munkaképtelenségi ellátást biztositó intézetnek hatalmassá, nagygyá kell kifejlődni, annális inkább, mert ez felmenti a magántisztviselőt azon nagy függőségtől, melyben e fontos életkérdésre nézve — saját vállalatával szemben van.

A magántisztviselők a keletkezőben levő *független* magyar középosztály értékes elemei, kiknek e szerepére szükség van s jövőben bizonyára még inkább lesz s igy e függetlenségüket feláldozniok nem szabad. Ha tennék, végzetes társadalmi hiba volna, a mi közgazdasági fejlődésünket is erősen megviselné.

A vidéki szinészet rendezése.

Aki azt hiszi, hogy a vidéki szinészet ügye csak szinügyi kérdés, nagyon téved. A vidéki szinészet rendezéséről a szinházi rovatban szoktak irni, mi szándékosan irunk róla a társadalmi rovatban. Társadalmi kérdést old meg az, aki a magyar vidéki szinészet ügyét dűlőre viszi.

Hogy miért társadalmi kérdés a vidéki szinészet dolga? Azért, mert a vidéken a társadalomnak legtöbb szellemi tápláléka a szinművészet. Azért, mert a vidéki társaságban a szinészek is helyet foglalnak. Azért, mert egy-egy város intelligenciájának fokmérője a szinészet nívója. Ahol nincs társadalmi élet, ott nincs szinészet a vidéken. Ahol jóravaló vidéki szinészet van, ott kereken rámondhatni, hogy társadalmi élet is van.

Persze nemcsak társadalmi ügy a vidéki szinészet ügye, — hanem legelső sorban mégis csak művészeti ügy. Faiskolája a vidéki szinészet, a magyar szinművészet csemetéinek. Ha szépen fejlődik a csemete a talajban, átplántálják a fővárosi szinészet földjébe. A törekvésnek oda kell irányulni, hogy mennél terebélyesebben kerüljön át ebbe a végleges talajba a plánta. Minél magasabb nivóju a fővárosi szinészet, annál nagyobbra kell nőniök a csemetéknek a vidéken. Ne várjuk azt, hogy bár mely szinművésznek az legyen az ambiciója, hogy vidéken arassa sikereit; az ambició végcélja mindig csak a székesfőváros elismerése lesz. A minthogy az iróember sem érheti be a vidéki irodalmi társaságok koszoruival, hanem az Akadémia babéraira vágyódik. Valaminthogy a szolgabirónak is az ujdonsült ambiciója a központi igazgatás egész a miniszterségig vagy a joggyakornoknak a kuriai tanácselnökség.

Nem számol a való helyzettel az, aki mikor a vidéki szinészet állandósitásáról vagyon szó, azt akarja, hogy a vidéki szinházak olyan állandó szinészgárdát kapjanak, mint a milyen gárdája a budapesti szinházaknak van. Ha esztendők során összetartható is egy-egy szinésztársulat a vidéken bármily nagy anyagi áldozatok árán is, mindig meg lesz benne a centripetális törekvés; lesz benne egy állandó szétbuzó anyag: az egyes szinészek ambiciója.

Ilykép tulajdonképen paradoxonnak látszik, ha mégis lándzsát törünk a mellett, hogy állandó otthont akarunk a vidéken is a szinészetnek. Nem művészeti célok vezetnek bennünket erre. Mert hisz a művészet célját sokkal jobban szolgálja a folytonosan váltakozó truppok rendszere, az olaszok lamert staggione-rendszere, melyben a szinésznek egyre ujabb meg ujabb helyen, ujabb meg ujabb keretben, ujabb meg ujabb partnerekkel kell megszerezni a sikert, ami a szinészt állandóan munkára, buzgalomra ösztökéli s tehetségét laukadni nem engedi.

De épp mert társadalmi kérdést is látunk a vidéki szinészet ügyében, azért ragaszkodunk mégis a vidéki szinészet állandósitásának eszméjéhez. Mert csak állandó szinházak mellett számithatunk arra, hogy a szinész végleg megszünik a vidéki társadalom türt alakja lenni: hogy a vidéki szinészt a vidéki szüklátókörüség ne lássa parazitának és a vidékies kicsinyesség ne irtózzék a társadalomban a szinészektől.

Továbbá csak állandósitott vidéki szinházak mellett számithatni arra, hogy a vidéki közönség a szinészet révén jóravaló szellemi táplálékot nyert s szellemi igényeit nem kell tulságosan leszállitania a fővárosi közönség szellemi igényeihez képest.

Szóval csak állandósitott szinházak mellett lehet a szinészet a vidéken tényleg kulturintézmény.

De állandósitani a vidéki szinházakat csak ugy lehet, ha elvileg garantálhatunk a vidéki szinházi vállalatok anyagi sikerességeért. Nem biztositani kell a jövedelmet a vidéki szinházi vállalkozónak, de lehetővé és valószinüvé kell tenni, hogy vállalata jövedelmező lesz. Ez pedig csak ugy lehet, hogy ha az évek sorára s az év egész tartamára biztositjuk számára a szinházat s járulékait, mint erkölcsi és anyagi támogatást stb. Igy az egyik év nyeresége kárpótolhatja a vállalkozót a másik év veszteségeért, ha már arra nem számithatunk, hogy vidéki városok magukra vállalják a Nemzeti Szinház mintájára a szinház anyagi rizikóját.

A szinházak állandósitása persze szükségessé teszi, hogy numerus klauzus keretébe szoritsa a vidéki szinészetet. Feladata tehát annak, a ki a vidéki szinészet ügyét rendezi, hogy megállapitsa, hány társulat működhetik Magyarországon és hol. Ne legyenek vidéki helyek szabadjára hagyva szedett-vedett művészproletárok csoportosulásainak. Legyen vége annak, hogy szinésztruppok, ha még oly kis fészekben is diszkreditálják a magyar szinészet ügyét.

Ám tiltakozhatnak ez álláspont ellen — melyet örömünkre a szinészet orszá-

TÁRCZA.

Eötvös Károly munkáinak közreadásáról.*)

Irodalmunkra nézve rendkivüli szerencsének tartjuk, hogy ez az iró, akinek a nagysága, kiválósága és különössége benne élt a köztudatban, bár nem voltak könyvei és értékét a jelen meg nem foghatta, hogy élvezvén, megőrizhesse a jövendő számára, — a megközelithetetlen magyar lángelme, aki laza és muló ujsághasábok közé torlaszolta el magát — ime előtérbe lép, megmutatja egész hatalmas alakját, összeszedi és a köznek általadja minden kincsét. És a magyar olvasó, bár sejtette e roppant gazdagságot, képzelete a valóságot nem közelithette meg mégsem: összeszedve, egybefüzve, kialakitva, kiegészitve az Eötvös Károly irói munkássága gazdagságra, változatosságra különb, mint amilyenek leghevesebb rajongói hitték. Benne, a régi iróban uj klasszikusra lelt az irodalom, még pedig olyanra, akire áhitva áhitozott, akiben a magyar ész és sziv, tehát maga a magyar szellem megvan a legteljesebb gazdagságban.

Boldogok és büszkék vagyunk arra, hogy az Eötvös Károly munkái, a már meglévők és a még most készülők, a mi kezeink utján jutnak el az olvasóhoz, még pedig abban az előkelő és izléses formában, amelyet e művek megérdemelnek, de megérdemel az a közönség is, amely mindig megismerte a maga emberét és erre Eötvös Károlyban rögtön rátalál és nyomban megállapitja: ez a miénk, a mi lelkünkből fakadt, multunk, szokásaink és virtusaink ismerője, minden történetünk tudója, nála van letéve ami filozófiánk, lelkünk a lelkében tükröződik, álmodja álmainkat, érzi érverésünk, a belülről látó, a veséinkbe néző.

Mégis az olvasó, ujmódi virtuoz csodákat ne várjon e munkáktól. Eötvös Károly minden kötete maga a természetes közvetetlenség. És békéljen meg az is, aki gyanakodva kérdi, hogy mi dolog ez, hogyan lehetett e remekművek összegyüjtésével máig várni? Ugy lehetett, hogy ebben a tényben, e késlekedésében is benne foglaltatik az Eötvös Károly igaz magyar karaktere: ő alkot, de nem gyüjt, ha csak nem nagyon bizgatják rá. Aztán még volt idő, hogy az élet és a politika durva szükségei elfoglalták, leszerelték, nem engedték meg, hogy legigazabb énjének, legtüzesebb ambiciójának; az irodalomnak éljen. Magyarországon annyi volt az ügy, a baj, — és valamennyi oly előszeretettel kereste az ő erős kezét, — hogy nem maradt ideje a maga gyönyörüségére, mindig másnak kellett élnie.

Miglen csendesebb idők és szerencsés véletlenek belevitték a legerősebb és leglázasabb poétai munkába, amelynek közepette támadt az az alkalom, amelyet megismertet ez a levél, melyet Eötvös Károly a Révai Testvérek Irodalmi intézet Részvénytársaság igazgatójához, Révai Mórhoz intézett. A levél igy hangzik:

Tisztelt barátom!

Azt kérded mit irtam eddig s mit akarok irni ezután? Talán jobban érdekli barátainkat a műveim olvasóit: mit adjunk sajtó alá, mit tárjunk a közönség elé?

Összegyüjtött és sajtó alá adott műveim első csoportját jól ismered. Hiszen a te szives baráti figyelmed és buzditásod birt rá ennek kiadására.

„Utazás a Balaton körül“ két kötet. Mikor irásába kaptam: tervem az volt, hogy legföljebb négy öt nyomtatott ivre fog terjedni. De munka közben nem tudtam lemondani a munka gyönyörüségéről. Lett tehát négy iv helyett negyven iv; töredék helyett két nagy kötetes egész mű. S még igy sincs talán egészen befejezve.

„A ki örökké bujdosott és egyéb elbeszélések“ egy kötet. És

„A két ördög vára“ és egyéb elbeszélések egy kötet. E két kötet beszélyekből áll. Nagy részét régen irtam, talán husz év előtt. Van olyan is, melyet harmincöt év előtt adtam sajtó alá. Egyikben-másikban a magyar gondolkozás vidám komolyságát, valamennyiben az elbeszélés egyszerü magyar modorát s irodalmi nyelvünk természetes tisztaságát akartam közönségünk előtt felmutatni. Nem én vagyok egyedül, ki érre törekedett, de bizonyos, hogy én is erre törekedtem.

„Alakok és emlékezések“ — két kötet. Ez apró művekben az elmult század férfiainak fénye sugárzik nemzedékünk elé. A mint én ismertem őket s a mint életük és működésük fénye az én emlékezetemen át szüródik felénk. Kicsiny művek, de igazsággal telvék. Együttvéve bennük van a magyar erények szinpompája.

„A nazarénusok“ — egy kötet. Gondosan megvizsgáltam, hogy számitó, munkában görnyedő s jogokért viaskodó társadalmunkban miként támadhat uj vallásfelekezet? Vizsgálódásom eredménye e mű. Nem bölcselkedés, hanem hü leirás.

„Gróf Károlyi Gábor följegyzései“ — két kötet. Korrajz és emlékirat; regényszerü, de szigoru történeti igazság. Alakjai éltek és élnek s nagy részük ma is ott dolgozik a nemzet állami életének avar mezején. Kossuth egyéni alakját is itt akarom megörökiteni.

„A nagy per, mely ezer év óta folyik s ma sincs vége“ — három kötet. Főtárgya az eszlári vérvád. Öt ilyen pöre volt a magyar társadalomnak négyszáz év óta. Mindegyiket elbeszélem, s nem a szaktudósok számára beszélem el. A történet és a tudomány igazságai szentek és sérthetetlenek e munkában, de azért ugy irom meg e művet, hogy ezrek és milliók érdekkel olvashassák. Mint regényt, mint hőskölteményt.

Ime e tizenkét nagy mű van sajtó alatt.

De várja még a sajtót az „Alakok és emlékezések“-ből vagy négy teljes kötet. Várja közéleti „Beszédeim“ ama része, melynek a magyar költői nyelv és szellem gazdagitására van valamelyes értéke.

S ha élek, s ha egészségem is ugy akarja, meg akarom még irni:

„A bakony“ cimü művemet. A költői, történelmi és természeti magyar szépségek kimerithetlen kincses tára a Bakony. Egy-egy kötetet szentelek abból Deák Ferencnek Kisfaludy Sándornak és Szegedi Rózának. Deáknak egyéniségét akarom itt megörökiteni a Szegedi Rózában a világirodalom legelső asszonyalakját akarom feltüntetni szerelmének bus küzdelmeitől kezdve sirja zárultáig.

Hat kötetet szánok e műre. De végül meg akarom irni

„Nagy-Körös határain“ cimü munkámat is két kötetben. Az alföld duna-tiszaközi erős büszke magyar faját akarom ezzel irodalmunkba bevezetni s idegen nemzetek előtt ismeretessé tenni.

Gyüjteményes munkáim második csoportját képeznék mindezek tizenöt kötetben.

Ime megfeleltem kérdésedre.

Adjon Isten erőt, egészséget nekünk, a kik dolgozunk. S boldogságot és dicsőséget nemzetünknek, a kiért dolgozunk.

Budapest, 1900. október 15.én.

Eötvös Károly.

---

*) Kaphatók ifj. Wajdits József könyvkereskedésében.

☛ Lapunk mai számához negyedív melléklet és a Török A. és Tsa. cég. budapesti bankház osztálysorsjáték körözvénye van csatolva. ☚

gos felügyelője is elfoglal — azok, a kik elvképen, de inkább csak frázisképen a művészet szabadságáról prédikálnak. A mi országunkban a való élettel számolni kell annyira, hogy ne engedjünk az ilyen elvi követelőzéseknek akkor, mikor a szinészet művészeti és társadalmi érdeke tiltakozik ellene. A társadalmi szempontok magukban is elegendők a vidéki szinészet ügyének szigoru rendbentartására; ha vannak is művészeti motivumok, a melyek a szigoritás, mint numerus klauzus stb. ellen szólanak. De meg a művészet szabadságának elvén sem esik csorba akkor, ha gátat vetünk annak, hogy erkölcsileg és művészileg teljesen megbizhatlan elemek a köz minden ellenőrzésétől menten apró cseprő helyeken azzal áltassák a hozzá nem értő közönséget, hogy ők a magyar szinművészet.

A magyar művészet és a vidéki társadalomnak fontos ügye a vidéki szinészet rendezése. Reméljük, hogy azok, a kiknek feladatul jutott ez ügygyel hivatalosan foglalkozni, nem fognak visszariadni a radikális eszméktől sem.

Hungarus

A kanyaró járvány.

A felnőttek elszigetelése. — Hogyan keletkezik a járvány? — Járvány-kórház.

Az ovódákat és elemi iskolákat november 1-től számitva 10 napra bezárták, mert a kanyaró-járvány még mindig szedi áldozatait. Nagyon helyes intézkedés a gyermekek elszigetelése, de csak fél intézkedés. Mert némely családban nemcsak csupa apró gyerek van, aki elemi iskolába jár, hanem van felnőtt is, aki magasabb iskolát látogat. Ezek mégis csak széjjelhordják a betegség csiráit az iskolában és az epidemia marad továbbra is epidemia.

Jó lesz tehát a felnőtt ifjakat is szemmel tartani az iskolában, nehogy ők vigyék széjjel a kanyarót. A orvosok bizonyára nemcsak a betegek, hanem az egészségesek közt is keresnek barátokat. Ők mondhatják meg legjobban, mely iskolalátogatónak szabad iskolába járni.

A halál ereje ellen ugyan nincs orvosság a kertekben, mert minden óvatosság mellett a járványos betegségek áldozatokat fognak szedni, halállal áldomást még az orvos urak se ittak és mi kénytelenek vagyunk, ezt az élősködő kaszást köztünk megtürni, de az egészségügyi szabályok alkalmazásában lehetünk szigoruak, oly szigoruak, hogy az inficiált ház népét távol tarthatjuk minden embergyülekezettől. Körülfalazni egy házat sem lehet, erre nézve nincsen törvényes alap, de lanyhasággal alkalmazni a fenálló törvényes egészségügyi szabályokat, annyi mint ajtót tárni a járvány terjedésének.

Nem illetünk senkit vádakkal, a közegészségügyi bizottság megtelte kötelességét, csak a magánorvosok figyelmét akarjuk felhivni arra, hogy megakadályozzák a járvány széjjelhordását felnőttek által. Nem kivánjuk légmentesen elszigetelő készülékek felállitását, de szigoru óvintézkedéseket társadalmi uton. Ma még sokan vannak, kiknél nincsen baj, de lehet nemsokára jaj és aki pénteken nevet, vasárnap sirhat. A járványban megbetegedettek ügye nem magánügy, hanem mindnyájunk ügye és mindaddig mig a járványos betegségek a földről le nem mennek mint Sütő ur kutyája, mindaddig jobb nagyképűsködni és protestálni, mint hallgatni. Protestálni mindenesetre szabad, no meg korcsmába menni is.

Hogy ez a protestálás mennyire indokolt, mutatja a következő eset:

Egy magyar-utcai pékmester házában egy vörheny-eset fordult elő, a vörhenyt megkapta a cseléd is. Alig, hogy felgyógyult, abban a reményben, hogy helyet fog kapni, elment Deutsch Regina helyszerzőnéhez és amint az már náluk szokás, ott lakott egy pár napig. De a skarlátbetegség következményei a szegény cselédleányt csak ujból ágyba kényszeritették és az, aki reménységben élt, ispotályban halt meg ezelőtt három héttel, örökségül hagyva Deutsch Reginának a vörhenyt, aki 37 éves asszony létére szintén megbetegedett. A helyszerzőnénál azonban három leány volt ideiglenesen elhelyezve. Mikor a hatóságnak tudomására jutott az eset, a három leányt megfigyelés alá akarta vétetni. De a leányok is meggondolva a dolgot, egy-kettőre elhatározták, hogy nincs mit tenni, el kell menni és elszéledtek, hogy a skarlát (vörheny) betegség csiráit terjeszszék a városban. Igy kerülünk majd csebérből vederbe, vörösből vörhenybe, kanyaróból himlőbe.

Kis-Kanizsán is terjed a kanyaró járvány. Ugy látszik, nincs szabadulás a pokolból és a télen már csak megmarad nálunk kéretlen vendégnek. A kis-kanizsai ovodából már 14 gyermek kibetegedett. Most helyén volna, hogy ott megtegyék a legszigorubb intézkedéseket.

És minthogy jó lesz résen lenni és fegyverkezni más járvány ellen is, azt a kérdést vetjük fel: a járvány-kórházat mikor épitik fel? A közgyülés ezen célra már régen megszavazta a költségeket! Az épitészeti ipar igy is pang, jó lenne foglalkoztatni. Vagy várunk, hogy a sárga föld megszijja betegeinket?

HIREK.

— **Személyi hir.** Szelestey Károly csendőralezredes, a VI-ik csendőrkerület parancsnoka folyó hó 1-én és 2-án a Kanizsai szakasz megvizsgálása végett városunkban időzött.

— **Városi közgyülés.** Nagy-Kanizsa r. t. város 1900. évi november hó 10-én délután 3 órakor a városház nagytermében közgyülést tartott, melynek tárgy sorozata a következő volt:

1. A nagym. M. kir. Belügyminiszteriumnak 32190|900. sz. a. III. foku határozata utáni tanácsi javaslat a v. számvizsgáló bizottsági tagok ujbóli választása érdemében.

2. A város 1899 évi záró számadásának előterjesztése.

3. A város kerületeinek, utcáinak és tereinek beosztása és a házak ujbóli számozása iránti javaslat és az ezzel kapcsolatos szabályrendelet tervezet előterjesztése.

4. A rendőri bejelentésekről alkotott szabályrendelet - tervezet előterjesztése.

5. A polgári iskolai tornaterem kibővitési munkálatainak átvétele iránti jelentés.

6. A helypénz dijszabások iránti tárgyalási mód megállapitását magában foglaló miniszteri rendelet bemutatása.

7 A városi pénztár féléves megvizsgálása eredményéről jegyzőkönyvi jelentés.

8. Hári Ferenc által a v. közönsége ellen 1404 kr. fill. erejéig inditott kereset bejelentése.

9. A v. kéményseprési iparról alkotott és jóváhagyott szabályrendelet bemutatása.

— **A „Keresztény Jót. Nőegylet“** f. é. december 8. és 9-ik napjain a „Polgári Egylet“ nagytermében a szegény gyermekek felruházási költségeire kézimunka kiállitást rendez, melyhez a n. é. közönség szives közreműködését kéri azon tudósitással: hogy a kiállitott kézimunka azon része, melyeket tulajdonosaik a Nőegyletnek ajándékozni nem akarnak, a kiállitás bezárása után rendelkezésükre bocsáttatik. Bejelentések a „Nőegylet“ Elnökségénél bezárólag december 1-ig eszközölhetők.

A „Keresztény Jót. Nőegylet kiállitásához az első becses adományt (6 drb. kézimunkát) özv. Kosusz Boldizsárné uriasszony küldte be Gyula Fehérvárról.

A „Ker. Jót. Nőegylet“ kézimunka kiállitásához bejelentéseket — az elnökségen kivül — még következő hölgyek mint a v. biz. tagjai elfogadnak: Farkas Vilma, özv. Fiálovics Lajosné, Kaan Irma, Pranger Karolin, Dr. Szekeres Józsefné és Wusztl Lajosné.

— **Az izr. Nőegylet estélye.** Márkus Emilia a Nemzeti szinház legelső művésznője november vége felé Nagy-Kanizsára eljön, hogy közreműködjék az izr. Nőegylet által rendezendő estélyen. A művésznő jelenleg a „Bölcső“ cimű premiére tanulmányozásával van elfoglalva, mert ebben a darabban ő kreálja a főszerepet. Ezen darabot a Nemzeti szinházban 16., 17. és 18-ikán adják elő. Az első előadások után Márkus Emilia elmegy Szombathelyre és onnan látogat el hozzánk. Márkus Emma ragyogó művészetét, melyet a szinpadon bámultunk, mindenki ismeri, de estélyen közreműködni a vidéken nem igen szokott. Ez alkalommal a művésznő mégis eltért elvétől, viszonozni óhajtván ama rendkivül szives fogadtatást, melyben tisztelői őt Kanizsán utolsó felléptekor részesitették. Közönségünk ez alkalommal is a legnagyobb érdeklődéssel néz a művészi esemény elé, és egy helyet sem fog üresen hagyni a teremben, hol Márkus Emilia játszik. A műsor még végleg megállapitva nincs, de Márkus Emilián kivül még egy jó hirnévnek örvendő zongora-művésznő is közre fog működni. Az izr. Nőegylet a februárban rendezendő jótékonysági estélyét az idén is február 2-án vagy 9 én tartja meg.

— **A népkonyha kimutatása.** A népkonyha 12 ik kimutatását küldték meg a tagoknak e napokban. Ezen emberbaráti intézmény, mely ifju és öreg szegényeket ingyen ebéddel lát el 23,659 ingyen ebédet adott tulnyomó részben iskolásgyermekeknek, kik bizony mulatással, vig beszéddel költik el az ételeket meleg szobában. Olcsó ebédekből 3000 adagot szolgált ki szegényeknek. Minél több szegény éhezik, fázik, annál inkább szorul reá a népkonyha, könyöradományokra. Minden ember láthatja, mi történik ott a népkonyhában, hacsak akarva el nem fordul a szegényektől. Mindazok, kik jó reményekkel néznek a tél elé, könyörüljenek az éhező iskolásgyermekeken.

A népkonyhának ingó vagyona 9446 k. 29 fill. Kiadása a lefolyt évben 5171 k. 65 fill. volt.

— **Öngyilkosságok.** Cimmermann Antal a zsigárdi major öreg gazdája a mult szombaton felakasztotta magát. A cselédek találták meg a pajtában; siettek megszabaditani a zsinegtől, de már halva volt. Tettét állitólag azért követte volna el, mert elbocsátották a szolgálatból, minthogy öregsége miatt nem volt képes munkáját elvégezni.

Budapestre ment meghalni Grünfeld József zala-szent-balázsi vegyes kereskedő, ki valaha szebb napokat látott. Valamikor gazdag ember volt, de a sors mostohasága következtében tönkre ment s ezt nem tudta elviselni. A mint családjának s valamennyi hitelezőinek megirta, a Dunába ölte magát. Özvegyét s 7 apró gyermeket hagyott hátra.

— **Halálozás.** Zalavármegye egyik ősi családjának sarja névedi Botka Ferenc, Zala vármegye főszolgabirája s megyei bizottsági tag f. hó 4-én Zala-Ujfaluban elhunyt. A család a következő gyászjelentést adta ki: Névedi Botka János és neje szül. gyulai Gaál Matild szülők, özv. Botka Mihályné szül. Botka Paula és Gulyás Miklósné szül. — Botka Ernesztin nővérek, — Nagy László és Gulyás Miklós m. kir. honvéd-százados sógorok, Botka Lajos, Andor, Nagy Kálmán és Gulyás Pista unokaöcsék, ugy maguk mint a számos rokonság nevében fájdalomtól megtört szivvel jelentik az egyetlen fiuknak, felejthetetlen fivérnek illetve sógornak és nagybátyjuknak névedi Botka Ferencnek Zalavármegye főszolgabirájának és megyei bizottsági tagnak Zala-Ujfaluban folyó 1900. év november 4-én hosszas, kinos szenvedés után, életének 44-ik évében történt gyászos elhunytát. — A boldogultnak földi maradványai folyó hó 6-án délután 3 órakor fognak Zala-Ujfaluban beszenteltetni és a családi sirboltban örök nyugalomra helyeztetni.— Az engesztelő szent mise-áldozat Bókaházán folyó hó 6-án reggel 10 órakor fog a Mindenhatónak bemutattatni. Kelt Zala Ujfalu, 1900. évi november 5 én. Áldás és béke poraira!

— **Utcarendezés.** A legutolsó városi közgyülés korszakot alkotó Kanizsa várósának külső rendezésére nézve. Hosszu vajudás, merev stagnatio kora után megmozdult végre a városi tanács és képviselőtestület lelkiismerete elhagyott utcáink rendezését valahogy nyélbe ütötték. A tévedések vigjátékai és e vigjátékok kellemetlenségei talán megszünnek valahára és a bizonyos idegen, ki a Kölcsey-utcát kereste, ha ismét Kanizsára vetődik, nem lesz kénytelen rendőrt, hordárt, levélhordót interpellálni az iránt, van e tudomásuk arról, merre felé létezik a Kölcsey-utca. S ha megsegit bennünket az Isten, nemsokára megfogjuk érni, hogy a Battyány-utca csakugyan Batthyány-utca lesz és nem Gábor-utca, amely ismét az ismeretlenség homályába van beleburkolva előttünk és általában az utcák nevét nem az ingatag, s nehezebben felismerhető közszokás, hanem az utcajelzőtáblák fogják meghatározni, melyek Kanizsát kivéve mindenütt erre a célra szolgálnak és nem arra, hogy lekopjanak és bemeszeltessenek.

— **Köszönetnyilvánitások.** A vallás és közoktatásügyi miniszter Elek Lipót kir. keresk. tanácsosnak, ki a nagy-kanizsai állami elemi fiu és leányiskolák tanulói javára 500 koronát, továbbá a nagy-kanizsai főgimnázium és izr. felső kereskedelmi iskola tanulói részére 500 korona tőkével alapitványt tett, a tanügy érdekét oly hathatósan előmozditó hazafias áldozatkészségeért őszinte köszönetét nyilvánitotta.

— **Mérgezés.** Kaposvárott hétfőn este Juhász Kálmán uszómester felesége gyufaoldattal megmérgezte magát. Véletlenül egy szomszédja bement hozzá és a mint a földön fekve látta, rögtön lármát csapott. Orvost is keritettek, megjöttek a hatóság közegei is, a kik aztán a helyett, hogy orvosságról gondoskodtak volna, előbb jegyzőkönyveztek és csak jó sokára szállitották be a kórházba.

— **Pörsölypénz.** Halottak előestéjén a temetőben tudvalevőleg rendőrségünk betiltotta a koldulást, felállitottak azonban egy pörsölyt, hogy ki-ki jótékony adakozását gyakorolhassa. Ezt este bizottságilag felbontották és az igy összegyült pénz 27 korona 36 fillért tett ki. Ebből a szegény-ház szomoru lakói és egyéb nyomorultak közt 23 korona kiosztatott, a fennmaradt 4 korona 36 fillért pedig megküldte a főkapitány a népkonyha elnökségének.

— **A gazdátlan kocsi.** Baj esett meg f. hó 6 án este két Somogy-szobbi emberrel. Ezek a szerdai hetivásárra gabnát és kukoricát hozva, már kedden este beértek a városba, kocsijukat beállitották a Hattyu vendéglő udvarán levő fészer alá és bementek vacsorálni, iddogálni; midőn kimentek a kocsihoz, arról egy jó nagy zsák kukorica eltünt. Elszomorodva mentek le a városházhoz, hogy a rendőrségnél jelentést tegyenek, mely most a kukorica tolvajt keresi.

— **Véres verekedés.** szinhelye volt a mult hó 25 én Buzás község korcsmája. Együtt iddogáltak ott Toplek Imre felsőpusztafai és Hajdinyák István drávaőhidi földmivesek és a bortól felhevült állapotban szóváltásba elegyedtek. Szóról szóra mentek, majd pedig ököllel is argumentáltak. Toplek hamarosan a földre került, ellenfele pedig a csizmasarkával fejbe veregette, s mikor megelégelte, elszaladt. Toplek részeg és véres fejjel utána ment, de nem érte el, mert a vasuti töltésen elesett és a nagy kimerültségtől elaludt. Egyszer csak arra ébredt, hogy motozzák a zsebeit. Ellenfele Hajdinyák volt ott, megint előről kezdvén a játékot melyet rövidesen ugy fejezett be, hogy mikor Toplek védekezni kezdett, késével ugy fejbe szurta, hogy nem tudott többé ellenállást kifejteni. Ennek alapján Hajdinyákot feljelentették és szurkáló kedvéről a biróságnál fog felelni.

— **Gyujtogatással akart nyomoruságán segiteni.** Juk István Tótszerdahelyi gazdaember. A borsfai hegyen van egy pincéje, mely 400 koronára biztositott. A mult hó 23-án késő éjjel kiment a hegyre és tüzcsóvát dobot a zsuptetőbe. A szalma csakhamar tüzet fogott és az épület már egy lángban állt, mikor szomszéd pincék tulajdonosai észrevették a bajt. Juk István azalatt iramodott hazafelé, de szerencsétlenségére utközben emberekkel találkozott, a kik a nyomozó csendőrök figyelmét feléje irányitották. Igy derült ki a turpisság, mely miatt le is tartóztatták.

* **Prerau** (Morvaország.) F. évi szeptember hó 26 án Prerau városán borzasztó jégverés vonult át, melyhez hasonlóra még a legrégibb lakósok sem emlékeznek. Husz percig tartott a jégverés és tyuktojás nagyságig estek jégdarabok. Egész Preraubán minden tető ablak betört közönséges üvegből, ellenben Weigl J. cs. és kir. udv. kocsigyárában, hol Siemens-féle drótüvegek vannak — a Neusattl üveggyárból Elbogen mellett Csehország — alkalmazva, nem tett kárt. Ismét be lett bizonyitva, milyen ellentálló és törésbiztonságu a drótüveg s mennyire magához vonzza az általános érdeklődést, melyet megis érdemel.

— **Csak 4 koronáért** 200,000 korona nyerhető. Különösen kedvező nyerési esélyeket nyujtanak az ő Felsége által engedélyezett uj államsorsjáték sorsjegyei, minthogy 18,122 sorsjegy 418 640 korona készpénzben kerül egyszerre sorsolásra és a főnyeremény 200,000 korona. Állami felügyelet és kezesség. Minthogy a 4 koronás sorsjegyek előreláthatólag gyorsan elfogynak, ajánlatos, hogy ily sorsjegyekre szóló megrendelések a Nemzeti Pénzváltó Részvénytársaságnál (Budapest, Gizella tér, Haas-palota) mielőbb, de legkésőbb 8 napon belül beküldessenek. — A nevezett intézetnél osztálysorsjegyek is kaphatók eredeti árakon és megjegyezzük, hogy ez egyuttal az ország legnagyobb osztálysorsjegy-elárusitó helye, mely a sorsjegy-vevőknek a legnagyobb előnyöket és biztonságot nyujtja.

— Vásároljon osztálysorsjegyet Lukács Vilmos bankházában Budapest V. Fürdő-utca 10, egy egész 12 kor., egy fél 6 kor, egy negyed 3 kor, egy nyolcad 1 kor. 50 fill.

— **Ki akar egyéves önkéntes lenni?** Bizonyára van olvasóink között akárhány fiatal ember, ki annak idején tanulmányait félbenhagyta s igy a 3 éves terhes katonai szolgálatnak néz elébe. Debrecenben már évek óta sikeresen működik az országszerte kitünő hirnévnek örvendő Lichtblau Albert-féle miniszterileg engedélyezett katonai előkészitő tanfolyam, tanbizottság: eddei Draugentz János ny. m. kir. honvédezredes és Mayer Adolf ny. cs. és kir. őrnagy, melyben azon ifjak, kik még eddig sor alatt nem állottak, foglalkozásukra és előkészültségükre való tekintet nélkül rövidesen megszerezhetik az egyéves önkéntesi jogot. Felvilágositást és prospektust készséggel küld Lichtblau Albert igazgató Debrecen.

* **A kitartás.** Az életben már sok, nagyon sok kisérlet eredményre vezetett, ha kellő kitartás támogatta a kisérletezést. A mindennapi életben a legtöbb vállalkozás többnyire azért nem sikerül, mert ha nem mutatkozik azonnal eredmény, a vállalkozóknak még akkor is kifogy a türelmük, ha azt látják, hogy csak a jövőben lesz meg a biztos siker. Igy vagyunk az osztálysorsjátékkal is. Sok, nagyon sok a nyeremények száma; csakhogy mindenki egyszerre nem nyerhet főnyereményt, azonban, ha a kitartásra is sulyt helyezünk, akkor az eredmény nem fog elmaradni. Bátran állithatjuk, hogy a mi magyar osztálysorsjátékunk az egész világon a legjobbak közé tartozik. A huzások már november hó 15. és 16-án kezdődnek és a sorsjegyek árai a következők: 1/8 sorsjegy 75 kr., 1/4 sorsjegy 1 frt 50 kr., 1/2 sorsjegy 3 frt, 1/1 sorsjegy 6 frt. A sorsjegyvásárló közönségnek ajánlatos, hogy sorsjegyeit megbizható helyen vásárolja. A Török A. és Tsa bankháza Budapest, Váci-körut 4/a mindama előnyöket biztositja vevőinek, melyeket egy szolid, reális és megbizható cégtől elvárhatunk és igy bátran és bizalommal vásárolja e különben is szerencséjéről ismert cégnél sorsjegyeit.

TÖRVÉNYSZÉK.

Esküdtszéki tárgyalások.

§ F. hó 5-én kezdődött az esküdtszéki biróság üléseinek második időszaka. Tárgyalásra került Nagy János bünügye emberhalált okozó sulyos testi sértés miatt. Az esküdtszék a következő tagokból alakult meg: Czakó Béla, Fantel Mór, Csóka Ferdinand, Irmler József, Kottler Gusztáv, Fesselhofer József, Mátyás István, Keller Mátyás, Práger Béla, Hametmeyer Sándor, Szántó János, Grünhut Alfred. Póttagok: Próbáld Károly, dr Bencik Ferenc. Az ülésen Tóth László kir. táblai biró elnökölt. Szavazó birák voltak: Dr. Huszár Sándor és Csesznák Miklós. A vádhatóságot Dr. Orosdy Lajos kir. ügyész képviselte. A vádlottat Dr. Weisz Lajos ügyvéd védte. Mint orvosszakértők meg voltak idézve: Dr. Szigethy Károly, dr. Hanny József és dr. Sándor Béla.

A büntett szinhelye Nemes-Boldog-Asszonyfa Keszthely vidéki falu.

Kelemen György és József testvérek régi ellenségei Nagy Jánosnak, mert ez hugukkal viszonyt folytatott, melynek következménye lett, s vádlott vonakodott

Báli-selyem-ruha 6 frt 30 krtól feljebb! — 14 méter — póstabér és vámmentesen szállitva! Minták kiválasztására, nemkülönben fekete, fehér és szines Henneberg-selyem blousok és ruhákra alkalmas, 45 krtól 14 frt 65 krig méterenkint. —

Csak akkor valódi, ha közvetlen tőlem rendelik!

HENNEBERG G., selyemgyáros, ZÜRICHBEN
Cs. és kir. udvari-szállitó.

hibáját jóvátenni, a a leányt elvenni. Ez az oka, hogy 1900. május 20 án a testvérek s a vádlott a korcsmában összeszólalkozván, vádlott fejszéért rohant, hogy Kelemenéken boszuját kitöltse. A verekedés vége az lett, hogy Kelemen Györgyöt ugy ütötte fejbe, hogy ez tiz nap mulva meghalt.

A bizonyitó eljárás befejeztetvén az ügyész 1, a védő 5 kérdés feltevését inditványozza. Mire a kérdések megállapitására visszavonult tvszék mint esküdtbiróság 7 kérdést állapit meg. Ezt követték a vád- és védbeszéd.

Az ügyész beszédében kifejti, hogy az eljárás folyamán arra a meggyőződésre jutott, hogy csak egy főkérdés teendő: bűnös-e vádlott abban, hogy szándékosan oly sulyos testi sértést ejtett Kelemen Györgyön, mely halálát okozta. Szerinte az erős felindulás ki van zárva.

A védő vitatja, hogy védence egyrészt erősen fel volt indulva, másrészt jogos védelmében sujtott halálosan. Végül hivatkozik az esküdtek könyörületességére.

Az ügyész erre válaszol, hogy könyörületes csak egy lehet, s ez a király.

Az elnök utmutatást ad az esküdteknek, mire visszavonulnak a $^3/_4$ órai tanácskozás után Práger Béla elnök hirdeti ki az eredményt, mely szerint erős felindulásban elkövetett halált okozó sulyos testi sértés bűntettében találtatott vádlott bűnösnek.

A tvszék ezen verdikt alapján 3 $^1/_2$ évi börtönbüntetést szab ki beszámítva az 5 hónap vizsgálati fogságot.

Ügyész, vádlott, védő az itéletben megnyugszanak. A tárgyalás este $^1/_2$10 órakor ért véget.

§ Gyujtogatással volt vádolva kedden az esküdtbiróság előtt Horváth József tilaji molnár, mert malmát felgyujtotta. Az esküdtszék a következő tagokból alakult meg: Szilágyi Gyula, Stidder Leo, Fesselhofer József, Reichenfeld Gyula, Bolus Lajos, Somosi Vilmos, Csóka Ferdinand, Grünbut Alfréd, Irmler József, Práger Béla és Keller Mátyás. Az esküdtbiróság elnöke Mikos Géza kir. táblai biró volt, szavazó-birák: Dr. Kiss István és Knorr Kálmán törvényszéki birák voltak. A vádhatóságot Dr. Kendy Elemér alügyész, a védelmet Dr. Havas Hugó ügyvéd védte. Az esküdtszék megalakulása után vádlott és neje hallgattattak ki. Vádlott bevallja tettét, de indokolja ezt azon elkeseredettséggel, melyet a malom haszonvehetetlensége okozott; neje ezen vallomást csak avval egésziti ki, hogy a malom lakható nem volt.

Az ügyész és védő meghallgatása után a tvszék felteszi a két kérdést:

1. Bűnös e vádlott abban, hogy oly malmot gyujtott fel szándékosan, mely emberek lakául is szolgált.

2. Bűnös-e abban, hogy gazdasági épületnek tekintendő malmot gyujtott fel.

A kir. ügyész vádbeszédében utal arra, hogy vádlott a bűncselekményt azért követte el, mert a biztositási összeget szerette volna felvenni.

Védő a törvényre állapitja beszédét s kifejti, hogy itt gyujtogatásról nem lehet szó, mert a törvény csak oly malom felgyujtását bünteti a gyujtogatás sulyos bűntettével, mely egyszersmind emberek lakául is szolgál, továbbá a gyujtogatásnak közveszélyesnek kell lennie. Gazdasági épületnek pedig a malom a törvény értelmében nem tekinthető.

Festi még védencének lelkiállapotát s kéri felmentését.

Rövid $^1/_4$ órai tanácskozás után az esküdtek a védő nagyhatású beszédének közvetlen hatása alatt felmentő verdiktet hoznak. Ennek alapján a trvszék is kimondja a nem bűnöst. Az esküdti intézmény behozatala óta ez az első felmentő verdikt Nagy-Kanizsán.

---

§ F. hó 8-án Kiss János és Snopek György gyujtogatással vádoltak felett ült törvényt az esküdtbiróság.

Kiss János felbujtatta Snopek Györgyöt, hogy a tilaji határban fekvő pincehajlékát gyujtsa fel. Snopek 10 frt jutalom fejében ezt megis cselekedte. Kiss János pedig a Magyar Általános Biztositó társaságtól 150 frtot vett fel. F. é. augusztus havában Lód Józsefnek szalmakazla, mely Kiss János házával szomszédos, gyulladt ki. Ezzel a gyujtogatással is Kiss János volt vádolva.

Az esküdtbiróság mindkét vádlottat csalás bűntettében mondta ki bűnösnek és Kiss Jánost 2, Snopek Györgyöt pedig 1 évi és 9 hónapi börtönre itélte a vizsgálati fogság beszámitásával. Az ügyész és védők semmiségi panaszt jelentettek be és kérelmükre a törvényszék mindkét vádlott ellen megszüntette a további vizsgálati fogságot, elrendelvén szabadonbocsájtásukat.

A vádlottakat Dr. Fried Ödön és Dr. Schwarz Adolf ügyvédek védték. A vádhatóságot Dr. Kendy Elemér képviselte. A tárgyaláson Mikos Géza kir. táblai biró elnökölt. Szavazó birák voltak Knorr Kálmán és Dr. Kiss István.

ANYAKÖNYVI HIREK.

Születések:

— November 2—9-ig. —

Beke József napszámos, József
Horváth Verona takaritó, János
Moller Károly mechanikus, Jozefina
Mathes Károly fényképész, Mária
Götz Lajos állomásvezető, Anna
Tomasics János napszámos, Teréz
Balázs Péter napszámos, Anna
Bencekovics Gábor asztalos, Károly
Bakonyi István molnár, Rozália
Kis Ferenc földmives, Rozália
Varga József munkás, József
Raffay Rezső fogyaszt. adóellenőr, Julianna
Kálovics László földmives, János
Mátés György földmives, József
Faics György földmives, Julianna
Kubát József cipész, Lajos
Joachimstadt Ignác lakatossegéd, Mária
Szokolics József munkás, Gizella
Giessmann Lipót pályamester, Anna
Gerencsér Mari cseléd, Mária
Göllesz Ferenc mozdonyvezető, József
Varga István kocsivizsgáló, Antal
Pacsics Lajos kalauz, Gizella.

Halálozások:

— November 2—9-ig. —

Kósz János rk. 2 éves, kanyaró
Horváth Mari rk. napszámos, 42 éves, mágos küteg
Szerdahelyi György rk. 2 hónapos, bélhurut
Özv. Hofnischer Andrásné rk. gazdasszony, 45 éves, hashártyalob
Pollák Erzsébet izr. féléves, tüdőlob
Pál Mária rk. 10 hónapos, kanyaró
Nagy György rk. 14 napos, gyengeség
Nagy Mária rk. 13 hónapos, kanyaró
Málek József rk 5 hónapos, bélhurut
Schwarc Magdolna rk. 3 éves, kanyaró
Máte Mária rk. 3 éves, vörös
Gyurkovics Ilona rk. 15 hónapos, vörös
Szili Béla rk. 17 hónapos, vörös
Gyurics József rk. 18 hónapos, kanyaró
Mélies Olga rk. tanuló, 13 év., agyhártyalob
Özv. Kuausz Károlyné rk. magánzó, 68 éves, végkimerülés
Kilinkó Rozália rk. cseléd, 27 éves, méhlob
Kilinkó Anna rk. 18 napos, gyengeség,
Sághy István rk. 1 hónapos, veleszületett bujakór
Sipos Boldizsár rk. 19 hónapos, vörös
Kristóf Józsefné rk. 26 éves, medence tályog
Kiss Rozália rk. 4 napos, gyengeség.

Házasság-kötések:

— November 2—9-ig. —

Ruisz József molnár — Horváth Annával
Klein Vilmos pék — Kosztolic Gizellával
Major János földmives — Horváth Annával.

IDEGENEK NÉVSORA.

„Korona" Szálló.

Mellchar Gusztáv utazó, Bpest, Walterdorf Albert kereskedő, Oroszláry (Horvátország), Farkas Aranka tanitónő, Bpest, Schönberger Hugó utazó, Bpest, Dr. Deutsch Miksa ügyvéd, Kaposvár, Albert Károly utazó, Triest, Endrényi Gábor polg isk. igazgató, Kőszeg, Witál József utazó, Bpest, Tóth Albertné főtanitónő, Tolna-Ozora, Dr. Wollák József ügyvéd, Alsó-Lendva, Blau Arnold utazó, Bpest, Polgár János szolgabiró, Körmend, Seregély Dávid segédtanitó, Felső-Lövő, Deutsch Izsó kereskedő, Bpest, Dr. Ruzsicska Kálmán tanfelügyelő, Zala-Egerszeg, Dr. Stiefer Lajos ügyvéd, Keszthely, Grünn Gyula utazó, Bpest, Herz Ernő utazó, Bpest, Müller Zsiga kereskedő, Zágráb, Barta Sándor utazó, Bpest, Forstner Jenő utazó, Bpest, Frank Albert utazó, Bpest, Hartmann József utazó, Eperjes, Schlesinger Jakab vendéglős, Kis-Bajom, Hollender Lajos utazó, Bpest, Habenfeld Fülöp kereskedő, Domboru, Pollacsek Ignác utazó, Bpest, Breuer Károly utazó, Bpest, Weisz Adolf utazó, Bpest, Hármli József utazó, Szeged, Semberger József utazó, Bécs, Siffer Sándor kereskedő, Szent-Lorenzen, Felner Miksa utazó, Bécs, Silberberger Sándor utazó Bécs, Stein Emil utazó, Bécs, Robitschek Miksa utazó, Topllitz (Csehorsz.), Risenfeld Gusztáv utazó, Bécs, Hatóhlavek Berta magánzónő, Grác, Schwarz Gyula cs. kir. százados, Marburg, Bruckner Ignác utazó, Bécs, Bachmann Gusztáv utazó, Bécs, Spilar Sándor kereskedő, Károlyváros, Pick József utazó, Bécs, Reisinger Ferenc utazó, Bécs, Steiner Mór Bécs, Dostál Zsigmond utazó, Bécs, Jaeger Gyula utazó, Bécs, Werthelmer Zsigmond utazó, Bécs, Stockl Miksa utazó, Bécs.

„Szarvas" Szálló.

Herceg Sulkovsky Viktor földbirtokos, Kamahara, Adler Felix kereskedő, Bpest, Sugár Sándor könyvvelő, Körmend, Schwarz Samu ügyvéd, Kaposvár, Pollák Alex utazó, Bpest, Rosos József gazdász, Alsó-Dörgény, Rokenstein Károly utazó, Bécs, Dvorsák Gyula utazó, Bécs, Salzer Kálmán utazó, Bécs, Maltován Károly utazó, Bécs, Kasper József és neje hivatalnok, Kis-Péterfalva, Klantsch Winzeny kereskedő, Darmstadt, Spiess I. L. hivatalnok, Bécs, Plaschkess B. utazó, Bécs, Ambros Frigyes utazó, Zwittau, Hajas József gazdász, S.-Csurgó, Berger Miksa kereskedő, Marcall, Roth Tóbiás utazó, Szabadka, Dr. Sándor Mór ügyvéd, Bpest, Mahrer Lipót mérnök, Bpest, Causner József utazó, Bécs, Nikolojevic György utazó, Bécs, Löwy Elis utazónő, Bécs, Klemann Károly képviselő, New-York, Bardlo József tart. hadnagy, Sümeg, Cseley József tart. hadnagy, Szegszárd, Fürst Ödön tart. hadnagy, M.-Szombat, Nusal József tart. hadnagy, Gyula-Keszi, Dr. Szücs Antal ügyvéd, Tapolca, Schmidt Ágoston-igazgató, Debrecen, Gerő Antal magánzó, Bpest, Küvy Ferenc utazó, Bpest, Hildászi Ignác és neje gyógyszerész, Radiháza, Belbosits Károly főhadnagy, N.-Kanizsa, Dr. Simon Sándor orvos, Keszthely, Ettinghausen Ödön tart. hadnagy, Szt.-Gotthard, Dr. Berger Béla ügyvéd, Z.-Egerszeg, Hahn Gyula műszerész, Bpest, Aranyosi Róza magánzónő, Zágráb, Laufer Sig. utazó, Bpest, Wechsner Eugenia utazónő, Bpest, Gross Lajos utazó, Bpest, Fürst Adolf kereskedő, Grác, Dofler Emil utazó, Bécs, Neustadter H. K. utazó, Stuttgart, Schwarz Sig. utazó, M.-Ostrau, Steiner Emil utazó, Bécs, Giblitz Alajos gazdatiszt, Veszprém, Deutsch Miksa kereskedő, Pápa, Eiszler Lajos kereskedő, Pápa, Hoffmann Sándor utazó, Bpest, Grossmann Jakab utazó, Bpest, Polgár Vilmos utazó, Bpest, Fischer Béla utazó Debrecen, Skrabanek Adolf orvos, Babócsa, Fabianits Gyula földbirtokos, Orbánfalva, Hellig József utazó, Csáktornya, Grünvald József utazó, Bpest, Grünhut Károly keresk., Bécs, Fischel Samu kereskedő, Bécs, Gerlich Vilmos utazó, Bécs, Bondi Herm. utazó, Skalitz, Grossner Herm. utazó, Bécs, Weiss Jakab utazó, Bécs, Hajek Emánuel utazó, Bécs, Hirsch Henrik utazó, Bécs, Leipert Hans utazó, Bécs, Dr. Frankl Dávid ügyvéd, Bécs, Löffler József utazó, Bécs, Fuchs Miksa utazó, Bpest, Fischer Ferenc utazó, Bpest, Kutu S. A kereskedő, Bpest, Ivancy József plebános, Csurgó, Greiszler Vilmos utazó, Bpest, Fischer Vilmos kereskedő, Polgárdi, Von Martpu kereskedő, Polgárdi.

Szerkesztőség:
Dr. Villányi Henrik, felelős szerkesztő.
Kiadó: *Ifj. Wajdits József.*

VEGYES.

— Sok évi megfigyelés. Emésztésgyengeségekuél és étvágyhiánynál általában minden gyomorbajnál, a valódi „Moll-féle seidlitz porok" bizonyultak a legsikerebbeknek a többi szerek fölött, mint gyomor erősitők és vértisztitók. Egy doboz ára 2 kor. Szétküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész cs. és kir. udv. szállitó által, Bécs, I. Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszertárakban határozottan Moll A. készitménye kérendő az ő gyári jelvényével és aláirásával.

Nyilttér.

Az e rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség

Vese, hugyhólyag, hugydara és a köszvénybantalmak ellen, továbbá a légző és emésztési szervek hurutos bántalmainál, orvosi tekintélyek által a
Lithion-forrás
SALVATOR
sikerrel rendelve lesz.
Hugyhajtó hatású!
Kellemes izü! ☛ | ☛ Könnyen emészthető
Kapható ásványvizkereskedésekben és gyógyszertárakban
A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen

HIRDETÉSEK:

2052|900./végrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulirott birósági végrehajtó az 1881. évi LX t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a nagykanizsai kir. járásbiróságnak 1900. évi V. 1001|1. 1016|1. 868|1 számu végzése következtében Rusis Berkovits, Friedrich Ralzeradorfer Havas és Weisz cégek javára Grünfeld József és neje ellen 2044 kor. 91 fill., 104 korona és 160 kor. s jár. erejéig foganatositott kielégitési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 1611 koronára becsült bordó, kocsik, lovak, szódavizgyár teljes felszereléssel, liszt, szobabutorok stb.-ból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a nagykanizsai kir. járásbiróság 1900. évi V. 1016|2 számu végzése folytán Zala-Szent-Balázson a helyszinen leendő eszközlésére

1900. évi november hó 20. napjának délelőtti 8 órája

határidőül kitüzetik és abhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Nagy Kanizsán, 1900. évi november hó 8. napján.

Maximovits György,
kir. birósági végrehajtó.

Chief-Office 48 Brixton-Road, London, S. W.

A. THIERRY PREGRADA
ICH DIEN
Schutz-Marke

Valódi ZAGORIAI
Mellsyrup
kellemes izü szer felnőttek és gyermekek részére. Görcs, fullasztó és ziháló köhögés, tüdőhurut, elnyálkásodás és minden mellbetegség ellen. Köpetet elősegiti. 1 üveget 1 kor. 30 fill. beküldése ellenében küld
Apotheker
A. THIERRY'S
Balsam-Fabrik
in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.
Vigyázzunk a kupak szálrására, beégetett cégre:
A. Thierry's Schutzengel-Apotheke.

Egy pár igen szép alaku hibátlan **Jucker** 16 markos 5—8 évesek kerestetik megvételre. — Ajánlatok ármegnevezéssel

Báró LAZARINI, Graz
Parkstrasse 17. intézendők.

Hirdetések
Bécsi lapok,
továbbá az összes kül- és belföldi ujságok részére, a legolcsóbban eszközöl
RUDOLF MOSSE,
Annoncen-Expedition
WIEN,
I. Bez., Seilerstätte 2.

28 arany- és ezüst éremmel és elismerő irattal kitüntetve.

Svájci zenélőművek
elismerve a legtökéletesebbek a világon.
ZENÉLŐ DOBOZOK,
Automaták, Necesairek, Svájci házacskák. Szivarállványok, Fényképalbumok, Irókészletek, Kesztyütartók, Levélnehezitők, Virágvázák, munkaasztalok, Sétabotok, Üvegek, Sörös poharak, Desszer-tányérok, Székek stb.
Minden zenével. — Mindig a legujabbat és legkitünőbbet Karácsonyi ajándékul nagyon alkalmas tárgyakat ajánl
J. H. HELLER, BERN (SVAJC,)
zenélőművek gyára.
— Csakis közvetlen megrendelés — kezeskedik a valódiságért. —
Képes árjegyzéket bérmentve küldök.
☛ NAGY ÁRMÉRSÉKLET. ☚

HIRDETMÉNY.

A m. kir. igazságügyminiszter 1900. évi Október hó 4 én 57417/I. M. 1900. I. szám alatt elrendelte, hogy a nagykanizsai kir. törvényszék mint tkvi hatósághoz tartozó Szt.-Jakab község telekjegyzőkönyveibe felvett mindazon ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. XXIX., az 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. törvénycikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. XXIX. t.-cikkben szabályozott eljárás és ezzel kapcsolatban a tjkvi bejegyzések helyesbitése foganatosittassék.

E célból a helyszini eljárás a nevezett községben **1900. évi december hó 13-án** fog kezdődni.

Ennélfogva felhivatnak:

1. mindazok, a kik a telekjegyzőkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kivánnak tenni, hogy a tkvi hatóság kiküldöttje előtt a kitüzött határnapon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okiratokat mutassák fel;

2. mindazok, a kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekeblezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átirásra az 1886. XXIX. t. c 15—18. és az 1889. XXXVIII. t.-c. 5., 6, 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekeblezésére engedélyét nyilvánitsa, mert különben jogaikat ezen az uton nem érvényesithetik és a bélyeg és illeték elengedési kedvezménytől is elesnek, és

3. azok, kiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszünt egyébb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlését kérelmezzék, illetve, hogy törlési engedély nyilvánitása végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

A kir. tszék mint tkvi hatóság.

Nagy-Kanizsán, 1900. évi november 7-én.

GÖZONY,
kir. tszéki albiró.

Pártoljuk a magyar ipart!

Legjobb Csontlevélpapir

„Adria"

HAZAI GYÁRTMÁNY!

Versenyez a külföld elsőrendű készítményeivel

A párisi a kiállitáson az „Arany érem"-mel kitüntetve.

KÉSZITI:

Császár. és kir. udvari szállító

RIGLER JÓZSEF EDE

PAPIRNEMŰGYÁRI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

BUDAPESTEN.

Kapható: ifj. Wajdits József, Fischel Fülöp, s Mair József cégeknél N.-Kanizsán

Z. K. 10/11. 900

MOLL SEIDLITZ POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláirását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altesthántalmak, gyomorgörcs és gyomorhév, rögzött székrekedés, májbántalom, vértolulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles háziszernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. — Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 2 kor.

Hamisitások törvényileg fenyittetnek.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg MOLL A. védjegyét tünteti fel „A. Moll" feliratu ónozattal van zárva. A Moll-féle franczia borszesz és só nevezetesen mint fájdalomcsillapitó bedörzsölési szer köszvény, csuz és a meghülés egyéb következményeinél legismeretesebb népszer. — Egy ónozott eredeti üveg ára 1 kor. 80 fill.

MOLL Gyermek szappanja.

Legfinomabb, legujabb módszer szerint készitett gyermek és hölgy szappan a bőr okszerű ápolására gyermekek és felnőttek részére.

Ára darabonkint — 40 fill. Öt darab — 1 kor. 60 fill.

Minden darab gyermek-szappan Moll A. védjegyével van ellátva

Főszétküldés:

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállitó által,

Bécs: Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesittetnek.

A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláirásával és védjegyével ellátott készitményeket kérni.

Raktár: Nagy-Kanizsán **Rosenfeld Adolf és Fia**

A feltaláló dr. Meidinger tanár ur által kizárólag jogositott gyártmányu

MEIDINGER-KÁLYHA

HEIM H. cs. és kir. udv. szállitónál kapható.

BUDAPEST: Thonethof. — BÉCS: I. Kohlmarkt 7. sz. a.

PRAG: Hybernergasse 7.

Minden államban szabadalmazva. — Az első éremmel minden kiállitáson kitüntetve. — Legkitünőbb, nagyobb égési tartamra berendezett

kormányzó és szellőző kályhák

lakások, iskolák és irodák számára a legegyszerübb és legelegánsabb kiállitásban, tetszésszerinti égési időtartam szénpirral való fütésnél és 24 óráig terjedő égés kőszénneli tüzelésnél

60.000 kályha forgalomba hozva.

Egy kályhával több szoba is futható.

„MEIDINGER"-kályhák,

Óva intünk az utánzatoktól utalva a kályhaajtókra öntött következő védjegyre:

MEIDINGER OFEN H. HEIM

„HESTIA"-kályhák.

Heim nagy égési időtartamra berendezett

FÜSTEMÉSZTŐ KANDALLÓK.

FÜSTEMÉSZTŐ CALORIFÉREK.

Központi fütés minden rendszer szerint.

Szárító készülékek gazdasági és ipari célokra.

Prospektusok és árjegyzékek ingyen és bermentve.

Z. K. 10/11. 900.

A VIII. 1049/00.

Hirdetmény.

A cs. k. bécsi józsefvárosi járásbiróság VIII. osztálya részéről közzé tétetik, hogy Magyarországban Pozsonyban illetékes, Bécsben VIII. Blindengasse 18. sz. a. lakó, be nem jegyzett kereskedő **WOTTITZ KÁROLY** 1900. julius 29-én végrendelet hátrahagyása nélkül halt meg.

Felszólittatik tehát fennevezett minden örököse, hagyományosa és hitelezője, a ki osztrák állampolgár, vagy a birodalmi tanácsban képviselt királyságokban és tartományokban tartózkodó idegen, és a ki a hagyaték ellen igényt emelhet, hogy ebbeli igényeit a lent jelzett naptól számitott 6 hét alatt ezen biróságnál annál inkább jelentse be, mert különben a hagyaték az illetékes külföldi hatóságnak, vagy azon egyénnek fog kiszolgáltatni, a ki a nevezett hatóság részéről ehhez jogosittatni fog.

Kelt Bécsben, 1900. október 27-én.

5737/tk. 900.

Árverési hirdetmény.

A n.-kanizsai kir. törvényszék telekkvi osztálya részéről közhirré tétetik, hogy Dr. Dick József ügyvéd mint Pátri Katalin hagyatéki követelésének érvényesitésére kirendelt ügygondnok n.-kanizsai lakós végrehajtatónak, Pátri József végrehajtást szenvedő komárvárosi lakós elleni 350 kor. tőke, ennek 1900. évi április hó 5. napjától járó 8% kamatai, az eredeti 1160 korona tőke után 1895. junius 1-től 1898. május 21-ig járó 8%, továbbá 710 korona tőke után 1898. május 21 től 1900. április 5-ig lejárt 8% kamatai, 70 kor. 10 fill. per, 20 kor. 90 fill. végrehajtás kérelmi, 18 kor. 90 fill. jelenlegi és a még felmerülendő költségek iránti végrehajtási ügyében a fennevezett kir. törvényszék területékez tartozó a komárvárosi 31. sz. tjkvben I. 1—2., 6., 8., 10. és 13. sorsz. alatt felvett s 1207 koronára becsült 25/b népsorsz. ház és külsőség

1900. évi december hó 6. napján
d. e. 10 órakor

Komárváros községházánál Dr. Dick József felperesi ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog.

Kikiáltási ár a fennebb kitett becsár.

Árverezni kivánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

Kelt N.-Kanizsán, a kir. tvszék, mint telekkönyvi hatóságnál, 1900. évi szept. hó 15. napján.

GÓZONY,
kir. tszéki albiró.

A véd-jegyre vigyázni kéretik!

C. Brady

Brády-féle

MÁRIA-CELLI GYOMOR-CSEPPEK

nagyszerüen hatnak gyomor bajoknál, nélkülözhetetlen és általánosan ismeretes házi és népszer. — A gyomorbetegség ismertetői: étvágytalanság, gyomorbetegség, büzös lehelet, felfujtság, savanyu felböfögés, hasmenés, gyomorégés, felesleges nyálkakiválasztás, sárgaság undor és hányás, gyomorgörcs, szükülés. — Hathatós gyógyszernek bizonyult fejfájásnál, a mennyiben ez a gyomortól származott, gyomortulterhelésnél ételekkel és italokkal, giliszták májbajok és hámorrhoidáknál.

Emlitett bajoknál a Brády-féle máriacelli gyomorcseppek évek óta kitünőknek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyitvány tanusit. A bevásárlásnál kérjünk határozottan Brády-féle máriacelli gyomorcseppet és ügyeljünk a fenti védjegy- és aláirásra és arra, hogy e rég hirneves valódi Brády-féle máriacelli gyomorcseppek üvegenkint 40 krba, nagy üvegje 70 krba kerül, holott a nem valódi, hamisitott és értéktelenek olcsóbban, leginkább 35 krért árusittatnak.

Központi szétküldés Brády Károly által Bécs, gyógyszertár a „Magyar Király" hoz, I, Fleischmarkt 7

Nagy-Kanizsán: Práger Béla és Belus Lajos gyógyszerészeknél. — Barcson: Kohnt Sándor gyógyszerésznél.

THIERRY'S BALSAM
ICH DIEN
Allein echter Balsam
aus der Schutzengel-Apotheke
des
A. Thierry in Pregrada

Nélkülözhetlen és felülmulhatlan, kimaradhatlan hatásban.

Világcikk, kivitel minden országba,

Chief-office 48, Brixton-Road, London S. W

A legmegbizhatóbb, legjobb és az egész világon hires és keresett háziszer

Thierry A. gyógyszerész **balzsama.**

Felülmulhatatlan mell, tüdő, máj, gyomor és minden belső betegségnél. — Külsőleg a legjobb

Sebgyógyitószer.

Valódi csak az összes kulturállamokban zöld apáca védjegygyel és a kupak hüvelyen bepréselt céggel: Allein echt.

Évi készités bebizonyithatólag 6 millió üvegcse. — Póstán bérmentve 12 kisebb, vagy 6 nagyobb üveg 4 korona. — Próba-üvegcse prospektussal és a világ minden országa raktárának felsorolásával 1 kor. 20 fill. — Szétküldés csak a pénz előre küldésével.

Thierry A. Centifolia kenőcse

(csodakenőcsnek nevezve) el nem érhető vonzó erővel és gyógyitó hatással. — Operációkat legtöbbször feleslegessé tesz. — Ezen kenőcscsel egy 14 éves gyógyithatlannak tartott csontszú, ujabban egy 22 éves nagy rákszerü betegség lett meggyógyitva. — Antiseptikusan hat, hűsit, könnyebbit és gyorsan gyógyit mindennemű gyuladásnál és sebnél. — Gyorsan pubit és szétoszlat, és megszabadit mindennemű idegen, még oly mélyen behatolt tárgytól. — Egy tégely bérmentve 1 kor. 80 fill., csakis előre utalványozás ellenében. — Nagyobb rendelésnél olcsóbb. — Bebizonyitható évi gyártás 100,000 tégely.

Mindkét szerről egy egész levéltár áll bizonyitványokból eredetiben a világ minden részéből rendelkezésre. — Kérjük az utánzatokat és ügyeljünk az összes tégelyre beégetett cégre: Apotheke zum Schutzengel des A. Thierry. Hol nincsen raktár, ne hagyjuk magunkat utánzatok vagy állitólag hasonértékü szerek megvételére rábeszélni, hanem rendeljünk közvetlen és cimezzünk:

Apotheker A. Thierry's Fabrik in Pregrada Robitsch-Sauerbrunn mellett.

(A cs. kir. osztr. államvasutak tisztviselői szövetségének szállitója.)

(Contractor of the War-Office and the Admiralty, London.)

Kukorica-morzsolók

kéz- és erőhajtásra, egyszerü és kettős szerkezettel, szelelővel és szelelő nélkül,

Gabona-rosták,

Konkolyozók (trieurők);

kézi kezelésre való

Széna- és szalmasajtók

fekvően vagy kocsira szerelve,

Takarmány-fülleszlők,

Szállitható takarék-főző üstök takarmány stb. részére zománc bevonattal, vagy anélkül, szállitókészülékkel, vagy anélkül.

Szecskavágók, szabadalmazott kenőgyürüs görgő csapágyakkal igen könnyü járással körülbelül 40% erőmegtakaritás mellett,

Répa- és burgonyavágók,

Darálók

„Agricola" sor-vetőgépek (tolókerék szerkezettel) mindennemü vetemény számára, vállókerekek nélkül,

Egy-, két-, és több vasu ekék

jótállás mellett elismert legjobb szerkezettel készülnek

MAYFARTH Ph. és Társa

csász. és kir. kiz. szabad.

gazdasági gépgyárak, vasöntöde és gőzhámor

Alapittatott 1872. BÉCS, II, Taborstrasse Nr. 71. Kitüntetett több mint 400 arany, ezüst bronz éremmel és első dijakkal. 750 munkás.

Árjegyzékek és számos elismerő levelek ingyen és bérmentve küldetnek. Képviselők és viszontárusitók felvétetnek.

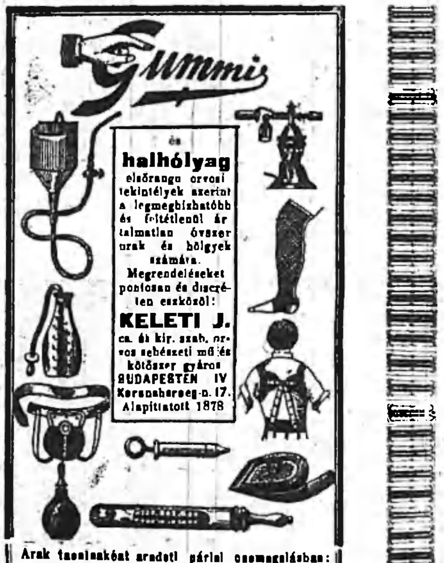

és

halhólyag

elsőrangu orvosi tekintélyek szerint a legmegbizhatóbb és feltétlenül ártalmatlan óvszer urak és hölgyek számára.

Megrendeléseket pontosan és discréten eszközöl:

KELETI J.

cs. és kir. szab. orvos sebészeti mű és kötőszer gyáros

BUDAPESTEN IV

Koronaherceg-u. 17.

Alapittatott 1878

Arak tanulságként eredeti párisi csomagolásban:

Gummi és halhólyag elsőrendü gyártmány	1 — 8.—	frtig
Capottes americana (rövid)	2.— 5 —	„
Suspensorium	0 60 3.—	„
Párisi női szivacska (Safety-Sponges)	2 — 6.—	„
Irrigator teljesen felszerelve	1.80 5.—	„
Eredeti pessarium oclusivum (Pelliporus) Mesinga tanár szerint)	1.80 2.50	„
„Diana-öv" szab. havibaj elleni köt. (minden hölgynek nélkülözhetetlen.)	3 60 5.—	„

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Nyomatott Ifj. Wajdits József könyvnyomdájában Nagy-Kanizsán.

Melléklet a „Zalai Közlöny" 1900. évi nov. hó 10-iki 45-ik számához.

APRÓ HIRDETÉS.

Két egész uj Habits-féle **pedál-**

CIMBALOM

olcsó árért eladó, vagy havi 4 forintért bérbe vehető. Bővebbet

ifj. Wajdits Józsefnél,
Nagy-Kanizsán.

CSOKOLÁDÉ

SUCHARD

Párisi világkiállitás 900.

GRAND PRIX

Legnagyobb kitüntetés

M. K. EGYETEM
VEGYTANI INTÉZETE:
A
KRISTÁLY
SZT. LUKÁCSFÜRDŐI
HEGYIFORRÁS
IGEN TISZTA
BICARBONAT
ÁSVÁNYVIZ
KAPHATÓ:
FÜSZERKERESKEDÉSEKBEN
VENDÉGLŐKBEN
ÉS MINDEN VASUTI
ÉTKEZŐ KOCSIBAN.

Nagy-Kanizsán:

Günsberger Jakab, Fesselhofer József, Strém és Klein, Marton és Huber, valamint Neu és Klein cégek kereskedésében.

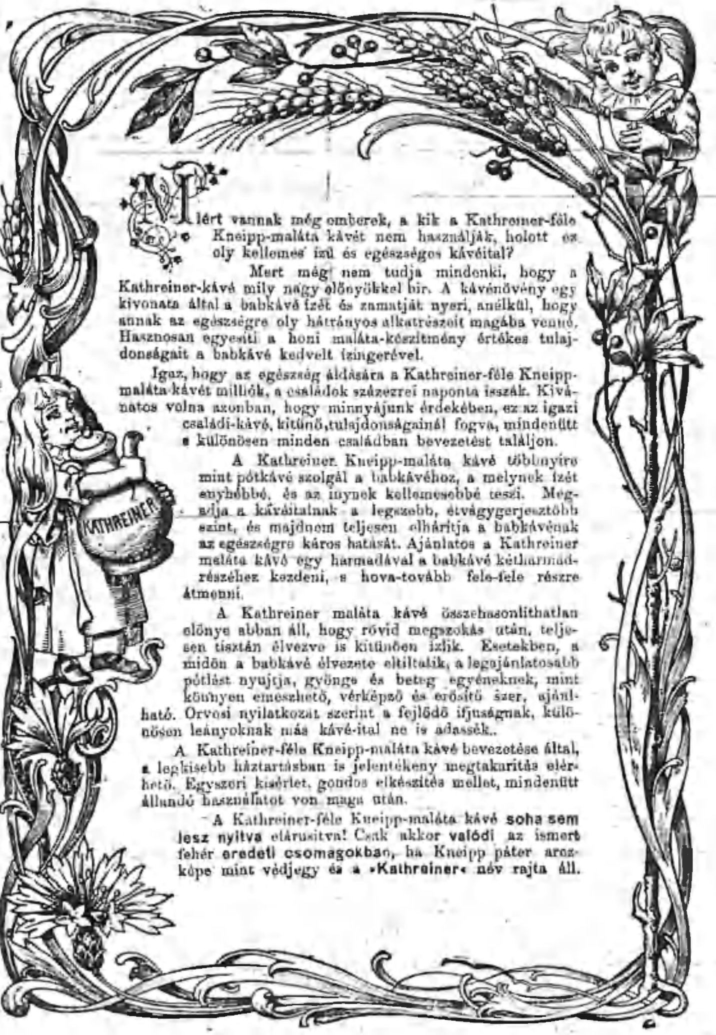

Miért vannak még emberek, a kik a Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávét nem használják, holott ez oly kellemes izü és egészséges kávéital?

Mert még nem tudja mindenki, hogy a Kathreiner-kávé mily nagy előnyökkel bir. A kávénövény egy kivonata által a babkávé izét és zamatját nyeri, anélkül, hogy annak az egészségre oly hátrányos alkatrészeit magába venné. Hasznosan egyesiti a honi maláta-készitmény értékes tulajdonságait a babkávé kedvelt izingerével.

Igaz, hogy az egészség áldására a Kathreiner-féle Kneipp-maláta-kávét milliók, a családok százezrei naponta isszák. Kivánatos volna azonban, hogy minnyájunk érdekében, ez az igazi családi-kávé, kitünő tulajdonságainál fogva, mindenütt s különösen minden családban bevezetést találjon.

A Kathreiner Kneipp-maláta kávé többnyire mint pótkávé szolgál a babkávéhoz, a melynek izét enyhébbé, és az inynek kellemesebbé teszi. Megadja a kávéitalnak a legszebb, étvágygerjesztőbb szint, és majdnem teljesen elháritja a babkávénak az egészségre káros hatását. Ajánlatos a Kathreiner maláta kávé egy harmadával a babkávé kétharmadrészéhez kezdeni, s hova-tovább fele-fele részre átmenni.

A Kathreiner maláta kávé összehasonlithatlan előnye abban áll, hogy rövid megszokás után, teljesen tisztán élvezve is kitünően izlik. Esetekben, a midőn a babkávé élvezete eltiltatik, a legajánlatosabb pótlást nyujtja, gyönge és beteg egyéneknek, mint könnyen emészthető, vérképző és erősitő szer, ajánlható. Orvosi nyilatkozat szerint a fejlődő ifjuságnak, különösen leányoknak más kávé-ital ne is adassék.

A Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé bevezetése által, a legkisebb háztartásban is jelentékeny megtakaritás elérhető. Egyszeri kisérlet, gondos elkészités mellet, mindenütt állandó használatot von maga után.

A Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé **soha sem lesz nyitva** elárusitva! Csak akkor **valódi** az ismert fehér **eredeti csomagokban**, ha Kneipp páter arcképe mint védjegy és a **»Kathreiner«** név rajta áll.

1.000.000
KORONA
ESETLEG A LEGNAGYOBB NYEREMÉNY!!

Az összes 50.000 nyeremény
JEGYZÉKE.
A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben:
1.000,000 korona
A nyeremények részletes beosztása a következő:

Készpénzben fizetendő.

		Korona
1	jutalom	600000
1	nyer. à	400000
1	„ „	200000
2	„ „	100000
1	„ „	90000
1	„ „	80000
1	„ „	70000
2	„ „	60000
1	„ „	40000
5	„ „	30000
1	„ „	25000
7	„ „	20000
3	„ „	15000
31	„ „	10000
67	„ „	5000
3	„ „	3000
432	„ „	2000
763	„ „	1000
1338	„ „	500
90	„ „	300
31700	„ „	200
3900	„ „	170
4900	„ „	130
50	„ „	100
3900	„ „	80
2900	„ „	40
50,000	nyer. és jut. összegben	**13.160,000**

Nyujtsunk kezet a szerencsének!

Már sokan szerencsések lettek egy nálunk vásárolt sorsjegygyel!

Az egész világban a legnagyobb esélyekkel biró magy. kir. szabad. osztálysorsjáték legközelebb ujból megkezdődik.

100,000 **sorsjegyre** 50,000

pénznyeremény jut, tehát az oldalt álló nyereményjegyzék szerint a sorsjegyek felét pénznyereménynyel huzzák ki és egy külföldi sorsjáték sem képes aránylag ily nagy nyereményeket felmutatni, mint a mi magyar osztálysorsjátékunk.

Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben

EGY MILLIÓ KORONA

Egészben tizenhárom millió 160,000 korona lesz kihuzva és az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.

Az eredeti sorsjegyek tervszerü árai az I. osztályhoz:

egy nyolcad	(1/8)	frt.	—75	vagyis	1.50	korona
egy negyed	(1/4)	„	1.50	„	3.—	„
egy fél	(1/2)	„	3.—	„	6.—	„
egy egész	(1/1)	„	6.—	„	12.—	„

utánvét mellett vagy az összeg előzetes beküldése ellenében. Hivatalos tervezet dijtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre

f. é. november hó 15-ig

kérünk hozzánk beküldeni.

TÖRÖK A. ÉS TSA.

BANKHÁZ

BUDAPEST V., VÁCI-KÖRUT 4/A.

Fiókbankházak: IV., Muzeum-körut 11.
VI., Erzsébet-körut 54.

Sok és nagy nyereményt fizettünk már ki vevőinknek és pedig rövid idő alatt körülbelül három és fél millió koronát.

Rendelőlevél levágandó TÖRÖK A. ÉS TÁRSA **főelárusitók Budapest.**

Kérek részemre ______________ I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget ______ korona összegben { utánvételezni kérem / postautalványnyal küldöm. } A nem tetsző törlendő.

Pontos cim.

NAGYKANIZSA, 1900. november hó 17-én. 46-ik szám. XXXIX. évfolyam.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 10 kor. — fill.
Fél évre . . . 5 kor. — fill.
Negyed évre . . . 2 kor. 50 fill.
Egyes szám 20 fill.

HIRDETÉSEK
5 hasábos petitsorban 14, másodszor 12, s minden további sorért 10 fill

NYILTTÉRBEN
petit soronként 20 filléré t vétetnek fel.

ZALAI KÖZLÖNY.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a felelős szerkesztő nevére, az anyagi részt illető közlemények pedig a kiadó nevére cimzetten Nagy-Kanizsára bérmentve intézendők.

Bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.

Kéziratok vissza nem küldetnek

A nagy-kanizsai „Ipar-Testület," „a nagy-kanizsai Takarékpénztár részvény-társaság," a „Kotori takarékpénztár részvény-társaság," „nagy-kanizsai és a galamboki önkéntes tüzoltó egylet," a „nagy-kanizsai kisdednevelő egyesület," a „nagy-kanizsai tanitói járáskör," a „nagy-kanizsai keresztény jótékony nőegylet," „n.-kanizsai izr. jótékony nőegylet," „szegények tápintézete," a „katonai hadastyán egylet," a „soproni kereskedelmi iparkamara," nagy-kanizsai külválasztmányának hivatalos lapja.

HETENKINT EGYSZER, SZOMBATON MEGJELENŐ VEGYES TARTALMU HETILAP.

Az iparművészet.

Nagy-Kanizsa, 1900. nov. 16.

Az ujkori művészi mozgalom maholnap félszázados lesz. — Vajjon alexandrinizmus vagy renaissance-e ez a mozgalom, arról ma még nem záródtak le az akták.

Elvégre a renaissance sem a maga ujjából szopott; Brunelleschi és Michel Angelo is tanult, tanulni pedig annyit tesz, mint élni azok tapasztalataival, a kik előttünk éltek. Az alexandrinizmus csakis kategorizál és arhaizál, a modern művészet pedig tagadhatatlanul többet tett ennél. Hogy renaissancenak nevezzük, annak inkább az szól ellene, hogy sem oly egyetemes nem volt, sem oly nagy egyéniségekben nem csucsosodott ki mint a renaissance. Az épitészet, valljuk meg, alig vette hasznát, s ha a szellemes Olbrich a bécsi bankárokat egyiptomi sirokban nyaraltatja s az elmés Otto Wagner gazométert épit templomnak, ez még nincs akkora lépés, mint a gót templomtól a flórenci palotáig való.

A művészetekben a roppant reformok és revoluciók azzal válnak gyanussá, hogy, mint a tengeri vihar, ma törnek, zuznak, egekig korbácsolnak és örvényekbe sülyesztenek — másnap azonban a mosolygó viz tükrén nyoma sincsen sem a tisztitó, sem az alkotó hatásuknak. Az egyedül üdvözitő naturálizmus, plain air, szimbolizmus és modernizmus a festészetben inkább divat dolga, mint meggyarapodásé s a Lenbachok, a Böcklinek, a Puvis de Chavanne-ok, Segantinok és Burne Jonesok a modernségnek éppen a legnagyobb nevei, vajmi kevéssel mutatják, hogy, mikor ők festettek, körülöttük mi volt a festészet aznap egyedül üdvözitő evangéliuma. Egyszóval: *stilus* alig marad meg a mi napjainkból, mint ahogy megmaradt, nyomon követhetően, a renaissance nagy emberei után. A mi időnknek már az ő művészi érdeme, s ebben vetekszik a renaissance nagyságával, az, hogy az életet ismét elvegyitette a művészettel, egyiket megtermékenyitette a másikkal s mint a protestanizmus a Szentirást, a papok s a boncok titkos kabbalájából mindenek érthető közkincsévé tette a szépséget.

*

Ebben a jegyben született ujjá az iparművészet, vagyis a mesterség, mely a mindennapos életet szépséggel akarja átitatni. Ez az, amit mint a régi időknek holt értékét az uj művészet kiásott és uj életre keltett. A barbárnak kikiáltott középkor volt alapjában a történelem legművészibb korszaka. A középkor fossziliái: a mai keleti népek mutatják ezt, kiknél a tánc, a szőnyegszövés, a mesemondás s a cserepesség mind csupa népies mesterség, vagyis a szépség az a lélekző levegő, mely nélkül e különben világtól elmaradt népek nem tudják elgondolni az életet. Az élet fájdalmát, a munka kényszerüségét szépséggel megédesiteni: a modernség ezt tanulta a középkortól, s ez a pszihológiája annak, a Morrisok s a Cranek mért izennek hadat a gépmunkának, mely az embert is géppé alacsonyitja. A munka legyen élvezet, élvezetet pedig csak a kézi munka adhat, melyben kiki átérezheti a szinte testi kéjt: az egyénisége megtermékenyitő átömlesztését az élettelen matériába. Mint az elhalt Morris, Crane is a maga módja szerint ir, rajzol, fest, cserepet éget, kárpitot sző, az élet minden vonatkozásába beviszi művészetét s a szocialista ujságok május elsei ünnepi számainak ő rajzolja az első oldalát. Ez nem sport, nem szalón filantrópia nála — ez egységes és rendszeres tudományos meggyőződése ezeknek a férfiaknak, kik azt tartják, hogy a középkor óta a máig némely tekintetekben nem haladtunk, hanem hanyatlottunk, s mikor a mai emberiséget meg akarják váltani, a középkor legerősebb panacéáját adják be néki ostyául: a szépséget.

*

Mit szóljunk az iparművészetről, mely városunkban meghonosodott? Csak annyit mondhatunk róla, hogy a legtöbb ember elmegy messzire Bécsbe vásárolni és csak azután jön eszébe, hogy amit vásárolt ugyan ipar, de nem művészet. Volt nálunk ezelőtt 10 évvel egy műasztalos, aki a legfinomabb butormunkát igazi műértelemmel készitette, nem tudott nálunk megélni. Elment Zágrábba, ott a Horvát fővárosban első rangu műiparossá küzdötte fel magát. A műipar meghonositásának kisérlete is balul ütött ki. Azóta se ipar, se művészet nem mutatkozott. A jövő évben kellett volna meglennie a helyi iparkiállitásnak. Ez alkalommal láthattuk volna a mi iparművészetünk fejlődését. Fájdalom csak a patkózott csizmák sarkait láttuk, a hogy az Ipartestületből kirugták az iparkiállitás eszméjét tervével együtt.

Modern törekvések.

A magyar társadalom élete fordulópont felé közeledik. Két olyan természetü mozgalom indult meg napjainkban és halad előre diadallal, mely a magyar társadalmat, életének tartalmát meg fogja változtatni, uj eszméket, eddig elhanyagolt törekvéseket hozván beléje. E két mozgalom egyike a közgazdasági kérdések előtérbe nyomulása, a közvéleménynek feléjük való irányulása, a másik a képzőművészetek propagálása.

A közjogi kérdések meritették ki társadalmi életünk tartalmát, akkor is, mikor még rendiségen alapult a társadalom és előkelő elemei szükségképen az aktiv politika részesei voltak és ma is, midőn a társadalmi képviselők küldése által politikai funkcióit jogilag bevégzi. Dacára annak, hogy bibái mellett is sok előnyös gazdasági tulajdonnal van felruházva a magyar faj, a közgazdasági kérdések mindig kevésbbé mozditották meg társadalmát, mint a közjogiak, iparunk fejlődése, nyerstermények számára piacok biztositása sohasem érdekelték annyira, mint a közjogi instituciók. Nem nehéz ennek a magyarázata, ha meggondoljuk, hogy a magyarnak a történelem folyamán mindig a nemzeti létért kellett küzdenie miközben a gazdasági kérdések csak másodrendü kérdések lehettek. A biztositott nemzeti egzisztencia ime manapság megengedi, hogy közgazdaságunk fejlesztésére fordithassuk figyelmünket és az a nagy energia, melylyel a társadalom hatni tud, ezen nagy gazdasági érdekek ápolására vezettessék.

Az emberiséget annyi század küzdelme megtanitotta arra, hogy mindenekfölött áll a kenyér és minuciozus jogviták előtt tisztázni kell a tömegnyomort és a gabonapiacot. A magyar társadalom szintén tudatára ébredt a valódi érdekeknek. Teremteni akar honi ipart, szövetkezik a kis emberek felsegélésére, a középosztályt, mely vára a nemzetiségnek, erősiteni törekszik, csoportosul merkantilis és agrarius érdekek köré, szóval gazdasági életet él és az anyagiak fejlesztése köré tömöriti törekvéseit, érdeklődését és hatni tudó véleményeit.

És e mellett más téren máskép formálódik. Művészeket segit, a művészetet propagál. A képzőművészet mind maig távol állt a magyar társadalomtól. Mostoha gyermeke volt és félreismert faktora a kulturának. Iróinkat dicsőség és néha vagyon jutalmazta munkásságukért, a festők és szobrászok ott fenn Budapesten szük körükben egymásnak éltek csupán, s ők, kik a nemzeti geniusztól ihletve dolgoztak, nem találtak pártoló közönségre a magyar társadalomban. Az általános izlés kifejezője a képzőművészet és viszont formálója is az általános izlésnek. Idegen nemzetek előtt a legérthetőbben és a legjellemzetesebben képes kifejezni a nemzeti sajátságokat és ha ismertek akarunk lenni a külföld előtt, a mi bizony anyagi érdekek miatt is nagyon kivánatos volna, csak művészetünk utján lehetünk azzá, melynek kifejező organumai internacionálisak, de tartalma nemzeti és jellemző. Más szellem leng ma — természetes a „tegnap" még igen közel van — a magyar társadalomban a művészetek felé. Ápolásukat részben magára vállalta a magyar társadalom felismervén nagy kulturális jelentőségüket. A művészetek terjednek és a terjeszkedés eszköze a decentralizáció. A vidék városai képkiállitásokat rendeznek, a versenyre kel Szeged, Nagy-Várad, Debrecen, Kassa, s hiszszük, hogy utánuk a többi magyar város. Végül tán Kanizsa is közéjük sorakozik, de természetes, hogy akkor e művészeti mozgalom, mely nemrég indult meg, s ma még pozitiv eredményekkel nem dicsekedhetik, már diadalmaskodott a magyar társadalomban, s célját elérte, mert a művészet iránt általános szükségletet tudott teremteni.

Örüljünk, hogy közgazdaság és művészet kezdi áthatni társadalmi életünket. Örüljünk ennek, mert haladásunk beleterelődött abba az irányba, melyben a nyugati népek mennek előre, s örülhetünk, hogy oly szerencsésen párosulva történt e két mozgalom megindulása. Az anyagiasság ridegségétől megóvja társadalmunkat a művészetek poezise, hogy oly önzővé s rideggé ne fejlődhessék, mint e század elején az angol társadalom, mely gazdasági életének uj korszakán sokáig durva materiálizmusba sülyedett.

TARCZA.

Erzsébet királyné emléke.

— A „Zalai Közlöny" eredeti tárcája. —

Miért keseregtek? Minek e nagy bánat?
Tán, hogy elvesztettük szerető anyánkat?
Meghalt ő a földnek, a gyáva göröngynek,
De feltámadott a tiszta, magas égnek.

Isten angyala volt, küldve volt az égből:
Szeretni tanuljunk szerető szivétől.
Nagy lelke hevétől meggyógyult egy ország,
Mihelyest érezte szive dobbanását.

Gyógyitott, vigasztalt, a tettre buzditott,
Édes betegéért könnyeket hullatott;
S mikor a kórágyból felkelt a nagy beteg,
Legelső jártában ő segitette meg.

Aztán együtt örült, együtt sirt mi velünk,
Csodás rajongással környékezte népünk.
Édes anyanyelvünk bűvösen szólt ajkán,
Igy lett királyasszony ez imádott hazán.

Aztán jött a bánat, a gyásznak tengere;
Belefult az öröm keserüségébe.
Megtépett szivével hegyet, völgyet jára,
S nem talált enyhülést anya fájdalmára.

Szeretet és hüség, a mit nem adhata,
Egy világ részvéte, vallás hit balzsama,
A mire nem termett az egész földön ir:
Adott nyugodalmat a csöndes néma sir.

S hogy itt lenn sötét lett, kigyuladt az égbolt,
Egy fényes csillaggal immár ott fenn több volt.
Világit a földre, szép Magyarországra,
Örökön-örökké tart a ragyogása.

Szélvész zugásában, szellő lengésében,
Fülmile hujában, harmat rezgésében,
Honfi keservében, honlány bánatában
Erzsébet emléke él e szép hazában.

Kertész József.

Őszi illatok.

A kertben nagyon régen elnyilottak az őszi liliomok. — „Őszi liliomok", a Funkiákat neveztem igy el, önkénytelenül jött s nem tudom. „A Kert" tisztelt olvasói elfogadják-e majd e szomoru édes illatu, fehérkelyhü virág uj magyar nevét. Ó jaj, hiszen olyan sok erőltetett, szerencsétlen magyar virágnevet ismerünk! A réti s erdei virágtündérkék is bizonynyal elfintoritják bájos orrocskáikat, ha azokat az elnevezéseket hallják! Azt hiszem nem is volna érdektelen, ha a mi kedves „Kertünk" felhivást intézne munkatársaihoz s olvasóihoz, megmagyarositott virágnevek beküldése végett . . .

De csitt, elég, ijedten veszem észre, hogy mibe kaptam; majd, hogy nem nyelvörködni kezdtem, pedig nagyon jól tudom, hogy ez legkevésbé sem az én terem, nem nekem való!

Nekem való ellesni a fák sóhajtozó neszét, a szöcskék meg az őszi bogarak csiripelő nótáját, a szél enyhe suhogását, a mint most átcsap a levelüket szóró akácok felett és nekem való belélegzeni azt a sok illatot, az ősz leirhatatlan illatait.

Mert nemcsak a szinek, a hangok változnak meg ősz jöttén, de az illatok is. Más a rezedák szaga nyáron és más októberben és ki ne érezné a nevető ragyogó pompás juniusi rózsák diadalmas parfumje s az utolsó, lankadozó rózsa bucsuzó lehelése közt a különbséget?

Hát még ide a mi hegyünkbe hány sajátszerü fűszert hint az ősz. Szép napfényes idő van, az idei gyönyörü ősz egész szines szépségét ráboritotta a tájra. A levegő csodálatosan meleg, nem oly perzselőn, tikkasztón forró mint nyáron, de tele valami enyhe, édes melegséggel, mely bár üdén hagyja a lila vadmentát, de kicsalja a fürge, barna gyikocskákat a partos domboldalokra, hogy téli alvás előtt még jól kisütkérezhessék magukat.

Bejárom a hegyet s a merre megyek gyöngéd és kedves köszöntés: a rét, a völgy, a fák, virágok és füvek ismerős lehelete száll felém. Lenn a völgyből felvezető uton, közel a sötét Taxusok, az ingó disz-füvek sürüsége s a korállnyilásu, lángoló Salviákhoz különös mámoritó, szinte titokzatos illat leng, hasonló kissé a Gardéniákhoz, a tuba-rózsáéra is emlékeztet. Ott a sötétszürke kő-grupp kaktuszai között nyilik egy csodavirág, sokszor néztem már nagy, fehér, napfényes-sárgán átvilágitott kelyhébe, de ma először érzem, hogy illatos is és a gyorsan elhalt tündéri kelyhek szaga még soká kisér sétámon. Tovább haladva, elnézem a fákat, a bokrokat. Nagyott nőttek, sürüsödtek tavaly óta. Egyik sajátsága a mi hegyünknek, hogy bizonyos ideig senyvedve s lassan nőnek földében a fák, de azután, ha gyökereik a kedvező talajt elérik, rohamosan terebélyesednek, ágasodnak s évről-évre szemlátomást magasabbra emelik lombkoronáikat.

Ám, séta közben néha döbbenve állok meg; egyik-másik kedves fánkat hiában keresem! A cseresnyés domboldal sem olyan mint azelőtt! .. „A bizony", — mondta a régi vincellér — „A bizony, valami veszély ért bennünket az idén, én csak a' mondó vagyok, hogy beteg a föld."

Beteg a föld! ismétlem magamban ijedten, beteg a föld! Ki tudja mennyire igazak ezek a szavak s nem-e a betegség okozza, hogy számtalan évszázadokon át ismeretlen, pusztitó rovar, féreg s pusztitó gomba, penész, elsorvadás ugy erőt vett a növényeken? Ki tudja mily ismeretlen, csodás ellentálló erőt öntött az egészség, őserős föld a gyökerekbe s nem-e ez az erő fogy, bágyad most is. A sorvadó szőlők, száradó fáknak azért kell a tudomány eszközével s keserves küzdelemmel, nehéz fáradságos munkával segitségükre sietnünk, mert édes anyjok már nem a régi; beteg a föld!

... Ám az utfélen vadkatánk nevet, az ég kéken tündököl, friss fuvalom surran s elviszi, elhordja a töprengéseimet,

Szinte kimelegszem, mire felérek az én kedves kis nyiresembe. De jó is lesz leülni a könnyü árnyban! Ez az én helyem s oh milyen édes felsietni ide reggelenként, hallgatni a nyires üde, vidám neszét, látni mint keringél egy-egy hulló levél s mint perdülnek, hajlangnak a nyirfa-galyak. Itt a pad, a kis asztal, a fatörzs ülőhelyek, meg egy nagy sátras piros fonott szék. A fák között Hortensiák meg őszi liliomok s az öblös sátras szék mellett sötétzöld Aspidistrák terjesztik széles sás leveleiket. Az Aspidistráknál, karcsu nyirfához támaszkodva áll egy pompás kis törpe.

Oly eleven ennek a furcsa, mesebeli kis emberkének az arca és sokszor, ha hirtelen rátekintek, rajta kapom a mint magában mosolyog. Igen, te kis huncut, hiszen jól tudom hogy éjjelente, mikor a teli hold fénye átszüródik a nyires ingó lombfátyolán, nagy, bolyhos pillék járnak s ébredeznek a lehelletkönnyü elfek, a „Borostyános"-ból meg kihallatszik az ezüst hangu erdei tündérlányok kacagása, jól tudom, hogy olyankor te sem állsz ily mozdulatlanul a helyeden, de csucsos piros sapkádat a levegőbe hajitva, vig táncra kerekedsz apró pajtásaiddal. Csakhogy mindez már nem soká tart, törpetánc, villi lebbenés, tündér kacagás és levélperdülés ideje lejár. A késő ősz itt a küszöbön. Előre lát, mátyásmadarak, mókuskák sietnek elhordani az utolsó gesztenyéket s az okos verebek csapatostól ülnek a bokrokra, sövényekre s nagy haragos csiripeléssel vitatják meg, hogy bizony jó lesz közelebb huzódni csűrökhöz, padlásokhoz és beköltözködni mielőbb a városba. A kis törpét is bevisszük majd télre a virágházba; de, most még itt áll a fán és magába szivja a százféle fűszert, mely ide árad. Az egyik fatörzsön ülök s fejemet egy kedves nyirfa fehér törzséhez hajtom, felettem hajlongva játszanak a nyirágak meg a napsugarak s én belélegzem az illatot. A padlás tele van almával, annak is ideérzik falusias édessége. a dinye-földön is akadhat még pár elkésett Cantaloup meg Tiszagyöngye, ez az erős szag meg onnan jön a lugasról, hol a bársonykék Izabella fürtök szinte megtöppednek már az érettségtől. És az a friss áradat, mely most fellebeg és körülvesz, ez a rét feledhetlen lehellete! A borsfüé, vadmentáké, kakukfüveké; és frissen

Lapunk mai számához negyedik melléklet van csatolva.

Utcarendezés.

Nagy Kanizsa város képviselőtestülete már október havi közgyülésén elhatározta, hogy tekintettel a közelgő népszámlálásra utcáinak neveit és házainak számát végleg megállapitja.

A mit a közgyülés elhatározott, annak alapján elkészült egy szabályrendelet-tervezet, mely a város és az utcák rendezését szabályozza. Ez a tanulmányozás végett szétosztogatott tervezet ugy kontemplálja, hogy a 7 kerület neveket kapjon, s ne számok szerint, hanem tulajdonneveik szerint jelöltessenek, pld. Zrinyi város. Elrendeli továbbá az utcajelző táblák kifüggesztését. A táblák az utcanéven kivül az illető kerület nevét és számát is megneveznék.

Minden házszámjelző táblán is ki lenne irva az utca neve, a mi szükséges is. A táblák épségének megóvása végett kihágásnak minősittetnék minden oly cselekedet, mely azok épségének árthatna és pénzbirsággal volna büntetendő.

Az utcák megjelölése mellett hasonló rendezést kontemplál a tervezet a házakra nézve is a házszámok precizirozásával. Nem hiszszük, hogy akadna Kanizsán csak 100 mond száz háztulajdonos, ki pontosan megtudná mondani házának számát. Nem is lehet ily számolóképességet kivánnunk normális agyvelejü embertől, mert a mostani törtszámok megjegyzésére Frankl Móricok kellenek. Ennek a visszás állapotnak is végét akarja vetni a tervezet. A házak csak egy számmal jelöltessenek meg és pedig igen helyesen contemplálja ezt oly formán, hogy az utcák egyik oldalán levő házak a páros számokkal, a másik oldalon levők pedig a páratlan számokkal jelöltetnének. Még az üres telkek is láttassanak el számokkal, s az ő számuk lesz később a rajtuk épült házak száma, esetleg — ha egy számu telken több ház épülve, mindegyik megtartaná a telek közös számát, de az abc betü által megkülönböztetett törttel, igy: 17/a, 17/b stb. Az oly utcákban természetesen, melyekben ma még sok a telek, idővel sok lenne ez a törtszám, s ezért a városi tanács felhatalmazást nyerne arra, hogy az oly utcákban, hol idővel ilyenforma zavarok állanának be, az utcarendezést a saját hatáskörén belül ujból foganatositsa. Lényegükben ezek azok az intézkedések, melyekkel restaurálni akarják utcáinkat. Mindenesetre egy lépéssel előrehaladtunk és ugy vagyunk, mint a vándor, aki nagy nehezen feljutván a dombra igy sóhajt: „No, hála Isten, ez is meg van." Nagy nehezen, csigalépésekkel, mintegy nyögve eljutottunk mi is ehhez az ujitáshoz, mely jóformán már esztendők óta az első, a mely városunk valódi és fontos közszükségletének kielégitésére szolgál, amely nem csupán fészkolódés, hanem munka, reform. És most, hogy itt vagyunk, szeretnők ha mihamarabb befejezve lenne a terv. Most még csak a szabályrendelet tervénél vagyunk, szükséges, hogy a közgyülés ennek alapján megalkottassa magát a szabályrendeletet. Ehhez elég volt egy gyülés is, mert az utcarendezés szükséglete oly érett, annyi idő óta sürgetett, hogy a terv készitői már tisztában voltak feladatukkal, s nem tapogatództak, hanem mindjárt jót alkottak. A megye és a belügyminiszteriumnál sem fogunk elvileg kifogásokra találni, a részletekben szintén aligha, mert az ily kérdésekben a felsőbb hatóságok jóváhagyása mellett tényleg a legnagyobb a községi autonomia. Csupán a bürokratikus lassuságtól tartunk és ép ezért jónak látjuk előre is szavunkat emelni az iránt, hogy mikor oly régi óhajunk lép a megvalósulás stadiumába, mint az utcarendezés, akkor óvakodnunk kell attól, hogy a hivatali pedanteria és csigalassuság óhajunk beteljesülését ok nélkül hosszu időre kihuzza. De ennek sürgetése és gyors elintézése, sajnos, nem függ tőlünk. Néha napján mégis csak meg lesz az utcáknak a neve.

HIREK.

— **Erzsébet napján.** Sirboltja csendes mélyiben pihen nagyasszonyunk, kinek nevenapját hétfőn ünneplik a falu legszerényebb iskolájában ép ugy, mint a főváros fényes tanintézeteiben a falu templomában ép ugy, mint a legfényesebb székesegyházban. Áldva emlegetik nevét Szt.-Erzsébetnek, a magyar nép nemtőjének és a mit a gyermek-ajak talán még öntudatlanul elmond Nagyasszonyunkról, az már régóta a nemzet imájává vált: Tőlünk hiába zár el a bécsi kripta-ház! Vitam sempiternam habeas!

A boldogult királynénk nevenapját, a hatóságok és tanintézetek hagyományos kegyelettel fogják megünnepelni a hétfői napon.

— **Kinevezések.** Vörös Endrét, a nagykanizsai kir. törvényszék volt aljegyzőjét, a pécsi kir. törvényszék albiróját, a király a pécsi kir. törvényszékhez alügyészszé nevezte ki.

A m. kir. igazságügymin. Dr. Stolzer László, nagykanizsai kir. törvényszéki joggyakornokot aljegyzővé nevezte ki.

— **Eljegyzés.** Roth Jakab, a Weiser-féle gyár főkönyvelője, lapunk munkatársa, f. hó 11-én eljegyezte Pollák Hermin kisasszonyt, Pollák Lipót szappanos leányát.

— **Gyászünnepély.** Az izr. Nőegylet alapitó tagjainak kegyeletes megemlékezésére november 18-án d. e. 11 órakor az izr. hitközség tanácstermében gyászünnepélyt rendez. Az izr. Nőegylet legidősebb alapitó tagja Löwenstein Leo, ki 1831-ben hunyt el.

— **A fogadalmi templomra** eszközölt gyüjtés eredménye. Templomban gyüjtetett 120 korona, képekből befolyt 44 korona, összesen 164 korona, mely elküldetett Bogyai Elemér titkár urnak.

— **A városi közgyülést** folyó hó 10-én tartotta városunk képviselőtestülete a polgármester elnöklete alatt. A gyülésen meglehetős számmal jelentek meg a képviselők. Napirend előtt Tuboly Viktor interpellációt intézett a polgármesterhez a villamvilágitás gyarlósága miatt és kérdezte, mi volt az oka annak, hogy szept. 15-én az egész városban elaludtak a villanylámpák. Legfontosabb volt és bosszu vitára adott alkalmat, az utcák elnevezéséről szóló tanácsi javaslat. Most, midőn végre megszünik a névtelen állapot, melyben eddig éltünk, akkor néhányan szőrszálhasogatással hátráltatják e fontos terv megvalósitását. Azt nem tudjuk, hogy hol készülnek el az utcajelző táblák, ezt kár titokban tartani, reméljük azonban, hogy a táblák magyar cégnél lesznek megrendelve. A bejelentő hivatalt levették a napirendről, mit helytelennek tartunk, mert nálunk ilyen intézményre égető szükség van. A város valóságos gyülhelye a falukról bejött idegeneknek, kiknek létezéséről a rendőrség csak későn vehet tudomást. Erős vitára van kilátás ez ügyben, ugy hogy jó lenne ez ügyben egy külön ülést tartani. A többi ügyek kevésbbé voltak fontosak.

— **A város költségvetése.** A városi tanács e napokban küldte szét a város jövő évi költségvetését. A ki a számok közt olvas, megtalálja a költségvetésben a városi közigazgatás történetét a lefolyt évben. A városi hivatalnokok fizetésében a jövő évben sem áll be változás. A főgimnáziumi kiadásokban a játéktérre az idén csak 500 k. irányoztatott elő a mult évi 2000 k. val szemben. A kiadások a polgári leányiskolában a tanárok fizetésemelése következtében is emelkedtek, de minthogy a leányiskola a jövő év elején állami kezelésbe megy át, a többletkiadás nem igen fogja terhelni a város költségvetését. A járványkórház épitésének költségeire 480 k törlesztés van felvéve, de a kórházat még mindig nem épitik. Uj tételek a Polgári Egyletkert 54000 k. vételárának törlesztésére felvett 1080 k. és kamatai, a katonai kórház vételárának törlesztése és a Kis- és Nagy-Kanizsa közti utszakasz áthelyezési költségeire forditandó törlesztési összeg. A közkutakra az idén 500 k.-val többet forditanak, mint tavaly, a fasorok fentartása a jövő évben 2000 k.-ba fog kerülni. Bold. Erzsébet királyné arcképét a város 1000 k. költséggel megfesteti. A népszámlálási költségekre 3000 k. van előirányozva, aránylag nagy összeg, tekintve az eredmény hasznát. A főgimnázium ujraépitéséhez készitendő tervek pályadijai 2000 k.-val vannak beállitva. Tudtunkkal a Tandor Ottó műépitő-tanár terveinek költségei még kifizetve nincsenek és emiatt Tandor Ottó pert inditott a város ellen. A fedezetlen hiány 173 019·81 k. Ezt a 290 786 k. állami adó után fizetendő 59·5% pótadó fedezi.

— **Meghivó közgyülésre.** N.-Kanizsa rendezett tanácsu város képviselőtestülete 1900. évi november hó 20-án, esetleg a következő napokon — naponkint délután 3 órakor kezdődőleg — a városház nagytermében rendes közgyülést tart. A tárgysorozata következő: 1. Az 1901. évi városi költségvetési előirányzat. 2. A v. rendőri bejelentésekről alkotott szabályrendeleti tervezet. 3. A közvágóhidról és busvásárról szóló — a m. kir. Belügyminiszteriumnak rendelete alapján — a v. tanács által módositott szabályrendeleti tervezet. 4. A legtöbb adófizető v. képviselőknek — 1901. évre érvényes — kiigazitott névjegyzéke. 5. Tandor Ottó műegyetemi tanárnak, a főgimnázium épitési tervek után járó tiszteletdija. 6. A piaci elővásárlásról szóló szabályrendelet érdemében, a m. kir. Belügyminiszternek leirata. 7. A város közönségének állami szakipariskola felállitása iránti felterjesztésére, a kereskedelemügyi m. kir. miniszternek leirata. 8. A nagykanizsai izr. hitközségnek jelentése, a Gelsei Gutmann Henrik féle alapitvány kezelése érdemében. 9. Az 1900. évi gubacstermés árverés utján történt értékesitéséről jelentés. 10. Az uj kórházi orvosi állás, valamint a kórházi személyzet fizetés emelése tárgyában hozott közgyülési határozatnak, a törvényhatóság által történt jóváhagyásáról szóló határozat bejelentése.

— **Az Irod. és Műv. Kör válsága.** Az Irodalmi és Művészeti Kör, melyet a „Zalai Közlöny" szerkesztőségének tagjai alapitottak ezelőtt 10 évvel, válságba jutott. Vécsey Zsigmond polgármester, a ki, mióta Sümegi Kálmán Kanizsáról eltávozott, állt az egyesület élén, beadta lemondását; a dalárda már régóta külön akar válni a körtől, mert az alapszabályok a dalárdát csak működésében feszélyeztették, az irodalmi szakosztály elnök nélkül van, szóval az Irod. és Művészeti Kör szervezetén a feloszlás tünetei mutatkoznak. Szivünk soha se forrt össze a körrel, melynek nehézkes szervezete megbénitotta működését. Oly nagy apparatussal nem lehet a parnasszus hegyet megmászni, mint a milyen apparatussal a kör dolgozott. A dalárda már rég válni akart, hogy saját hatáskörében önállóan működhessék, az irodalomnak pedig a kör nem volt otthona. Attól a pár felolvasástól eltekintve, a mit télen a főgimnázium tanárai tartottak, a kör irodalmi szakosztálya életjelt magáról nem adott. Népszerü az irodalmi szakosztály sohse volt, nem volt az irodalom mivelése közszükséglet nálunk sohs, látszik már arról is, hogy a helyi sajtónak milyen kevés munkatársa van Kanizsán. Ily körülmények közt az irodalom szent frigyének köteléke nem képes többé összetartani a művészetet az irodalommal és nem képes odakötni a közönséget az Irodalmi Körhöz. Vécsey Zsigmond polgármester nehéz viszonyok közt lépett néhai Sümegi Kálmán örökébe, áldozat volt tőle, hogy eddig megtartotta elnöki tisztét. Ha nem tette volna, már ezelőtt 3 évvel állt volna elő a válság. Nemsokára rendkivüli közgyülése lesz az Irod. és Műv. Körnek. Rendezzünk neki legalább méltó temetést! Ez a pompa már ugy sem fog költséggel járni!

— **Az utalványok kifizetése.** A kereskedelemügyi m. kir. Minister ur megengedte, hogy a magyar posta bellorgalmában a postautalványok feladói kiköthessék, hogy az utalványozott összeget a rendeltetési hely postahivatala ezüst pénzkészlete erejéig ezüst pénzben fizesse ki.

E célra elégséges, ha feladó a postautalvány cim oldalának felső részére ezen szavakat: „Ezüst pénzben" fizetendő szembetünően feljegyzi és szines irónnal aláhuzza.

Ha ezen rendelkezés hiányában cimzett kérné az utalványozott összegnek ezüst érmekben való kifizetését ezt a hivataloknak ezüst pénzkészletük állományához mérten teljesiteni kell. —

— **Az Osztrák-magyar bank.** Az Osztrák-magyar bankfiók vezetésében változás állt be, a mennyiben Mergenthaller Lajos ellenőrt a bankfióktól Bécsbe szólitották, hol a központban fogja működését folytatni.

A távozó bankfőnök 1895. szeptember havában vette át a helybeni fiókintézet vezetését. Feladata nehezebb volt mint elődeié, kik még a régibb, a valuta szabályozás megvalósitásától távolabb eső években folytatott régibb alatt működhettek. Azóta megváltoztak a viszonyok, a jegybank azon van, hogy magát és a közönséget a készfizetések felvételére előkészitse, természetes tehát, hogy szervezetében és nyilvános szolgálatában is többé-kevésbé érezhető változások állottak be. A légerezhetőbb változás abban állt, hogy a bank a hitelnyujtásban és a hitelszámok megállapitásában sokkal szigoruabb és visszatartóbb lett, mint valaha, megfelelően alapszabályainak, melyekben feladatai a következő sorrendben vannak felvezetve: „a pénzforgalom szabályozása, a fizetések kiegyenlitésének megkönnyitése, a kereskedelmi, nagy- és kisipari és a mezőgazdaság hitelszükségletek kielégitéséről gondoskodni mindenekelőtt azonban a törvényhozás intézkedése folytán felvett készfizetések fentartását biztositani". —

Mint látjuk, a hiteligények kiegyenlitése utolsó sorban áll a bank feladatai közt, természetes tehát, hogy a bank a közvetlen kitel megszabásánál ez idő szerint nem gyakorolhatja azt az igen nagy előzékenységet, mint akkor, mikor legmagasabb feladataihoz még nem állt oly közel, mint mostanában.

Minden átmeneti idő nehézségekkel jár, és — hogy visszatérjünk jelentésünk tárgyához, — Mergenthaller bankfőnök állt a helybeli fiókintézet élén, midőn ezen átmeneti idő javában járta az országot. Hogy miképpen felelt meg a távozó bankfőnök kényes feladatának erre a kérdésre legjobb feleletet ád az a két tény, hogy egyrészt magasabb hatáskörbe szólitják, másrészt őszinte sajnálattal bucsuznak el tőle a helybeni pénzintézetek vezetői, valamint a kereskedelem és ipar képviselői.

Helyébe Hiemesch Frigyes számvizsgálót nevezték ki, a ki f. hó 8-án a szolgálatot a helybeli fiókintézetnél megkezdte. Az uj bankfőnök eddig Bécsben, Kassán, Kolozsvárt és legutóbb Szegeden működött.

Az Osztrák-magyar bankfiók forgalma október havában. Leszámitolt váltók: 1175 drb. 949 ezer kor. Pénztárforgalom: 11 527 ezer kor., Giroforgalom: átutalások más helyekről 2067 ezer kor., Giroforgalom: átutalások más helyekre 174 ezer kor., Giroforgalom: átutalások helyben számláról számlára 1 ezer kor.

Az Osztrák-Magyar bank összes pénztárainál 5-frtos államjegyekből álló kötött és szabad készletének már oly nagy összegét semmisitette meg és adta át az osztrák kormánynak, mint a mely összegben 5 koronás ezüstérmek ki lettek vezetve. Ennél fogva ma már akár milyen pénzjegy ellenében lehet 5 koronás darabokat becserélni, melyek kivált munkások kifizetése céljából mindinkább kedveltté válnak. —

— **A polgáregylet vigalma.** A f. hó 10-én megtartott vigalmon 7 pár táncolta az első négyest; emellett a mamák is glédában voltak. Az egylet vigalomrendező bizottsága talán egy kissé korán kezdte a mulatságok rendezését? Annyira már még se remeték családjaink, hogy ilyen házias jellegü összejöveteleket kellő időben el ne fogadnák.

— **Közgyülés.** A nagykanizsai izr. hitközség folyó évi november hó 25-én, vasárnap d. u. 3 órakor a hitközség tanácstermében rendes közgyülést tart, melynek tárgysorozata az 1901. évi költségvetés megállapitása és inditványok. A költségvetés a hitközségi tag urak által a hitközségi irodában betekinthető. A közgyülésen csak azon inditványok tárgyalhatók, melyek három nappal előbb irásban beadattak.

— **A zalamegyei tanitó-egyesületnek** n.-kanizsai járásköre f. hó 15-én tartott évi rendes őszi közgyülést Hajgató Sándor elnöklete alatt az áll. polg. isk. rajztermében. A népes gyülést Hajgató szép beszéddel nyitotta meg, visszapillantva a régi időkre, a mikor a falusi segédtanitói állás olyannak tekintetett, mint a mesternek és plébánosnak inasa, mindenese. Első felolvasó Kovács Miklós helybeli áll. tanitó volt, a ki a „Tanitómasináról" (fonograf) beszélt jóizü humorral. — Azután Kertészné Grünbaum Sarolta, helybeli izr. tanitónő feszült figyelem és érdeklődés közt olvasta fel „A nő az iskolában" cimü dolgozatát, a melyben a tanitónői foglalkozást a nő legszebb hivatásának tünteti fel. Mindkét felolvasónak jegyzőkönyvileg mondott a gyülés köszönetet. Majd Waligurszky Antal polg. isk. tanár érdekes vegytani kisérleteket mutatott be. Dr. Bartha Gyula igazgató pedig a fonografot mutatta be szakszerü előadással kisérve. Azután a tisztujitás következett. Elnök ismét Hajgató Sándor lett, alelnök Kertész József és Saringer Károly. A tavaszi közgyülés főtisztelendő Berkovits plébános ur barátságos meghivása folytán Szepetneken lesz.

— **A ki rézgyürükben utazik.** Horváth Lajos, helybeli illetőségü nagyreményü szédelgőt rézgyürükkel való manipulációk miatt Aradról hazatoloncolták. Itt, szülővárosában, midőn uti fáradalmait kipihente, első dolga volt kedvenc foglalkozásához visszatérni. Elzálogositott egy értéktelen csinos rézgyürüt Berger zálogházában 2 frtért, s mire a zálogházas a turpisságra rájött, Horváth már a zálogcédulát is eladta és pedig megint 2 frtért.

* A világvége, mely sok félős kedélytől ezelőtt egy évvel lett várva, nem következett be és a Leonidák, melyek az idén ismét eljönnek, a földgömböt aligha gyujtják fel. Ez mindenesetre kiadós melegités lenne, mely a mostani magas kőszén-áraknál, az olcsóság elvitázhatlan előnye lenne. Igy azonban még egy darabig a régi, de kevésbé életveszélyes methodussal, különböző kályhákból venni a szükséglendő meleget, kell megelégednünk. Különben a kályhák néha oly sok boszuságot okoznak, hogy sokszor a pokolba kivánjuk. Egyszer oly hőséget adnak, mely a félve-félt földgömbégésről ad fogalmat, majd máskor oly hidegek, dacára a leggondosabb ápolásnak, mintha a jégkorszak akarna ismét kitörni. Ezen kellemetlen váltakozásokat kikerülendő, lássuk el magunkat egy Heim-féle Meidinger kályhával. Ezen legjobbnak elismert kályha, melyből már több mint 60 000 van használatban. A téli időszakban folytatólagos és igen kellemes temperaturát szolgáltat, anélkül, hogy embert vagy butort a kellemetlenül ható hőséggel kinozna, illetve sértene. A majdnem teljes felhasználása az égési anyagnak, ennek egyidejü takarékos elégése, a melegség pontos szabályozhatósága hőfokokra és tartamra, párosulva a szellőztető készülékkel, mely önműködőleg folytonos levegő ujitásról gondoskodik, oly előnyöket biztositanak a Heim-féle Meidinger kályháknak, melyek azt a legkedveltebb fütési eszközzé teszik. — A Meidinger kályhagyár Heim H. cs. és kir. udv. szállitó, Bécs I. Kohlmarkt 7., Prága, Hyberuergasse 7. és Budapest, Thonet-udvar, kivánatra készséggel adnak bármily felvilágositást és ingyen küldik tanulságos, gazdagon illusztrált nyomtatványait.

* Hasznos és célszerü készitményt talált fel Dobó Gyula és azt most DURATOR tör. védett név alatt hozza forgalomba. A Duratorral ugyanis a cipőtalp bekenve ötször oly. tartós és vizáthatlan lesz. Nagy megtakaritást érhet el tehát mindenki, és sok szegény ember áldani fogja nemsokára a Durator feltalálóját.

---

kaszált széna is száradva lehel a napon s a napfénytől oly átható és feléges a fenyők, Thujják s Juniperusok illata is, s halkan vegyül bele a sok-sok lehullott fenyőtü, fenyőtoboz s érezhetőbben a még fenlengő ritkás lomb üde harmatos lélegzete s az avar kissé fanyar, de oly kedves szaga.

És még valami megnevezhetetlen vegyül bele! Tán a harmat hozza, tán az őszi szél, tán a hüvös reggelek aranyos sugara, vagy a lenge fehér pára onnan az erdőről, vagy mindez együtt hozza, hintegeti szél ezt a leirhatatlan őszi illatot!

Szalay Fruzina.

Foulard-selyem-ruha

8 frt 40 krtól feljebb! — 14 méter — póstabér és vámmentesen. Minták kiválasztásra, nemkülönben fekete, fehér és szines Henneberg-selyem blousok és rubákra alkalmas 45 krtól 14 frt 65 krig méterenkint.

Csak akkor valódi, ha közvetlen tőlem rendelik!

HENNEBERG G., selyemgyáros, ZÜRICHBEN.

Cs. és kir. udvari-szállitó.

• „Becsüld a nőt,“ mondja a költő, mert az ő gondosságára van bizva a család testi és szellemi java. Épen, a hivatását egész odaadással követő férfi, nem gondoskodhatik saját testének táplálékáról, a mely asztalára jön. De a háziasszonynak is nehéz feladat mindig a helyest találni, felelőssége már a reggeli kávénál kezdődvén. Bizonyos tehát, hogy közérdekben áll arra utalni, hogy a legkitünőbbnek, az egészségre legüdvösebbnek és kiválóan kellemes izü kávéitalnak a babkávénak félig Kathreiner-féle Kneipp maláta-kávéval való vegyülete bizonyult. Százezerszeres megfigyelés és tapasztalat ajánlja ezt a legjobb kávékeveréket, nevezetesen minden háziasszonynak és anyának egy igazán valódi családikávé készitésére, a mely a megkivánt kellemes gerjesztés mellett, bizonyos mennyiségü tápanyagot és erősitőt is szolgáltat. A Kathreiner-féle Kneipp maláta-kávé mindenütt kapható, valódi azonban csakis az ismert eredeti csomagokban.

— **Keleti J.** hirneves budapesti orthopaediai müintézet-tulajdonos Korona-herceg-utca 17. szám alatti üzlethelyiségét megnagyobbitotta és oly fényesen, mintaszerüen rendezte be, hogy az egész monarchiában az első helyet foglalja el. Elsőrangu orvosi tekintélyek is elismerik, hogy Keleti orthopaediai müintézete, (Hessing rendszer szerint,) hol cs. és kir. szab. sérvkötők, mülábak, mükezek, járó- és nyujtókészülékek, egyenestartók stb. mérték szerint jótállás mellett készittetnek, a legkényesebb és legmagasabb igényeket is kielégiti.

Báró Spaun ő excellencziája a tengerészeti szakosztály elnöki irodájának főnöke által legmelegebb köszönetét küldte a Rohitsch Sauerbrunni fürdő kutkezelőségnek, azon bőkezü adakozásáért, hogy tengerészetünk Kelet-Ázsiában állomásozó hajó legénységének egy nagyobb küldemény kitünő **Rohitschi „Templomforrás vizet“** küldik.

ANYAKONYVI HIREK.

Születések:

— November 9—16-ig. —

Herjanec Ferenc földmives: Teréz
Biró József földmives: József
Tóth Lidia házvezető: Mária
Csöndes Ferenc munkás: András
Málek József napszámos: Anna
Vellák János földmives: István
Dávid György földmives: István
Magyar Anna cseléd: Mária
Nyakas Ferenc kőmives: Gyula.

Halálozások:

— November 9—16-ig. —

Hollarics János rk. földmives, 73 éves: végkimerülés
Bogád Anna rk. 15 hónapos: kanyaró
Vugrincsics Ferenc rk. szabó, 49 éves: májlob
Pavics József rk. 26 napos: bélhurut
Gábor Mária rk. 14 napos: gyengeség
Özv. Oswald Györgyné Takács Teréz rk. 73 éves: végelgyengülés
Hegedüs Lászlóné Plander Anna rk. 45 éves: tüdőgümőkór
Németh Györgyné Gábor Rozi rk. 39 éves: vizkór
Witek Mária rk. 8 hónapos: tüdőhurut
Szécsényi Kálmánné Ábrahám Mária rk. 50 éves: tüdőlob
Tibolt Lajos rk. pincér, 40 éves: szivbaj
Dezsényi Rozália rk. 1 éves: kanyaró
Vadlek István rk. tanuló, 13 éves: veselob
Weisz László izr. 13 hónapos: angolkór
Klausz Magdolna rk. 11 hónapos: tüdőhurut
Juranics Gyula rk. járási irnok, 47 éves: szervi szivbaj
Chinoráuyi Lajos rk. 21 hónapos: vörös.

Házasságot kötöttek:

November 9—16-ig.

Varga Péter géplakatos — Magyar Máriával
Födő János napszámos — Vojkovics Máriával
Lukasi József posta- és távirda-gyakornok, Varasdról — Horák Rozáliával
Schwarz Adolf mészáros — Slovák Irénnel
Szücs János postaszolga — Gerencsér Katalinnal
Jandrosec József földmives — özv. Bence Józsefné Varga Annával.

IDEGENEK NÉVSORA.

„Korona“ Szálló.

Schwarz József utazó, Bpest, Laendler Izidor utazó, Bpest, Klein Jakab kereskedő, Kaposvár, Doutl József utazó, Bpest, Milch József utazó, Triest, Kirschner Ignác utazó, Késmárk, Kohn Mór kereskedő, Kaposvár, Kohn Zsigmond utazó, Bpest, Lechter Rezső utazó, Bpest, Bergovore Mihály lelkész, Egerág. (Bar.-m.) Deutsch Ignác utazó, Bpest, Bürgner Pál kereskedő, Belovár, Herzfeld Lipót utazó, Bpest, Schwarz Antal utazó, Triest, Gorlesanaz György vendéglős, Légrád, Gorlesanaz István vendéglős, Belovár, Blau Henrik kereskedő, Tormaföld, Gross Zsigmond kereskedő, Keszthely, Barls Gyula titkár, Somogyvár, Weiler Izidor sertéskereskedő, Bpest, Mozsi József vendéglős, Beleg, Wertheimer Sándor utazó, Bécs, Sockl Antal utazó, Bécs, Pollák József utazó, Bécs, Kittner József utazó, Bécs, Schwartz Jonás utazó, Bécs, Göber Jenő utazó, Bécs, Müller Jenő utazó, Bécs, Singer Lipót utazó, Bécs, Geringer Adolf utazó, Bécs, Mayer Mátyás utazó, Bécs, Krupka Sándor utazó, Bécs, Freund Ignác utazó, Bécs, Steinitzer Adolf utazó, Bécs, Auspack Róbert utazó, Bécs, Weisz Károly utazó, Grác, Jurisovitsch Antal utazó, Bécs, Deutsch Zsigmond utazó, Bécs, Frankmann József utazó, Bécs, Fleischer Ede utazó, Grác, Schöffl Samu utazó, Bécs.

„Szarvas“ Szálló.

Kanders Gottlieb utazó, Prága, Winárski Gusztáv utazó, Bécs, Pudler Rudolf utazó, Bécs, Metzger Emil utazó, Triest, Shier Vilmos utazó, Bécs, Rybicka József utazó, Skucs, Schmeller Adolf utazó, Bécs, Beiler Hugó utazó, Bécs, Müller Henrik utazó, Triest, Loeb Bernhard kereskedő, Frankfurt, Rappoport Lajos kereskedő, Bécs, Fuchs Alex utazó, Prerau, Tsorkotovics Stefan főhadnagy, Varasd, Kohn J. utazó, Zágráb, Freisager Ignác kereskedő, Bécs, Grünvald Vilmos utazó, Prosnitz, Tuékel Ernő utazó, Wisshan, Mayer Ármin utazó, Bécs, Gleker Emil utazó, Solnigen, Stern Izidor Bécs, Mitzky B. kereskedő, Grac, Ellmann Adolf utazó, Bécs, Klein Dániel utazó, Bécs, Wilcek Lipót kereskedő, Slatina, Weisz Ignác utazó, Baden, Heitler Ignác utazó, Bécs, Braun Mór kereskedő, Szeged, Teltsch Mór kereskedő, Bpest, Telegdi Ármin utazó, Bpest, Szenes Henrik kereskedő, Bpest, Neményi Jakab utazó, Bpest, Sinkei Gyula földbirtokos, Somogy-Endred, Hartmann Oszkár utazó, Szombathely, Jeszenszky Andor földbirtokos, Csikrék, Krausz Géza utazó, Bpest, Mérey Sándor utazó, Bpest, Mauthner Mór malom tulajd., Kányavár, Keleti Béla kereskedő, Bpest, Braun József utazó, Bpest, Kölgyesy Aladár utazó, Boroka, Benedek Adolf utazó, Győr, Bettelheim Bódog, utazó, Bpest, Hoffmann Mihály utazó, Bpest, Kántor Kálmán utazó, Bpest, Neményi Géza utazó, Bpest, Schwarz Lipót utazó, Bpest, Stoberfeld Károly utazó, Zombor, Was Salamon utazó, Győr, Shilhöfer Vilmos utazó, Bpest, Traub Emil hadnagy, M. Vásárhely, Tóth István tiszttartó, Csáktornya, Rauschmann Jenő honvéd százados, Pozsony, Zsupmal L. utazó, Bpest, Reis Lipót fakereskedő, Osztopó, Sármár József fakereskedő, Zágráb, Gross Győző, utazó, Z.-Egerszeg, Krausz Ferenc utazó, Bpest, Matyko E. szállodás, T. Teplic, Bleier József utazó, Bpest.

IRODALOM

Almanach 1901-re.*

Megvolt immár az irodalom szüretje is: kissé később mint a hegyaljai meg a badacsonyi, de bizvást mondhatjuk, hogy a mustja forróbb, a bora zamatosabb, mint eddig. Öröm megkóstolni: az irodalombarát talál benne fajtákat, amik megizlelése után egyet csettint a nyelvével. A legfinomabb próbákat most küldik szét a piacra: az évenkint pontosan megjelenő Almanach vignettájával. Mikszáth Kálmán a Singer és Wolfnerék Almanachjának szerkesztője, mesternek mutatta magát e próbák összeállitásában. Csupa zamat, tüz és törülmetszett tartalom. Tizennyolc kitünő magyar iró java munkáját válogatta egybe, sőt szedett hozzá uj neveket is, a melyek eddig nem szerepeltek az Almanachban. Ez a szép kötésü és vastag könyv csakugyan mérlegét adja az idei magyar elbeszélő irodalomnak. Csupa kerek egyéniség mutatkozik be: vidám temperamentumok, majd hangulatba ringató poéták, fürge elbeszélők, könnyed causeurök, mélyen szántó, borongó, misztikus lelkek. Az Almanach, az irodalmi szüret e próbakóstolója, szin, zamat, erő és tüz szerint válogatta össze ezt a sok csemegét, a melyek hasonlitanak a jó magyar borfajtákhoz abban is, hogy hol vigasságra hangolnak, hol merengésre csalogatnak, hol megrezditik érzelmeink húrjait, vigadunk rajtuk s el-elmélázunk. Ebben is teljesen magyar ez a szép könyv: magyar talentum teremtette a mi földünk, a mi egünk, a mi kicsiny és nagy embereink örömének, bánatának hatása alatt. A főváros és a vidék levegőjéből vették ki mind azt a sok száz alakot, a kik itt az Almanach novelláiban szerepelnek. Sokoldalu, teljes világitásban látjuk meg a magyar föld tájait és embereit. Gazdag gyüjtemény, a melyet, ha valamely külföldi nyelven jelenik vala meg, belső értékénél fogva menten leforditatnánk magyarra.

Ilyen válogatott és finom tartalommal jelent meg ezidén a jövő év legszebb időmutatója: az Almanach. Ez az életének immár tizennegyedik éve s e hosszu idő alatt szivesen várt pontos vendége ez a könyv minden magyar családnak, a mely a finom irodalmat élvezetnek tartja. A szerkezeténél fogva nem csak kalendárium az Almanach, nem csak a lepergő napok mutatója, hanem irodalommutató és irodalom mérő is. Volt idő nálunk Magyarországon, a mikor hasonló évkönyvek voltak a mi literaturánk egyetlen mentsvárai. Azóta gazdag s erős lett a magyar irodalom. Most az Almanach nem menedékhely többé, hanem a legnagyobb irótehetségeinknek nehezen megközelithető szalonja. Látni való, hogy a Mikszáth Kálmán Almanachja ma még jelentősebb, mint az egykor hires és történeti nevezetességü Almanachok. — Akkor ez évkönyvekben egy gyermekkorát élő irodalom gyüjtötte egybe szárnypróbálgatásait, most kiforrt, nagyra fejlődött kitünő szerzők adnak benne egymásnak találkát.

Mikszáth Kálmán régi szokásához hiven ezidén is elmés bevezetést irt tizenhét irótársának munkái elé.

---

* Almanach az 1901. évre. Szerkeszti Mikszáth Kálmán Egyetemes Regénytár. XVI. évfolyam IV—V. kötete. Singer és Wolfner kiadása Ára diszkötésben 2 korona. Kapható ifj. Wajdits József könyvkereskedésében.

Szerkesztőség:
Dr. Villányi Henrik, felelős szerkesztő.
Kiadó: *Ifj. Wajdits József*.

VEGYES.

— **Külső használatra.** Testrészek fájdalmat, csúzos és köszvényes bajok és mindennemü gyuladások a „Moll-féle francia borszesz“-szel gyógyittatnak biztos sikerrel. Egy üveg ára 1 kor. 60 fill. Szétküldés naponként utánvétellel Moll A. gyógyszerész cs. és kir. udv. szállitó által Bécs, I. Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszertárakban és anyagkereskedésekben határozottan Moll-féle készitmény kérendő az ő gyári jelvényével és aláirásával

Nyilttér.

Az e rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Vese, hugyhólyag, hugydara és a köszvénybantalmak ellen, továbbá a légző és emésztősi szervek hurutos bántalmainál, orvosi tekintélyek által a

Lithion-forrás

SALVATOR

sikerrel rendelve lesz.

Hugyhajtó hatású!

Kellemes izü! | Könnyen emészthető

Kapható ásványvizkereskedésekben és gyógyszertárakban.

A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen

HIRDETÉSEK:

A VIII. 1049/00.

Hirdetmény.

A cs. k. bécsi józsefvárosi járásbiróság VIII. osztálya részéről közzé tétetik, hogy Magyarországban Pozsonyban illetékes, Bécsben VIII. Blindengasse 18. sz. a. lakó, be nem jegyzett kereskedő **WOTTITZ KÁROLY** 1900. julius 29-én végrendelet hátrahagyása nélkül halt meg.

Felszólittatik tehát fennevezett minden örököse, hagyományosa, és hitelezője, a ki osztrák állampolgár, vagy a birodalmi, tanácsban képviselt királyságokban és tartományokban tartózkodó idegen, és a ki a hagyaték ellen igényt emelhet, hogy ebbeli igényeit a lent jelzett naptól számitott 6 hét alatt ezen biróságnál annál inkább jelentse be, mert különben a hagyaték az illetékes külföldi hatóságnak, vagy azon egyénnek fog kiszolgáltatni, a ki a nevezett hatóság részéről ehhez jogosittatni fog.

Kelt Bécsben, 1900. október 27-én.

FONTOS MINDENKINEK!

Kiváló hazai készitmény.

Törv. védve.

DURATOR

által a cipőtalp egyszerü bekenéssel ötször oly tartós és vizáthatlan lesz

Ára 1 bádogpalacknak használati utasitással együtt 1 korona, nagyobb palack 2 korona.

Postán 1 kor. 20 fillér beküldése után bérmentve.

Kapható minden füszerkereskedésben, drogériákban, cipészeknél stb.

Főszétküldés: **DURATORGYÁR**

Budapest, V. Lipót körut 8. szám.

Viszontelárusitók mindenütt kerestetnek.

5904/tk. 900.

Árverési hirdetmény.

A n.-kanizsai kir. törvényszék telekkvi osztálya részéről közhirré tétetik, hogy a m. államkincstár végrehajtatónak Dr. Szigelby Elemér ügyvéd, mint ismeretlen tartózkodásu Szabó György s neje szül. Kis hajdinás Rozi részére kirendelt ügygondnok végrehajtást szenvedő z.-egerszegi lakós elleni 16 kor. 32 fillér tőke, ennek 1896. évi március hó 20. napjáig már esedékes 21 kor. 50 fill., ugy 1896. március hó 20. napjától tovább járó 5% kamatai, 9 kor. 90 fill. végrehajtás kérelmi, 15 kor. 60 fill. jelenlegi és a még felmerülendő költségek iránti végrehajtási ügyében a fentnevezett kir. törvszék területéhez tartozó a kerecsenyi 115. sz. tjkvben † 475. hrsz. alatt felvett Erzsébet-hegyi szántóföldnek Szabó György s neje Kis hajdinás Rozit illetett, de időközben Kis József (nős Tar Terézzel) kerecsenyi lakós tulajdonába átszállott s 865 koronára becsült fele része

1900. évi december hó 14. napján
d. e. 10 órakor

Kerecseny községházánál Dr. Tuboly Gyula felperesi ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog.

Kikiáltási ár a fenntebb kitett becsár.

Árverezni kivánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

Kelt N.-Kanizsán, a kir. tvszék, mint telekkönyvi hatóságnál, 1900. évi szept. hó 25. napján.

GÓZONY,
kir. tszéki albiró,

593/1900./végrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulirt birósági végrehajtó az 1881. évi LX t.-c. 102 § a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a perlaki kir. járásbiróság 1900. évi V. 202/1 számu végzése következtében Dr. Ollop Mór n.-kanizsai ügyvéd által képviselt Kauffmann Mór n.-kanizsai lakós javára Grész Alajos perlaki lakós ellen 206 kor. a jár. erejéig 1900. évi május hó 31-én foganatositott kielégitési végrehajtás utján felülfoglalt és 736 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: 1 pajta, 1 Wertheim Cassa és szobabutorok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a perlaki kir. járásbiróság 1900-ik évi V. 202/2 számu végzése folytán 206 kor. tőkekövetelés, ennek 1899. évi október hó 5. napjától járó 5% kamatai, és eddig összesen 54 kor. 80 fillben biróilag már megállapitott költségek erejéig beszámitásával 170 koronának a helyszinén, vagyis Perlakon leendő eszközlésére

1900. évi november hó 19. napjának
délutáni 2 órája

határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégitési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Perlakon, 1900. évi november hó 4 napján.

SÓS M. kir. birósági végrehajtó.

ÉRTESITES!

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a **Nagykanizsai Takarékpénztár palotájában** (Csengeri utca 1. sz) Singer Sándor fele

FÉNYKÉPÉSZETI

MÜTERMET

tulajdonjogilag átvettem, és azt a modern kor követelményeinek teljesen megfelelően ujonnan berendeztem.

Sokoldalu e szakmába vágó tapasztalataim azon kedvező helyzetbe juttatnak, hogy a n. é. közönség legmesszebb menő igényeinek, mindenkor, és minden tekintetben a legjobban és legpontosabban megfelelhessek.

Készitek művészies, izléses kivitelben mindennemü fény-, platin-, porcellán-, selyem- és üvegképeket, azonkivül kis képek után életnagyságuakat rendkivül mérsékelt áron.

Midőn még szolgálataimat ujólag felajánlom, maradok a n. é. közönség nagybecsü pártfogását kérve

Nagy-Kanizsán, 1900. október 8 án.

Kitünő tisztelettel
VÉRTES ANTAL
FÉNKÉPÉSZ

Kukorica-morzsolók

kéz- és erőhajtásra, egyszerü és kettős szerkezettel, szelelővel és szelelő nélkül,

Gabona-rosták,
Konkolyozók (trieurök);
kézi kezelésre való
Széna- és szalmasajtók
fekvően vagy kocsira szerelve,
Takarmány-fülleszttők,

Szállitható takarék-főző üstök takarmány stb. részére
zománc bevonattal, vagy anélkül, szállitókészülékkel, vagy anélkül.
Szecskavágók, szabadalmazott kenőgyürüs görgő csapágyakkal igen könnyü járással körülbelül 40% erőmegtakaritás mellett,
Répa- és burgonyavágók,
Darálók
„Agricola“ sor-vetőgépek (tolókerék szerkezettel)
mindennemü vetemény számára, váltókerekek nélkül,
Egy-, két-, és több vasu ekék
jótállás mellett elismert legjobb szerkezettel készülnek

MAYFARTH Ph., és Társa

csász. és kir. kiz. szabad.

gazdasági gépgyárak, vasöntöde és gőzhámor

Alapittatott 1872 BÉCS, II., Taborstrasse Nr. 71. 760 munkás.

Kitüntetett több mint 400 arany, ezüst bronz éremmel és első dijakkal

Árjegyzékek és számos elismerő levelek ingyen és bérmentve küldetnek. Képviselők és viszontárusitók felvétetnek.

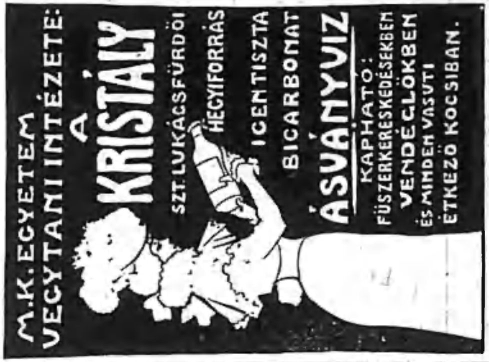
M. K. EGYETEM VEGYTANI INTÉZETE: A KRISTÁLY

SZT. LUKÁCSFÜRDŐI HEGYIFORRÁS

ICENTISZTA BICARBONAT ÁSVÁNYVIZ

KAPHATÓ: FÜSZERKERESKEDÉSEKBEN VENDÉGLŐKBEN ÉS MINDEN VASUTI ÉTKEZŐ KOCSIBAN.

Nagy-Kanizsán:
Günsberger Jakab, Fesselhofer József, Strém és Klein, Marton és Huber, valamint Neu és Klein cégek kereskedésében.

Neustein Fülöp cukrozott hashajtó labdacsai

(NEUSTEIN-féle ERZSÉBET LABDACSOK)

E pilulák hasonló készitményeknél minden tekintetben feljebb becsülendők; — mentek minden ártalmas anyagoktól, az altesti szerek bajainál legjobb eredménynyel használtatván, gyengéden hashajtók, vértisztitók; egy gyógyszer sem jobb, s mellette oly ártalmatlan, mint e pilulák a

székszorulás

a legtöbb betegségek forrása ellen. — Cukrozott külsejük végett még gyermekek is szivesen.

Egy 15 pilulát tartalmazó doboz 15, egy tekercs, mely 8 dobozt, tehát 120 pilulát tartalmazó, csak 1 frt o. é.

OVÁS! Utánzásoktól különösen óvakodjunk. Kérjünk határozottan Neustein Fülöp hashajtó labdacsait. Valódi csak, ha minden doboz törvényileg bejegyzett védjegyünkkel pirosfekete nyomtatásban „Szent-Lipót" és „Neustein Fülöp gyógyszertár" aláirással van ellátva. A kereskedelmi törvényszékileg védett csomagjaink aláirásunkkal van ellátva.

NEUSTEIN FÜLÖP

„Szent-Lipóthoz" cimzett gyógyszertára
WIEN, I., Plankengasse 6.

Raktár Nagy-Kanizsán: **BELUS LAJOS** és **REIK GYULA** gyógyszerészeknél.

HIRDETMÉNY.

A m. kir. igazságügyminiszter 1900. évi Október hó 4-én 57417/I. M. 1900. I. szám alatt elrendelte, hogy a nagykanizsai kir. törvényszék mint tkvi hatósághoz tartozó Szt.-Jakab község telekjegyzőkönyveibe felvett mindazon ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. XXIX., az 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. törvénycikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. XXIX. t.-cikkben szabályozott eljárás és ezzel kapcsolatban a tjkvi bejegyzések helyesbitése foganatosittassék.

E célból a helyszini eljárás a nevezett községben **1900. évi december hó 13-án** fog kezdődni.

Ennélfogva felhivatnak:

1. mindazok, a kik a telekjegyzőkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kivánnak tenni, hogy a tkvi hatóság kiküldöttje előtt a kitüzött határnapon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okiratokat mutassák fel;

2. mindazok, a kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekeblezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átirásra az 1886. XXIX. t. c. 15—18. és az 1889. XXXVIII. t.-c. 5, 6, 7 és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekeblezésére engedélyét nyilvánitsa, mert különben jogaikat ezen az uton nem érvényesithetik és a bélyeg és illeték elengedési kedvezménytől is elesnek; és

3. azok, kiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszünt egyébb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlését kérelmezzék, illetve, hogy törlési engedély nyilvánitása végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

A kir. tszék mint tkvi hatóság.

Nagy-Kanizsán, 1900. évi november 7-én.

GÓZONY,
kir. tszéki albiró.

STEIERI **LODEN** öltönyökre köpenyekre bávelokra sport öltözőkő rubákra, valamint egyenrubákra minden [illegible] gyapjuból

Legdivatosabb és legjobb minőségü

POSZTÓ SZÖVETEK

uri ruhák részére

Legnagyobb raktár szövetekben. **Téli kabátok részére**

Fekete és kék kammgarnok

CHEVIOT 3 K.-tól FELFELÉ.

Mintákat ingyen és bérmentve küld a Kasztner és Öhler Gráczi cég
postaló osztálya.

A védjegyre

C. Brády

vigyázni kéretik!

Brády-féle

MÁRIA-CELLI GYOMOR-CSEPPEK

nagyszerüen hatnak gyomor bajoknál. nélkülözhetetlen és általánosan ismeretes házi és népszer. — A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorbetegség, bűzös lehelet, felfujtság, savanyu felböfögés, hasmenés, gyomorégés, felesleges nyálkakiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs, szükülés. — Hathatós gyógyszernek bizonyult fejfájásnál, a mennyiben ez a gyomortól származott, gyomorterhelésnél ételekkel és italokkal, giliszták májbajok és hämorrhoidáknál.

Emlitett bajoknál a Brády-féle máriacelli gyomorcseppek évek óta kitünőknek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyitvány tanusit. A bevásárlásnál kérjünk határozottan Brády-féle máriacelli gyomorcseppet és ügyeljünk a fenti védjegy- és aláirásra és arra, hogy a rég hirneves valódi Brády-féle máriacelli gyomorcseppek üvegenkint 40 krba, nagy üvegje 70 krba kerül, holott a nem valódi, hamisitott és értéktelenek olcsóbban, leginkább 35 krért árusittatnak.

Központi szétküldés Brády Károly által Bécs, gyógyszertár a „Magyar Király" hoz. I. Fleischmarkt 7.

Nagy-Kanizsán: Práger Béla és Belus Lajos gyógyszerészeknél. — Barcson: Kobut Sándor gyógyszerésznél.

MIÉRT
van annyi utánzat?
MERT
valódi **Eisenstädter**-féle

Linoleum padló-zománc

a törv. bej. „vaslovag" védjegygyel a legjobb és legtartósabb fénymáz puha padlóknak és konyhabutoroknak bemázolására.

Bejegyzett

Védjegy „Vaslovag"

Az Eisenstädter-féle Linoleum padló zománc

egy óra alatt keményre szárad, — bámulatosan szép fénynyel bir és tartósság tekintetében eddig fölülmulhatatlan.

A következő változatokban kapható: 1. sz. sárgásbarna, 2. sz. sötétbarna és 3. sz. mahagonibarna.

Nagy elterjedtségénél fogva különböző hasonhangzásu nevek alatt értéktelen utánzatokat hoznak forgalomba, miért is kérjen mindenki kizárólag csak Eisenstädter-féle Linoleum padló-zománcot, a törv. bejegyzett „vaslovag" védjegygyel

Eisenstädter Testvérek

lakk- és festékgyára, Bécs.

Kapható: Strem és Klein, Neu és Klein cégeknél, Nagy Kanizsán.

A feltaláló dr. Meidinger tanár ur által kizárólag jogositott gyártmányu

MEIDINGER-KÁLYHA

HEIM H.

cs. és kir. udv. szállitónál kapható.

BUDAPEST: Thonethof. — BÉCS: I. Kohlmarkt 7. sz. a
PRAG: Hybernergasse 7.

Minden államban szabadalmazva. — Az első éremmel minden kiállitáson kitüntetve. — Legkitünőbb, nagyobb égési tartamra berendezett

kormányzó és szellőző kályhák

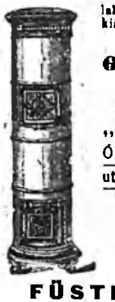
lakások, iskolák és irodák számára a legegyszerübb és legelegánsabb kiállitásban, tetszésszerinti égési idotartam szénpirral való fütésnél és 24 óráig terjedő égés közönséges tüzelésnél

60.000 kályha forgalomba hozva.

Egy kályhával több szoba is futhető.

„MEIDINGER"-kályhák,

Óva intünk az utánzatoktól.
utalva a kályhaajtókra öntött következő védjegyre:

MEIDINGER-OFEN
H. HEIM

„HESTIA"-kályhák.

Heim nagy égési időtartamra berendezett

FÜSTEMÉSZTŐ KANDALLÓK.

FÜSTEMÉSZTŐ CALORIFÉREK.

Központi fütés minden rendszer szerint.

Száritó készülékek gazdasági és ipari célokra.

Prospektusok és árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Z. K. ¹⁷/₁₁. 900.

---

28 arany- és ezüst éremmel és elismerő irattal kitüntetve.

Svájci zenélőművek

elismerve a legtökéletesebbek a világon.

ZENÉLŐ DOBOZOK,

Automaták, Necessairek, Svájci házacskák. Szivarállványok, Fénykép-albumok, Irókészletek. Kesztyütartók, Levélnehezitők, Virágvázák, munkaasztalok, Sétabotok, Üvegek, Söröspoharak, Dessert-tányérok, Székek stb.

Minden zenével. — Mindig a legujabbat és legkitünőbbet Karácsonyi ajándékul nagyon alkalmas tárgyakat ajánl

J. H. HELLER, BERN (SVAJC,)
zenélőművek gyára.

— Csakis közvetlen megrendelés — kezeskedik a valódiságért. —

Képes árjegyzéket bérmentve küldök.

NAGY ÁRMÉRSÉKLET.

Z. K. ¹⁷/₁₁. 900 **MOLL SEIDLITZ POR**

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláirását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altesthántalmak, gyomorgörcs és gyomorhév, rögzött székrekedés, májhántalom, vértolulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles házszernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. — Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 2 kor.

Hamisitások törvényileg fenyittetnek.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg MOLL A. védjegyét tünteti fel „A. Moll" feliratu ónzárral van zárva. A Moll-féle franczia borszesz és só nevezetesen mint fájdalomcsillapitó bedörzsölési szer köszvény, csuz és a meghülés egyéb következményeinél legismeretesebb népszer. — Egy ónzárt eredeti üveg ára 1 kor. 80 fill.

MOLL Gyermek szappanja.

Legfinomabb, legujabb módszer szerint készitek gyermek és hölgy szappan a bőr okszerű ápolására gyermekek és felnőttek részére.

Ára darabonkint — 40 fil. Öt darab — 1 kor. 80 fill.

Minden darab gyermek-szappan Moll A. védjegyével van ellátva

Főszétküldés:

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállitó által,
Bécs: Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesittetnek.

A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláirásával és védjegyével ellátott készitményeket kérni.

***Raktár:* Nagy-Kanizsán Rosenfeld Adolf és Fia.**

Nyomatott Ifj. Wajdits József könyvnyomdájában Nagy-Kanizsán.

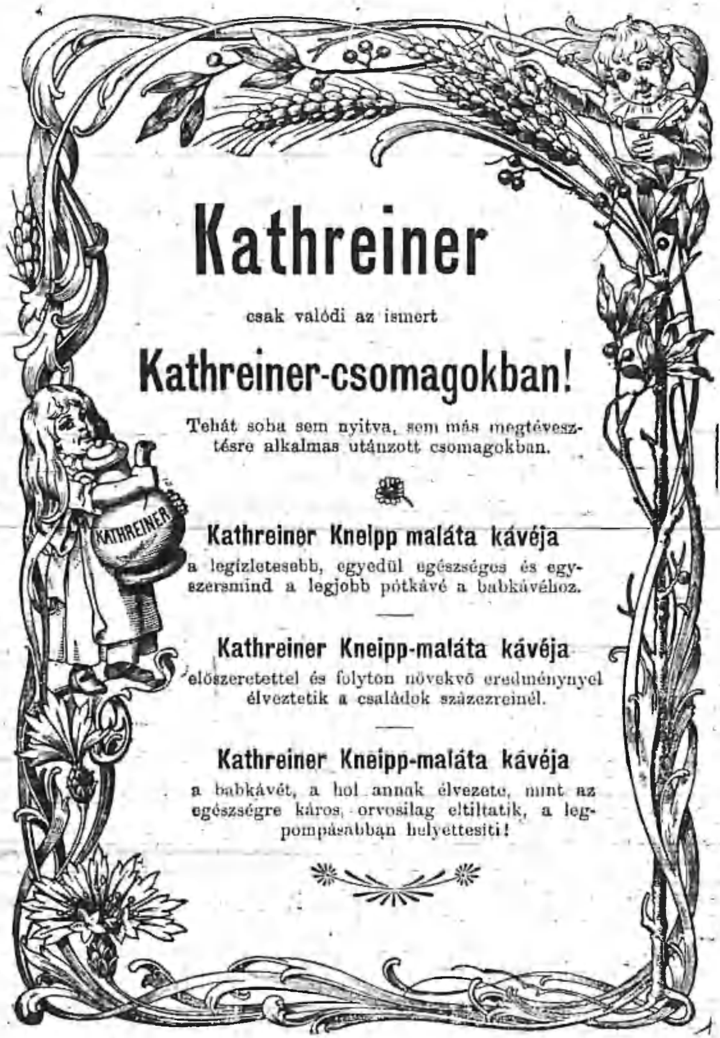

Kathreiner

csak valódi az ismert

Kathreiner-csomagokban!

Tehát soha sem nyitva, sem más megtévesztésre alkalmas utánzott csomagokban.

Kathreiner Kneipp maláta kávéja

a legízletesebb, egyedül egészséges és egyszersmind a legjobb pótkávé a babkávéhoz.

Kathreiner Kneipp-maláta kávéja

előszeretettel és folyton növekvő eredménynyel élveztetik a családok százezreinél.

Kathreiner Kneipp-maláta kávéja

a babkávét, a hol annak élvezete, mint az egészségre káros, orvosilag eltiltatik, a legpompásabban helyettesiti!

Doktor Kriegl József
valódi angol
Tannochininpomádéja

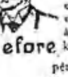

1. megakadályozza a haj és szakál korai kihullását és szürkülését és elősegíti ezek növését. Egy tégely ára bérmentve és költség nélkül a pénz előre beküldéssel

3 korona

Chief-Office 48, Brixton-Road, London, S. W.
Az utalvány czimzendő:
APOTHEKER A. THIERRY' BALSAM-FABRIK
in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.
Nagybani vevőknek nevezetes engedmény.

Pártoljuk a magyar ipart!

Legjobb Csontlevélpapir

„Adria"

HAZAI GYÁRTMÁNY!

Versenyez a külföld elsőrendű készitményeivel

A párisi világkiállításon az „Arany érem"-mel kitüntetve.

KÉSZITI:

Császár. és kir. udvari szállító

RIGLER JÓZSEF EDE
PAPIRNEMŰGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPESTEN.

Kapható: ifj. Wajdits József, Fischel Fülöp s Mair József cégeknél N.-Kanizsán

KÁLDOR E.

„Első pécsi fűzőkészitő“

Király utca 19

Szives figyelmébe, ajánlja a nagyérdemű hölgyközönségnek próba teremmel ellátott műtermét, hol a mérték után megrendelt fűzők, csak francia drill, batiszt, selyemből és a legkönnyebb bálnacsonttal készülnek testhez simulván és kitünő saját szabásaik szerint.

Különösen ajánlom legujabb külföldön is ismeretlen **Marschalle, Marquise, Medea, Volaire, Izabella** és **Danita** nevű szabásaimat, melyek kiváló alakot kölcsönöznek anélkül, hogy a test egészségére a legcsekélyebb mértékben ártékony hatással lennének.

Raktáron csakis saját készitményeimet tartom 3 koronától 50 koronáig

Igen sok pénzt takarithatnak meg a t. hölgyek ha a régi fűzőket alakitás, javitás és tisztitás végett hozzám küldik mert ezeket a felismerhetetlenségig annyira ujjá alakitom, hogy t. megbizóim meglepetésben részesülnek.

Készitek mindennemű **hátegyenesitő** és orthopéd a fűzőket, valamint **haskötőket** minden system szerint.

Vidékre a legnagyobb készséggel válaszolok és kivánatra próbára több fűzőt küldök.

Megrendelésnél, elég a derék, mell és csipő bőség beküldése, egy jól álló ruhaderék fölött véve.

Polgár Sándor
m. kir. szab.
sysert orvosi mű- és kötszerész
BUDAPEST,
VII., Erzsébet-körut 50. sz.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát saját gyártmányu orvosi sebészi és betegápolási tárgyakban Saját találmányu m. ki. szabadalmaz. Polgár-féle

SÉRVKÖTŐ

haskötő, görcsér elleni gummiharisnya, ortohpaediai készülékek, műlábak s kezek stb.

Valódi francia különlegességek **F. Bourguerand fils párisi gyárából.**

Részletes képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

CSOKOLÁDÉ

SUCHARD

Párisi világkiállitás 1900. -

GRAND PRIX

Legnagyobb kitüntetés.

THIERRY'S BALSAM
ICH DIEN
Allein echter Balsam
aus der Schutzengel-Apotheke
des
A. Thierry in Pregrada
bei Rohitsch-Sauerbrunn.

Nélkülözhetlen és felülmulhatlan, kimaradhatlan a hatásban.

Világcikk, kivitel minden országba,

Chief office 48, Brixton-Road, London S. W.

A legmegbizhatóbb, legjobb és az egész világon híres és keresett házíszer

Thierry A. gyógyszerész balzsama.

Felülmulhatatlan mell, tüdő, máj, gyomor és minden belső betegségnél. — Külsőleg a legjobb

Sebgyógyitószer.

Valódi csak az összes kulturállamokban zöld apáca védjegygyel és a kupak hüvelyén bepréselt céggel: Allein echt.

Évi készités bebizonyithatólag 6 millió üvegcse. — Póstán bérmentve 12 kisebb, vagy 6 nagyobb üveg 4 korona. — Próba-üvegcse prospektussal és a világ minden országa raktárának felsorolásával 1 kor 2?. fill. — Szétküldés csak a pénz előre küldésével.

Thierry A. Centifolia kenőcse

(csodakenőcsnek nevezve) el nem érhető vonzó erővel és gyógyitó hatással. — Operációkat legtöbbször feleslegessé tesz. — Ezen kenőcscsel egy 14 éves gyógyithatlannak tartott csontszú, ujabban egy 22 éves nagy rákszerü betegség lett meggyógyitva. — Antiseptikusan hat, hűsit, könnyebbit és gyorsan gyógyit mindennemű gyuladásnál és sebnél. — Gyorsan puhit és szétoszlat, és megszabadit mindennemű idegen, még oly mélyen behatolt tárgytól. — Egy tégely bérmentve 1 kor. 80 fill., csakis előre utalványozás ellenében. — Nagyobb rendelésnél olcsóbb. — Bebizonyitható évi gyártás 100,000 tégely.

Mindkét szerről egy egész levéltár áll bizonyitványokból eredetiben a világ minden részéből rendelkezésre. — Kérjük az utánzatokat és ügyeljünk az összes tégelyre beégetett cégre: Apotheke zum Schutzengel des A. Thierry. Hol nincsen raktár, ne hagyjuk magunkat utánzatok vagy állitólag hasonértékü szerek megvételére rábeszélni, hanem rendeljünk közvetlen és cimezzünk:

Apotheker A. Thierry's Fabrik in Pregrada Rohitsch-Sauerbrunn mellett.

(A cs. kir. osztr. államvasutak tisztviselői szövetségének szállitója.)

(Contractor of the War-Office and the Admiralty, London.)

HANGJEGY

Árjegyzékeket
Zongorára
Harmoniumra
Hegedűre
Gordonkára
Citerára
Kamarazenére
Zenekarra
Gitárra
Dalokra
Humoristikára
Énnekkara
Kettősök és Hármasokra
Tanulmány művekre
stb. szétküld

INGYEN

és bérmentve

OTTO MAASS

Musikverlag u. Sortiment WIEN, VI/a, Mariahilferstrasse 91.

Oser József, gépgyár, vas- és fémöntöde. 20 KITÜNTETÉS. Krems a Duna mellett

elvállal teljes malom berendezéseket, átalakitásokat, minden rendszer és terjedelemben gyárt és szállit:

Hengerszékeket minden nagyságban és minőségben, tömöröntés és porcellán hengerekkel.

Francia malomköveket legjobb minőségben és malomjáratokat, gabona-osztályozó hengereket és fejkoptatókat saját rendszerüeket.

Konkolyválasztó, Eureka. Tararek, lisztkeverő gépek, dara és gőztisztitógépek, elevatorok és szállitó-csigák, transzmissiók, tengely-

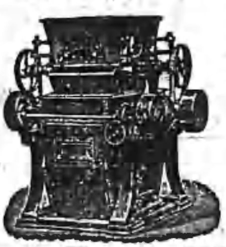

ágyak, perselyek, Seller és gyűrükenés rendszerüeket

Gazdasági malmok kézi és járgány hajtásra.

Turbinák és vizikerekek, keret, kör és szalagfürészek, fagyaló és csiszológépek kötőrökkel és zuzó-gépek mindennemű érc és kova, bazalt, mészkő chamotte és gipsz részére.

Mindenféle szürke és fémöntés saját és idegen modellek és rajzok szerint.

Tömöröntésü rostélyok stb.

Legolcsóbb árak! *Árjegyzék ingyen bérmentve!*

Hengerrovátkolások leggyorsabban és olcsóbban, szállitás jótállás mellett

LEGKEDVEZŐBB FIZETÉSI FELTÉTELEK.

Hengerrovátkoló és köszörülő-gépek, villanyos-világitási telepek.

Tervezetek, költségvetések és praktikus tanácsok gyorsan és ingyen.

NAGYKANIZSA, 1900. november hó 24-én. 47-ik szám. XXXIX. évfolyam.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 10 kor. — fill.
Fél évre . . . 5 kor. — fill.
Negyedévre . . . 2 kor. 50 fill.
Egyes szám 20 fill.

HIRDETÉSEK
5 hasábos petitsorban 14, másodszor 12, s mindeo további sorért 10 fill

NYILTTÉRBEN
petit soronként 20 fillérért vétetnek fel.

ZALAI KÖZLÖNY.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a felelős szerkesztő nevére, az anyagi részt illető közlemények pedig a kiadó nevére cimzetten Nagy-Kanizsára bérmentve intézendők.

Bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.

Kéziratok vissza nem küldetnek

A nagy-kanizsai „Ipar-Testület,“ „a nagy-kanizsai Takarékpénztár részvény-társaság,“ a „Kotori takarékpénztár részvény-társaság,“ „nagy-kanizsai és a galamboki önkéntes-tüzoltó egylet,“ a „nagy-kanizsai kisdednevelő egyesület,“ a „nagy-kanizsai tanitói járáskör,“ a „nagy-kanizsai keresztény jótékony nőegylet,“ „n.-kanizsai izr. jótékony nőegylet,“ „szegények tápintézete,“ a „katonai hadastyán egylet,“ a „soproni kereskedelmi iparkamara,“ nagy-kanizsai külválasztmányának hivatalos lapja.

HETENKINT EGYSZER, SZOMBATON MEGJELENŐ VEGYES TARTALMU HETILAP.

A városi költségvetés.

Nagy-Kanizsa, 1900. nov. 23.

Előttünk fekszik ismét az a munkálat, mely városunk jövő esztendei teendőit, munkálkodásának tervezetét tartalmazza beszédes számokban, melyekben életet talál a gondos tanulmányozó, a ki megérti a benne nyilatkozó törekvések mivoltát és birálhatja az eszközöket, melyeket a város vezetősége contemplál a kitüzött célok elérésére. Midőn a költségvetést, s a pénzügyi bizottság hozzáfüzött jelentését átolvassuk, elénk tárul városi ügyeink vajudó állapota. Gondoskodás történik abban mindenről, a mit óhajtunk, a mi javára lehet a város közönségének, a mi közjólét fokozására, a város szépitésére, kegyeletes emlékek állitására, kulturális célokra szükséges lehet. Ha idegen ember veszi kezébe, maga előtt látja egy törekvő város képét, melynek vezetői körültekintők, ambicióval eltelvék a közügyek iránt, oly városét, mely haladni akar energikusan, s okos tervszerüséggel. A jövő esztendei költségvetés nem szegény eszmékben és reformokban. Ime csak néhány adat: az u. n. Szombatkai földek nem fognak bérbe adatni, mert a jövő év folyamán megkezdődik a rég várt uj honvédlaktanya épitése, az uj főgimnáziumi épület tervének elkészitésére a pályázat ki fog iratni és a terv elkészitésének költségeire 2000 koronát irányoz elő a költségvetés, boldogemlékezetü Erzsébet királyné arcképének megfestése is megtörténik a jövő évben előirányozva 1000 koronával, mely összeg esetleg fel is emelhető, ha illő diszszel ezen összegért nem volna kiállitható, akkép, a két Kanizsa közti ut megépitésére kölcsönt fog felvenni a város, hogy mihamarabb tisztességes állapotba legyen helyezhető ez a fontos közlekedési vonal. Ezeken kivül a bizottság igen fontos, égetően sürgős ügyek szabályozását kéri a közgyüléstől. Sürgeti a tiszti fizetések szabályrendeletének elkészitését, a szegényügynek humánusabb rendezését és erélyesen szót emel a szegényügy jelenlegi tarthatlan állapota ellen, biztat, hogy a városház belső ujjáalakitása csakhamar bekövetkezik, s a csatornázás szükségességét hangsulyozva megsürgeti ezt is, tekintve, hogy a terv munkálatai már két esztendeje huzódnak. Mind hasznos és rég óhajtott ujitások, melyek tán a megvalósulás stádiumába fognak jutni a jövő esztendőben. Ez a jövő esztendő már ki van készitve munkák tervével, meghatározott feladatokkal.

Nem lesz szükségünk a levegőbe dolgozni gyümölcstelenül, de céltudatosan, fixirozott politikával, rendszeresitett munkálkodással. És azt hisszük a tervszerüség energiát önthet a munkába. A kapkodás lanyhává, erélytelenné teszi a legjobb munkaerőt is, csak a tervszerüség biztositja az energia helyes felhasználását. Sajnos a kivitelben való gyengeség az, mely miatt még ma is függő állapotban van sok üdvös, régen elhatározott reformunk. Ha mindig tett követte volna az elhatározásokat, ha a lelkesedés lángja a kivitel előtt le nem lohadt volna, mint a szalmatüz, ugy már régen állanának diszes középületeink, melyeket tervbe vettünk, hatályban állana sok hasznos szabályrendelet, melynek szükségességét már hivatalosan konstatálták.

A jövő évi költségvetés mindezen függőben levő reformok megvalósitását előirányozza és tevékeny esztendőre nyujt kilátást. Ideje is immár a munkálkodásnak annyi esztendő üres, tétlen napjai után. A városok hivatása nem merülhet ki a bürokratikus teendők naponkinti, egyhangu lemorzsolása által, de előrelátó tervezgetéssel, leleménynyel, uj eszmék, reformok meginditásával kell valósitania a jó közigazgatás feladatait. Az élet változatos mezejéről nem szabad félre vonulni a hivatalok négy fala közé, s poros akták között élettelen tevékenységben emészteni az erőket, de az élet maga legyen az az aktacsomó, mely a teendők iratait magában foglalja. Reméljük, hogy az uj költségvetés terveinek kivitele is erős, életteljes munkával fog mihamarább megvalósulni.

A városi közgyülés.

F. hó 20-án délután 3 órakor kezdődött meg a közgyülés a képviselők élénk érdeklődése mellett.

A tárgysorozat első pontját a jövő évi költségvetés képezte. Elek Lipót inditványozta, hogy az 59½ fillér pótadót 60 fillérre javitsák a számitás megkönnyebbitése céljából.

Nith Norbert szt.-ferencrendü főnök kérte a képviselőtestületet, hogy a vasárnapi hittantanitásért utaljanak ki a róm. katb. lelkészeknek 150 korona pénzösszeget.

Mikos v. képviselő ajánlotta, hogy azon pénzösszeget forditsák a felső-templomra. Ez teljesen indokolt volt. Vasárnapi hittanoktatás nincs városunkban, s a felsőtemplom helyett ujat kellene épiteni, a gyüjtés szünetel, az adakozás megszünt, azért mindenáron arra kell törekednünk, hogy e nemes célra pénzt szerezzünk.

Következett a bejelentő hivatalról szóló szabályrendelet tervezet tárgyalása. Deák Péter rendőrfőkapitány szép beszédben magyarázta meg a bejelentő hivatal szükségességét. Fölsorolta a törvényeket, melyek a rendőrségnek temérdek munkát adnak. A legtöbb munkát az uj bünvádi perrendtartás szolgáltatja, ezenkivül a sok miniszteri rendelet még terhesebb kötelezettséget ró a rendőrség vállaira, ezt bizonyitja az a körülmény, hogy a helybeli rendőrség ügyforgalma 1887-ben 4000 ügydarab volt, s — mig folyó évben már most — tehát az év vége előtt — több mint nyolcezer. Tehát az ügyforgalom megkétszereződött. A közbiztonság érdekében kéri a képviselőtestületet a szabályrendelet tervezet elfogadására.

Eperjessy Sándor v. képviselő kérdezi, hogy a bejelentő hivatalhoz nem kell-e uj munkaerő, s igy nem szaporodik-e a kiadás.

Deák Péter főkapitány szerint csupán egy dijnokra van szükség, ki egy kapitány ellenőrzése mellett a hivatalt vezeti. Szükség esetén a kormánytól lehet segitséget kérni.

Varga Lajos ajánlja hogy a város irjon fel a belügyminiszteriumhoz a bejelentő hivatal ügyében, mert a miniszter kisérletképpen husz bejelentő hivatalt állit fel az országban, intézkedjék a képviselőtestület Nagy-Kanizsa felvétele iránt.

Dr. Rotschild Jakab fontosnak tartja a bejelentő hivatalt. Ellenzi, hogy kisérletképpen állitsák fel. Tekintettel a közelgő népszámlálásra szükség van annak azonnali felállitására.

Tuboly Viktornak nincs tudomása a belügyminiszter kisérletéről, nem fogadja el Varga Lajos inditványát.

Mikos tekintettel a 420 bünügyre, melyet a rendőrség ez évben elvégzett, elodázhatatlannak tartja a bejelentő hivatal azonnali felállitását.

Lengyel Lajos v. főjegyző felolvassa a szabályrendelet tervezetet. Halvax Frigyes kifogásolja azt, hogy az iparos jelentse be segédét, neki kell ugyis az ipartestületnél és a betegsegélyző pénztárnál bejelenteni, az iparos a sok teher alatt összeroskad. Inditványozza, hogy az ipartestület jelentse be az érkezett segédeket.

Deák Péter főkapitány nem tartja megbizhatónak az ipartestületet, melynek vezetése rossz.

Mikos szintén nem tartja illetékesnek az ipartestületet a bejelentésre nézve. A szocialisták és anarchisták legtöbbnyire iparossegédek. Gyakran csupán izgatás céljából keresnek munkát, kell, hogy ezekről a rendőrség tudomást szerezzen.

A bejelentő lapok ügyében ugy határozott a képviselőtestület, hogy a rendőrségnél ingyen, a kereskedésekben 1 fillér áron legyenek kaphatók. Ki a bejelentést elmulasztja, büntetést fizet, a büntetésekből befolyó összegek a városi szegényalap javára lesznek forditva. A szabályrendeletet jóváhagyás végett felküldik a belügyministeriumhoz.

Utolsónak került az uj vágóhidról szóló szabályrendelet, mely a belügyminiszteriumtól visszajött. Lengyel Lajos főjegyző felolvasta a miniszterium véleményét. A szabályrendelet lényeges változásokat szenvedett, t. i. a felügyelőnek az állatorvos vizsgálata után, vizsgálati joga nincs. Vágások csakis szabályszerü marhalevélre eszközölhetők, csakis nappal. Éjjeli vágásnak csakis kivételes esetben van helye, s akkor is nappali világitás mellett. A miniszterium ajánlotta a tulmagas dijak leszállitását. Lengyel Lajos felolvasta a dijak leszállitására vonatkozó tanácsi javaslatot, a képviselők a levonást kevésnek tartották, csak akkor fogadták el, midőn a főjegyző kijelentette, hogy az uj dijtételekben bele van számitva a vágás, mosás, pácolás, valamint a bütő és forrázó kamarák használatának joga is, vágóhidra kimenő kocsik után nem kell kövezetvámot fizetni.

A polgármester az ülés folytatását 21-ére, szerdára tüzte ki.

Az ovodák segélyezése ügyében felszólal **Hegedüs** László és kéri a tanácsot, hogy a segélyezés hováforditására gyakoroljon felügyeletet, mert a kis-kanizsai ovodában a gyermekek fütés hiányában fáznak és az ovónő nem kapja rendesen fizetését. Dr. **Fried** azt vitatja, hogy a tanácsnak ellenőrzési joga van. A város közönsége 5000 k.-val járul hozzá a kisdedovók fentartásához.

TÁRCZA.

A tanitò-gép.*)

Irta: Kováts Miklós.

— A „Zalai Közlöny“ eredeti tárcája. —

Mélyen tisztelt Közgyülés!

Őszintén szólva, szándékom volt egy igen háladatos tárgyról „szellemeskedni,“ ha ugyan ilyen képességet méltóztatnak bennem föltételezni és elfogadni. Mert a humor örök mécse pislog nálunk az elemi iskolák kormányzatában, a paedagógia templomában.

Akinek ezekben csak csergedezik a dévajkodás vénája, azt zugó tengerig nővesztik meg a figurák eme rengetegének láttára. Csak egyet választok ki a szerencsétlen ostromlóját ezen intézménynek: a tanitót.

De hát voltaképen mit is akarok én a tanitóról ujat irni, kérdik önök Hölgyeim és Uraim?!

Hiszen már annyit és annyiszor irtak-e hálás és hálátlan tárgyról, hogy szinte óhajtanók olyan ujabb alakjában bemutatni ezt a sokat zaklatott funkcionáriusát az államnak, a minőben meglepetés számba menne.

Csak legujabban volt szerencsénk a „Pesti Hirlap“ egész hétre szóló egyik vasárnapi számának verses zöngeményében Kozma Andor poétának ránk keresztelt „Tanbetyár“ disz nevét kiérdemelni. Eddig ilyen sütet sem volt. Gyönyörködhetünk benne. Az uj század kezdetén legalább is illett, hogy a régi kopott bőrünket uj mezbe öltöztessenek, s ezen elnevezés alá foglalva folytassuk a század nagyobb dicsőségére alapvető munkánkat.

Nem elég jól kezdődik hát a XX-ik század?

Az elmultban ázsiai állapotok voltak, csak most kezdődik az igazi humánus század. A multban barbár módon ütöttük, pofoztuk, rugdostuk a csemetéket, csakhogy nem jött rá senki, de egy poéta kiszimatolta ezt és méltó felháborodásában ránk keresztelte ezt a diszköznevet „Tanbetyárok“. Ez is meglepetés volt.

Ezt a dicsőségét a fent nevezett tisztelt urnak megirigyelte egy másik toll forgató nagyság, s hogy őt is emlegette a közvélemény, de különösen az a 27 ezer tanitó, hát kapta magát, és kiszólta azt a bölcs és okos tanácsot az ifju nemzedék, valamint a szülőknek is, hogyha „Tanbetyár“ megüt „üsd vissza“ nem apád. A kedves szülőket kitanitotta, hogy gyerek egész bátran szálj szembe a „Tanbetyárral“ üsd, ne hagyd magad, mert hiszen ez a jogos, ez az igazságos. Hát nem meglepetés ez ismét?!! Hát nem elég uj ez is. Tehát ide jutottunk! Oh tanitói tekintély! Ki eddig is a homályban derengtél, hova sülyedsz ezek után a XX ik század végén. De jó, hogy mi nem érjük azt meg. Hanem hát majd eltérek tulajdonképeni tárgyamtól, amiről beszélnem kellene. Kegyes engedelmükkel tehát rá térek. Épen a fentebb elmondottak felett gondolkodtam, midőn ajtómon kopogást hallok. Lehet! mondok. Hát egy régi kedves kollegám tolja magát be hozzám — ugy hivják, hogy.... micsoda nevet is mondjak, hogy senki magára ne vegye? ugy hivják, hogy Kari.

Ő mindenbol és mindenütt mindig jelen szeretett lenni, csak az iskolában nem.

Nem volt bucsu, vásár, bankett, összejövetel, ahol látni ne lehetett volna.

Szivesen fogadtam, s elbeszélgettünk délután 2 óráig. Minthogy nekem iskolába kellett menni, elkezdtem fészkelődni; ő azonban nyugodtan és rendületlenül ülve maradt. Miután én a gyerekektől pontosan elvárom, hogy ott legyenek az iskolában, ők is elvárják azt tőlem.

— Szerencsés és boldog ember vagy te Kari, akkor adsz szünetet, mikor neked tetszik.

— Az már igaz. De hát te is megteheted, miért nem rendelsz te is magadnak egy tanitó masinát.

Mi a tatárt?

Tanitó masinát. Elvégzi az ugy a dolgot, mint akár te magad.

Kari barátom hires volt a nagy mondásairól; kiváncsi voltam, mit fog kihozni ebből.

— Ugyan hát már ilyen masina is van?

— Hogy van-e? Meghiszem azt! igen okos találmány az. Az egész nem más mint egy kis szekrény: abban van egy óraművel összekötött fonográf. Már most ezt a gépet magam elé teszem, s a tölcsérjén bele darálom az aznapra való mondanivalómat.

— Figyeljetek... I ső osztály ir, II-ik osztály számol, III-ik és IV-ik osztály a leczkét mondja fel.

— Itt az óramü gépezete egy másik tölcsér nyilását is kinyitja. Ez a tölcsér arra való, hogy az iskolában elmondott összes beszédeket felfogja, a lármázók zsibongását, a veszekedők feleseléseit, a felelők feleleteit.

Van még a gépen ezenkivül egy „zajmérő, ez összeköttetésben van az óramü szerkezetével. Ha a zaj már türhetetlen, egy rugó segitségével mozgásba hoz egy különben nyugvó hengert; arra már előre látásból különböző hangokat karcoltam „Csend!“ micsoda lárma ez itt? Azonkivül pálca csattanást az asztalra: csitt, csatt, csitt, csatt! S mig a zaj csak tart, folyvást ez hangzik a gépből. Épen annyi mintha magam volnék az iskolában. Ha azután a csend helyre áll, a zajmérőnek feszereje is szünik s az emlitett henger is megszünt müködni.

Aztán közben-közben hangzik az én hangom is: Na! hogy! hüm, hem! Tovább, folytassa a másik! Ülj le!

És igy egy fél óra hosszan szedi a gép magába hüségesen a felelők beszédeit, s fél óra elmultával ismét megszólal belőle az én hangom: „Vigyázzatok, most uj leckét fogok föladni.“ Itt azután bele darálok a gépbe egy igen elmés mintaleckét, a mit valamelyik szaklapból olvastam: tövíről, hegyiről megvilágitom s megértetem, példákkal illusztrálom, szabályokba bevonom az az napra szánt tananyagot. Ezzel aztán kvitt Uristen; eleget tettem a magam dolgának.

S van ennek a gépnek gyakorlati alkalmazhatósága?

— Pompás! A gép állandóan ott van az asztalomon, ha valahová el akarok menni, akkor csak felhuzom mint a zsebórát, azzal a gép müködni kezd.

Azt mondom a gyermekeknek; Én most kimegyek az iskolából, de lélekben itt leszek köztetek. Nem láttok, csak a hangomat halljátok. Csak egy kicsit megcsalom őket és a buta nebulók azt hiszik, hogy csakugyan ott vagyok köztük. Hallják a hangomat, szólok hozzájuk; másnap aztán számon kérem tőlük elkövetet huncutságaikat, mert az egész nap folyamán történtekről az én gépem hüségesen beszámol.

Mikor este haza megyek, csak felcsavarom a rugóját s amit magába szedett, azt ujra elrecitálja nekem a gép: a gyerekek feleleteit, a civakodók versenygéseit még a zaj fokait is megmutatja ujra a zajmérő készülék.

Sőt, hogy információim a távol létem alatt teljesek legyenek, van a gépen egy gyors fotografáló készülék is, az minden másod percben egy-egy fölvételt eszközöl az iskola gyerek csoportjáról.

Azokat a felvételeket a hozzá preparált üveglapon a megfelelő szavakkal előhivom s igy a szemeimmel is látom, mik történtek iskolámban távollétem alatt. Néha igen érdekesek fölvételeim. Látom a Csuri Jancsit, amint szamárfüleket mereszt a szomszédjára, látom a harmat Miskát,

---

*) Felolvastatott a nagykanizsai tanitó jkörnek 1900. november 10-én tartott közgyülésén.

Vécsey Zsigmond polgármester előadja, hogy a segélyezés fokozatos felemelését csak azon feltétel mellett engedélyezték, hogy ha az ovodaegyesület a kiadásokról nyilvánosan elszámol.

A közgyűlés hozzájárul ahhoz, hogy a kisdedovó egyesület az 5000 k. segély igénybevétele mellett a szubvenció nyilvános elszámolására köteleztessék.

Tandor Ottó épitész tanárnak a közgyűlés 3000 koronát szavazott meg. A szakipariskola felállitását a kereskedelmi miniszter nem engedélyezte. A piaci elővásárlásról szóló szabályrendeletet a miniszter helybenhagyta. A tárgysorozat 8, 9. és 10-ik pontjaiban foglalt jelentéseket a közgyűlés egyhangulag tudomásul vette.

Az ánzix-kártya.

A magán ipar által gyártott levelező-lapokon alkalmazható feliratok tekintetében felmerült kételyek és félreértések megszüntetése végett és a postát igénybe vevő közönség tájékoztatása céljából a kereskedelemügyi m. kir. Miniszter ur Önagyméltósága a következő szabályzatot adta ki:

1. A magyar korona országainak postaforgalmában (belforgalom) csak oly levelező-lapok használhatók, a melyek cimoldaluk homlokzatán szembeötlő betükkel magyar nyelven „Levelező-lap" felirással vannak ellátva. A magyar feliratot követheti a „Levelező-lap" kifejezésnek egy vagy több más nyelvü forditása is, de e más nyelvü jelzések csak külön sorban és csak a magyar nyelvü „Levelező-lap" felirás alatt állhatnak. A sorrend, melyben más nyelvü jelzések ugymást követhetik, nincsen korlátozva.

2. A nemzetközi szerződés megkivánja, hogy a külföldi (nemzetközi forgalomban használandó) levelező lapok a magyar nyelvü „Levelező-lap" feliráson kivül az 1. pontban jelzett módon a magyar felirás alatt a francia nyelvü „Carte Postale" felirással is el legyenek látva. A francia felirás mellett természetesen a „Levelező lap"-nak megfelelő más nyelvü kifejezés is alkalmazható.

A külfölddel való forgalomban különben el kell fogadni a magán ipar utján előállitott oly levelező-lapokat is, a melyek csupán csak a francia „Carte Postale" feliratot viselik.

Ebben az egy esetben tehát a magyar nyelvü „Levelező-lap" felirás elmaradhat ugyan, de ily levelező-lapokon e felirásnak a francián kivül más nyelven sem lehet helye.

3 Kivánatos továbbá, hogy a külföldre küldendő levelező lapok a „Levelező-lap" illetve „Carte Postale" stb. felirás alatt „Egyetemes postaegyesület — Union postale universelle" felirással is legyenek ellátva Ennek a felirásnak a hiánya azonban nem kifogásolható.

Az „Egyetemes postaegyesület" felirás kifejezhető különben a francia nyelven kivül más nyelven is, de ebben az esetben a magyar kifejezés használata is kötelező, s ennek elől kell állania.

4. A magán ipar által gyártott válaszos levelező-lapoknak magyar nyelven „Levelező-lap," a válaszlapoknak pedig „Levelező-lap" („Válasz")feliratot kell viselniök.

E felirásnak valamint ennek a felirásnak francia („Carte Postale") illetve („Carte postale reponse") vagy más nyelvü forditásának az alkalmazására nézve az 1. és 2. pontban fog altak érvényesek.

A magán ipar által előállitott „Válaszos Levelező-lapok" egyébként „Egyetemes postaegyesület" felirással vagy — a 3 pontban foglalt feltétel alatt — e kifejezésnek más nyelvü forditásával is lehetnek ellátva.

5. Ugy a belföldi, mint a nemzetközi forgalomban tilos a magán ipar által gyártott levelező lapokon a „M. kir. posta" feliratot és a magyar cimert vagy koronát alkalmazni.

6. Nem esnek kifogás alá az olyan levelező-lapok, a melyeken a felirás hozzáirással vagy mechanikai módon a fönti határozatoknak megfelelően helyesbittetett, vagy a melyeknek előoldalán a meg nem engedett felirások tollvonással törültettek vagy más alkalmas módon eltávolittattak.

Ezeket szem előtt tartva a m. kir. posta- és távirda hivatalok a magán ipar által gyártott levelező-lapokat csakis abban az esetben fogadják el a levelezőlapokra érvényes dijszabás szerint bérmentesitve, ha azok alakra, nagyságra és a papir minőségére nézve a posta által forgalomba bocsátott levelező-lapokkal megegyeznek és ha azok a felirás tekintetében a fönti szabályoknak megfelelnek.

A befásitás.

184. Tétel: Fasorok és befásitott terek fentartására 2000 k. városi költségvetés.

Nevezetes história a fülemile pör. Azért támadt ez a pör mert az udvarra ültetett fa a szomszéd telkére is átnyujtotta galyait. A fülemile Péter fájára szállt, de Pál telkén énekelt. Nem jó tehát a fát az udvarra ültetni, hanem jobb azt az ulcára tenni, hol mindenki élvezheti árnyékát, virágainak illatát, oxygénjének üdeségét. Ezt a körülményt szemmel tartva, most már minden jó adminisztrációval ellátott városban az utcákat befásitják.

Nagy-Kanizsa város költségvetésében is találunk egy 2000 k. tételt az utcák befásitására. Hát ez biz üdvös intézkedés. Nagy-Kanizsát nem lehet egészségtelen városnak mondani, csak végtelen kellemetlen város nyáron, télen meg sáros.

A város terjedelmu igen nagy, a szomszédok respektábilis távolságban laknak egymástól, a legtöbb ház kuttal van ellátva és ezért nem igen terjedhet a fertőző betegség, csak éppen a miazmátikus betegségek terjednek.

Egészségügyi viszonyaink javulása jó részt a befásitásnak is köszönhető. Ha a pótadóból 2000 k. forditunk a jövő évben e célra, közegészségügyünk csak elő fog mozdittatni. A kinek módjában van tavaszszal sajátkezüleg ültetett fája illatát élvezni, nyáron fürdőbe menni, ősszel fáiról gyümölcsöt szedni, az talán nem igen fog törődni a város befásitásának terjedelmével. De a város népe nem csupán uri család, hanem nép, dolgozó, néha lézengő nép, a mely a városból ki nem mozdul, itt él, itt hal, itt mulat, itt szenved szegénységben, lakik azök hajlékokban. Ezeknek csak megváltás a séta a városban, árnyas fák alatt, üde levegőben, mely még üdébb volna, ha az utcaöntözés a városnak nemcsak kövezetvámos utjaira, nemcsak a pécs varasdi utra, hanem mellékutcákra is kiterjedne.

Ha a főforgalmi helyeket öntözik, jól van, azoké az elsőbbség, de a mellékutcákat közegészségügyi szempontból kell öntözni. Mert a por terjeszti a tüdővész bacillusait, a fertőző betegségek bacillusait és a ragályos fertőző betegségek éppen a szegények városnegyedeiben, ott tehát, hol nem fásitanak és nem öntöznek, törnek ki. Már pedig a fertőző betegségeket nem lehet megállitani a Kinizsi utca vagy a Hunyady-utca sarkán! A szegény nép betegsége idővel a gazdag ember ostorává is válhatik.

Azért csak helyes, hogy a közterek befásitására a jövő évi költségvetésbe 2000 k. van beállitva. Nem ismerjük a tervet, mely szerint ez a befásitás történni fog, de feltesszük, hogy észszerüen fogják azt végrehajtani. A befásitott város csak igazán szép! E tekintetben mi nagyon el vagyunk maradva Magyarországban. A befásitott város mintaképe Grác, a szomszéd Stájerben. Tanulni oda mehetnének kertészeink. Reméljük, hogy mi sem fogunk nyáron árnyék után kapkodni! Kétezer korona tekintélyes összeg ám!

HIREK.

— **Erzsébet királyné emléke.** Nagyasszonyunk névünnepének évfordulóján kegyelettel áldozott városunk közönsége és ifjusága. A kath. templomban gyászistentisztelet tartatott, a melyen a hatóságok képviselői mellett a közös hadseregbeli és honvéd tisztikar vettek részt. A közoktatásügyi miniszter rendeletéből az összes tanintézetekben iskolai ünnepélyeket rendeztek.

A főgimnázium ünnepélyén Incze István tanár mondott emlékbeszédet; a polgári fiu- és leányiskolában Hoffmann Mór c. igazgató, az izr. polgári iskolában Kertész József tanár, a felső keresk. iskolában Dukász Mikes és Fein Vilmos tanulók dicsőitették Nagyasszonyunk emlékét. Az ünnepélyt istentisztelet előzte meg. A növendékek szavaltak és hazafias és gyászdalokat énekeltek.

— **Gyászünnepély.** A nagykanizsai Izr. Jótékony Nőegylet elhunyt alapitó tagjai emlékezetére november hó 18-án a hitközség tanácstermében gyászünnepélyt tartott. A tágas tanácsterem az alkalomnak megfelelőleg gyászdiszt öltött. A terem felső végén déli disznövények közepette állt a szószék és köröskörül a gyertyák szárai égtek. Az oldal-teremben volt elhelyezve a kórus. Dr. Neumann Ede főrabbi lépett a szószékre és dicsőitette a Nőegylet elhunyt alapitó tagjának emlékét és végezetül imát mondott az elhunytak lelki üdveért. Az ünnepély magasztosságát emelte Kartamaroff Leo főkántor éneke.

— **Vörösmarty ünnepély.** Vörösmarty Mihály születésének 100-ik évfordulóját minden városban megünneplik, hol a hazaszeretetnek csak mécsvilága is ég. Gyenge visszhangra talált az országos mozgalom a mi városunkban, hol csak az önképzőkörök foglalkoztak eddig az előkészületekkel. Mert „lenézik a szegény költőket az elbizott kevély urak". Ha a költő született és meghalt, ez az ő privátmalőrje. Minek tette. A költők jubileuma csak az apró napi események mulandó pásztortüze és a holt költőnek hideg holt hamva van?!

A sivár köznapiság eme felfogása ellen az Irod. s Művészeti Kör igazgatótanácsa f. hó 19 én tartott ülésében állást foglalt és elhatározta, hogy Vörösmarty Mihály születésének 100 ik évfordulóját december 1-én megünnepli, ha e célra közreműködőket nyerhet. Nem házi ünnepe ez a körnek, hanem a közönség ünnepe. Reméljük, hogy nem valósul meg a nép lantosának a magyar politikusokhoz intézett feddő szava: „Szégyen ha elfelejtettétek! Még nincsen tul fél századon"!

— **A „Ker. Jót. Nőegylet"** által dec. 8. és 9 én rendezendő kézimunka kiállitásra több oldalról jönnek bejelentések szebbnél szebb tárgyakról, s igy nemcsak szépnek igérkezik a kiállitás, de remélhetőleg — a tömegesen jelentkező szegény gyermekek örömére — anyagilag is kielégitő leend. — Ujból felkérjük a n. é. közönséget szives pártfogására.

— **Az Irod. és Művészeti Kor** igazgatótanácsa Szalay Lajos elnöklete alatt f. hó 19-én ülést tartott, melyről az Irodalmi szakosztály tagjai tüntetőleg távol maradtak, lehet hogy érdeklődés hiányában is. Felolvastatott Vécsey Zsigmond a kör elnökének lemondó levele, melyet az igazgatótanács legnagyobb sajnálattal vett tudomásul és elhatározta, hogy a lemondásról a január havában megtartandó közgyülésnek fog beszámolni. Addig is Szalay Lajos a művészeti szakosztály elnöke fogja az ügyeket vezetni. Dr. Villányi tag inditványára elhatározta a tanács, hogy Vörösmarty Mihály születésnapjának évfordulóját megünnepli, ha erre az ünnepélyre a közreműködőket megnyerheti. A kör Szilveszter estéjén az idén is mulatságot rendez. Végül a tanács elhatározta, hogy a rendes közgyülésen inditványozni fogja egy rendkivüli közgyülés egybehivását, melynek célja lesz a kör további fennállása, vagy feloszlása ügyében határozni.

— **Névmagyarositások.** Gottreich Aladár és Antal n.-kanizsai illetőségü, pesti lakósok, nevüket miniszteri engedélylyel „Gáspár"-ra változtatták át.

Joachimstal Ignác devecseri illetőségü, n.-kanizsai lakós, valamint kiskoru gyermekei Margit, Ferenc, Lajos és Lujza, ugyszintén galamboki illetőségü Alajzia nővére vezetéknevüket belügyminiszteri engedélylyel „Jászai"-ra változtatták.

— **Halálozás.** Özv. Pulay Károlyné szül. Miskey Máriának, folyó évi november hó 19-én este 6 órakor életének 70-ik évében, hosszas szenvedés után Felső-Hahóton meghalt. A boldogultnak tetemei f. évi november hó 21-én délután 4 órakor helyezteltek örök nyugalomra.

— **Lesz-e szinházunk?** Nekünk biz' nem lesz. Egyelőre csak minden évben félre rakjuk a 2000 k.-nát egy állandó szinház épitésére. De lehetne szinházi előadásunk? Az lehet, mert amint halljuk, három igazgató is reflektál a tavaszi engedélyre. Az igazgatók jó társulatot ma már nem igen tarthatnak együtt, mert a fővárosi szinházak a jobb tagokat elszerződtetik. Ott, hol az igazgatók a városoktól szubvenciót kapnak, ott a városok joggal tarthatnak igényt jó társulatra. Az állandó szinház pedig módot nyujt a diszletek kifejtésére.

Itt nálunk az igazgató felelősségnélküli vállalkozó. Engedélye van a belügyminisztertől és a szinészegyesülettől. A tagokat ide nem lehet meghivni vendégszereplésre, közönségünknek tehát nincs módjában előre birálatot mondani a társulatról.

Ha Dobó jönne hozzánk és elhozná győri társulatát, ez némi garancia lenne, hogy a közönség nem fog csalódni. Dobó már egy izben volt nálunk és akkor olyan tagjai voltak, kik többb a fővárosban is jó hirnévre tettek szert. Hettyei Aranka és Aranyossi Janka ma már számottevő szinésznők. Hogy Dobónak vannak-e ma is számottevő szinészei? ez más kérdés. Ennek eldöntése, fájdalom, ez idő szerint még a rendőrségre van bizva.

— **Postafiók.** F. évi december 1-én végre megnyilik a Nagykanizsai Takarékpénztár palotájában Gerstner Adolf dohánytőzsde tulajdonosnál a fiók-posta, ajánlott levelek és csomagok feladására, mely intézménynyel a közönségnek régi óhaja teljesül.

— **A malomban.** Sipos Ferenc komárvárosi legény Kollár József vizes malmában őrletett Ott találkozott egy mézből való menyecskével, kivel szivesen tréfálózott, annyira tréfálózott, hogy egészen megfeledkezett a kerekekről, a melyeken az ember szerencséje fordul meg. — Rejtett boldogságra gondolt szegény Sipos Ferenc, elbujt a nagykerék mögé, mely megragadta kabátját és ugy odaszoritotta a legényt a malomkőhöz, hogy mellkasa egészen behorpadt. A malomkerék megállt, felébredt a molnár és Sipos Ferenc holttestének roncsait szedegette elő a kerekek mögül.

— **Öngyilkosság.** Halász Erzse peteházi születésü, 20 éves cselédleány még a mult hét végén öngyilkossági szándékból gyufaoldatot ivott, rosszullétét azonban titkolva, csak f. hó 20-án vitték kórházba. Kihallgatása alkalmával elpanaszolta, hogy hosszabb ideig nem tudott szolgálati helyhez jutni és igy a feletti elkeseredésében, hogy Petehárán édesanyjánál levő törvénytelen gyermeke tartására mit sem küldhet, 3—4 csomag gyufát feloldva, azt megitta. A szegény leány 21-én délután a kórházban meghalt.

— **A buzgó betörő.** Csehovecen a Muraközben nem csekély rekordot ért el Goradek Regina muracsányi illetőségü csavargónő a betörés terén. Ugyanaznap — f. hó 15-én — öt parasztgazda éléskamaráját dézsmálta meg és különösen nagy előszeretettel vette magához a ruhaneműeket, nagykendőket és a véndely zsirokat. A lopott dolgokat Zsébec Bálint perlaki lakósnál helyezte el, ki vagy megvette tőle azokat, vagy segitett őket elrejteni. Garázdálkodásaikra csakhamar rájöttek és Goradek Reginát a csendőrök le is tartóztatták bekisérvén őt a nagykanizsai kir. ügyészséghez. Orgazdaság miatt Zsébec Bálintot is feljelentették.

— **Gazdasági téli tanfolyam Csáktornyán.** A nagyméltóságu földmivelésügyi m. kir. miniszter ur a gazdasági ismeretek terjesztése céljából Muraköz és a közeli környék gazdaközönsége számára két egyenkint hat hetes gazdasági téli tanfolyam tartását engedélyezte, mely tanfolyamon a gazdaság minden ága, — igy az állattenyésztés, talajmivelés, növénytermelés, kertészet, különösen a szőlőmivelés, baromfitenyésztés, méhészet — lehetőleg könnyen érthető népies nyelven adatik elő. Ez alkalommal megösmertetnek a mezőgazdasággal kapcsolatos s azt támogatni hivatott törvények. Ugyancsak e tanfolyamon ahhoz értő mester a kosárfonás és a seprükötést is fogja tanitani. A tanfolyam Buzáson, Csáktornya külközségében tartatik erre alkalmas helyiségben a hol a tanulók nappal és éjjel is elhelyezést nyernek. A tanulók élelmezést a 6 hétre ingyen kapnak, mely élelmezés egyszerü ebéd, vacsora és reggeliből áll. A szükséges tankönyveket a nagyméltóságu miniszter ur adományozza. Az előadások a házipari oktatással együtt reggel 8 órától este 7 óráig tartatnak, mely idő alatt a tanulóknak a tanhelyiségből eltávozni nem szabad. Szombat és vasárnapokon előadások nem tartatnak, e két napra a tanulók haza mehetnek és ellátást nem kapnak. Az első hathetes tanfolyam folyó évi november hó 26-án kezdődik s tart 1901. év január 12-ig; a második pedig január 15-től február 23-ig. Ezen tanfolyamra felvétetnek 18 évestől 30 éves gazdálkodók, akik magyarul tudnak. A jelentkezni óhajtók Gyulay Károly gazdasági tanárnál jelentkezhetnek folyó hó 20-ig.

---

* **Egyéves önkéntesség.** Sokan vannak ifjaink között, kik érettségi vizsgát nem tettek s igy nincs igényük arra, hogy katonai kötelezettségüknek mint egyéves

---

amit a táska szijjával a Csukli Palkót fojtogatja.

Azok aztán másnap megkapják a dörgatóriumot tőlem. A jámborok! el nem tudják gondolni, hogy honnét tudom én az ő huncutságaikat?

Annyi eszem van, hogy sem a fonográf, sem a fotográf titkait el nem árulom. Parasztnak minek az?

Gyerek koromban még én sem tudtam felőle, hogy miért legyenek ezek okosabbak, mint a tanitójuk volt az ő korukban?

— De barátom, ez mind csak egy napra szól s én téged gyakran látlak Kanizsán, a vidék metropolisában csavarogni.

Kari barátom kicsioló mosolylyal bajusza alól nézett rám, s ekép szólt:

— Be naiv vagy, nem akarod a gépem szerkezetét megismerni. Előkészitettem én azt egy egész esztendőre, nem szükséges egyéb, mint naponkint a hengereken levő viasz lemezeket változtatni, azokon a viaszlemezeken föl van edzve az egész évi tananyagom, napról-napra, óráról órára beosztva. Amely napon nem leszek otthon, csak beillesztem az az napra való viaszlapot a fonográf hengerére, s megy minden, mint a karikacsapás.

— S mibe kerül ilyen tanitó-masina!

— Nem is sokba, csak 300 frtba, épen annyi, mint a mai törvényesen megállapitott minimális fizetésünk. Egy évi jövödelemedet rá szánod, a másik évben már behozza; te meg addig más alkalmas foglalkozások után láthatsz. Gyüjthetsz lepkéket, kőrisbogarakat, piócát; eladhatod jó pénzen, több lesz jövödelmed belőle mint a tanitóságból.

Vagy geseftelhetsz kukoricával, malacokkal, sorsjegyeknek részletfizetés melleti elárusitásával, vagy Mautner féle magvakkal.

Eddig tartott barátom szakszerü előadása.

Távozása után elgondolkoztam a mondottak fölött. Minő korszakalkotó átalakulások lennének ezentul, ha a tanitógépet alkalmazásba vennék, mennyi sok jó fogna ebből ránk háromolni.

Először is ha helyettünk a tanitó gép fog tanitani, nem kell a tüdőnket koptatni és a port beszini; következésképp sokkal hosszabb életre lehet kilátásunk. Másodszor nem kell többet mérgelődni, vesződni, boszankodni, a mi természetesen csak ártott egészségünknek elvégzi azt majd helyettünk a tanitó gép.

Harmadszor, ha nem kell mérgelődnünk, nem is kell büntetnünk, ami eddig együtt járt, s igy nem leszünk kitéve esetleg annak, hogy visszaüttetünk; tehát a tekintélyünk sem szenved csorbát s megmarad az. Ha a gép fotografáló lemeze olyan kriminális cselekedetét tárja elénk valamelyik nebulónak, ami a legvégső büntetési eszköz alkalmazását tenné szükségessé, akkor egyszerüen kicsapjuk az iskolából, hogy a többinek megrontója ne lehessen, s az ilyen mehet és felcsaphat Kanizsa nevezetességének mint pereces gyerek, vagy Friss ujság árulónak. Hát nem remek dolgok ezek! nem elmés kitalálás! Ez csak meglepetés Önöknek! S igéretemet be is váltottam. Ha eszmém megszivlelésre fognak találni, kiváncsi leszek, hány kollegám viszi be ezt a masinát iskolájába, s működteti azon hiszemben, hogy háromszázforintért ez is elég amit az a masina végez. Szives türelmüket megköszönve ajánlom a masinámat.

Selyem-damaszt-ruha

9 frttól feljebb! — 12 méter — póstabér és vámmentesen szállítva! Minták kiválasztásra, nemkülönben fekete, fehér és szines „Henneberg selyem" blousok és rubákra alkalmas 45 krtól 14 frt 65 krig méterenkint. —

Csak akkor valódi, ha közvetlen tőlem rendelik

HENNEBERG G., selyemgyáros, ZÜRICHBEN

Cs. és kir. udvari-szállító.

önkéntesek tehessenek eleget. Megszerezhetik azonban az önkéntességi jogot bármilyen előképzettségű ifjak, kik még sor alatt nem állottak, egy vizsga letétele által Ezen vizsgára vonatkozó részletes felvilágositást nyerhet minden érdeklődő Gerő Ferenc jónevű katonai előkészitő iskolájától, Budapest, VI Nagy János-utca 3. Egyébként utalunk nevezett iskola mai hirdetésére.

* **Klemm és Nowák** Acetylen-készülékek gyárának Kolozsvárt számtalan elismerő nyilatkozat bizonyitja, hogy készülékeik manapság legjobbak e téren, miután ezek egyrészt szerkezetük következtében teljesen robbanás-biztosak, másrészt megbizható automatikus működésük folytán gazdaságos gázfejlesztés, tiszta és egyszerű kezelés és szolid kivitelük által tűnnek ki.

* **A HELLER-féle zenélőművek.** Elismert legjobbak a világon és folyton a legalkalmasabb a legkedveltebb ajándéktárgyak. A Heller-féle zenélőművekkel a zene az egész világon szétviteték, hogy a boldogok örömét növelje és a szerencsétleneket vigasztalja és minden honfitársnak üdvözletet hozzon a hazájából szép melódiáival. **Szállodák, éttermek** ben stb. egy zenekart pótolnak és nagy vonzerővel birnak; fentieknek még az **automatikus hangszerek** is különösen ajánlhatók, melyek egy pénzdarab bedobása után játszanak, mikkel a kiadások rövid idővel fedeztetnek. A műsorok nagy gonddal vannak egybeállitva és az opera, operett, tánc és dal zenegyöngyeit játszák. Tény az, hogy a gyáros a kiállitásokon a legnagyobb érmekkel lett kitüntetve, az összes európai udvarok szállitója s számos ezer elismerő irattal lesz évente kitüntetve. A Heller-féle zenélőművek kitűnő voltuknál fogva **legalkalmasabb** karácsonyi, név- és születésnapi ajándékok, a miut ilyenek lelkészek, tanitók és betegek, valamint azok részére is, kik ilyenekkel nem birnak, melegen ajánlhatók. Kellemes meglepetést nyujt a gyár vevőinek a közelgő Karácsony alkalmával nagy árleszállitásokkal, ugy, hogy mindenki egy valódi **Heller**-féle zenélő mű birtokába juthat. Érdeklődők egyenesen **Bernbe** forduljanak még kis rendeléseknél is; miután a gyárnak nincsenek raktárai. Javitások más gyártmányoknál is legjobban teljesittetnek. Kivánatra részletfizetések engedélyeztetnek és árjegyzékek ingyen küldetnek.

* **Egy jó házból való leány** Ifj. Wajdits József könyvnyomdájába azonnal felvétetik.

ANYAKÖNYVI HIREK.

Születések:

— November 16—23-ig. —

Sattler Károly szobafestő: Aranka
Groszner Ilona cseléd: József
Csonták Ferenc váltóőr: Margit
Istel József földmives: Sándor
Madarász Imre kádár: Karolina
Németh József vasuti munkás: Rozália
Dani János földmives: Katalin
Rodek Antal vasuti kovács: Ferenc
Dobesch József mozdonyvezető: Erzsébet.

Halálozások:

— November 16—23-ig. —

Nagy Margit rk. 16 hónapos: vörös
Brüll Ignácné Rosenberg Regina izr. 38 éves: szivbaj
Gerócs Katalin rk. 6 éves: vörös
Csik József rk. 4 hónapos: bélhurut
Bolla Rozália rk. 2 hónapos: ránggörcs
Raspotnik Mária rk. 2 hónapos: bélhurut
Reichenfeld Ilona izr. 16 hónapos: kanyaró
Sabján Ferenc rk. koldus, 62 éves: tüdőlob
Günser Sándorné Reichenfeld Katalin 58 éves: szivbaj
Kodek Ferenc rk. 5 napos: veleszületett gyengeség
Horváth Antal rk. 2 éves: tüdőhurut
Halász Erzse rk. cseléd, 20 éves: foszformérgezés
Gerencsér Mária rk. 21 napos: bélhurut
Horváth György rk. ½ éves: ránggörcs
Özv. Farkas Józsefné Sipos Verona rk. 58 éves: vizkór.

Házasságot kötöttek:

November 16—23-ig.

Szakony Ferenc rendőr — Blaskovich Máriával
Takács János ács — Németh Annával
Kovács János kocsis — Gézárd Teréziával
Czetboffer József háziszolga — Kocséber Annával.

IDEGENEK NÉVSORA.

„Korona" Szálló.

Bruckner Samu utazó, Bpest, Möller Dávid utazó, Triest, Adameczs Imre gazdatiszt, Vitya, Bausch István gazdatiszt, Gárdony, Werther József utazó, Bpest, Kohn Albert kereskedő, D.-Miholyác, Rónai Gábor utazó, Bpest, Rotschild Albert marhakereskedő, Sümeg, Dr. Kaldovits Géza ügyvéd, Bpest, Hoffmann Jakab utazó, Somogy-Szobb, Hoffmann Josephine utazónő, Bpest, Augenfeld Móritz utazó, Bécs, Nöthig József bérlő, Lenze Károly borkereskedő, Laibach, Stern Károly utazó, Bécs, Materin József utazó, Bécs, Deutsch Zsigmond utazó, Bécs, Zwierner Rezső mérnök, Bécs, Krausz Gyula utazó, Bécs, Schermann József utazó, Bécs, Lichotzky Gusztáv utazó, Bécs, John György utazó, Braunau (Böhmen), Mayer József gazdatiszt, Bécs-Ujhely, Schmidt Gusztáv utazó, Bécs, Freud Mór utazó, Bécs.

„Szarvas" Szálló.

Telkes Dezső tisztviselő, Bpest, Nyitrai Andor főügynök, Pécs, Hirsch Mór utazó, Bpest, Engel Zsigmond utazó, Bpest, Achsebath Dezső utazó, Bpest, Kohn Albert utazó, Bpest, Dezsényi Sándor utazó, Bpest, Weisz Gyula és neje igazgató, Zágráb, Roffman Béla utazó, Keszthely, Schreusel Soma utazó, Bpest, Hoffmann Simon utazó, Bpest, Weisz Josefin Vukovár, Weisz Frigyes főtiszt, Zágráb, Lausch Gyula keresk., Belovár, Kreutzer J. keresk., Belovár, Klein Jakab keresk., Kis-Czell, Prinez Izidor utazó, Bpest, Kasztelitz Mór utazó, Szombathely, Glück Jakab hivatalnok, Bpest, Gráner Dávid utazó, Bpest, Handler Kálmán utazó, Bécs, Mücke Gusztáv utazó, Bécs, Schubert Zsigmond utazó, Bécs, Reis Lajos utazó, Bécs, Schlesinger Lipót utazó, Bécs, Kahn Ágost utazó, Bécs, Waizen Adolf utazó, Laibach, Steiner Ferdinánd utazó, Bécs, Buchbinder Lipót utazó, Bécs, Flandrath Károly utazó, Bécs, Grünwald Albert utazó, Bécs, Reich Bernát utazó, Bécs, Reisz Bernát utazó, Bécs, Novák János urasági inas, Grác, Strohl Lajos utazó, Bécs, Lausch Lajos kereskedő, Csáktornya, Strauss Samu utazó, Bécs, Findeisz G. fényképész, Bécs, Almády Gyula utazó, Triest, Semberger D. utazó, Bécs, Dusmann Ignác utazó, Brünn, Csernák Vince utazó, Damsale, Goldarbeiter Mór utazó, Bécs.

IRODALOM

— **A Kert** a kertészet összes ágait magába foglaló kertészeti szaklap. Főszerkesztő és laptulajdonos Mauthner Ödön. Felelős szerkesztő Igali Svetozár. Megjelenik minden hó 1-én és 15-én. Szerkesztőség: VI. Andrássy-ut 23. sz. a., hova a lap szellemi részét képező közlemények kéretnek. Kiadóhivatal: VI. Andrássy-ut 23. sz. a., hova a hirdetések, az előfizetési pénzek, a szétküldésre vonatkozó értesitések küldendők, a reklamációk és a lakásváltozások jelentendők.

Szerkesztőség:
Dr. Villányi Henrik, felelős szerkesztő.
Kiadó: *Ifj. Wajdits József.*

VEGYES.

— **Megbizható gyógykezelés** Zavart emésztéssel ellátott egyének kik étvágyhiányban, a felfuvódásban, gyomorgörcsökben és rendetlen székelésben szenvednek, a „Moll-féle seidlitz por" használata által rövid idő mulva visszanyerik egészségüket. Egy doboz ára 2 kor. Szétküldés naponta utánvéttel Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udv. szállitó által Bécs, I. Tuchlauben 9. Vidéki gyógyszertárakban határozottan Moll féle készitmény kérendő az ő gyári jelvényével és aláirásával.

Nyilttér.

Az e rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség

Vese, hugyhólyag, hugydara és a köszvénybántalmak ellen, továbbá a légző és emésztési szervek hurutos bántalmainál, orvosi tekintélyek által a
Lithion-forrás
SALVATOR
sikerrel rendelve lesz.
Hugyhajtó hatású!
Kellemes izű | Könnyen emészthető
Kapható ásványvizkereskedésekben és gyógyszertárakban
A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen

HIRDETÉSEK:

CSOKOLÁDÉ
SUCHARD
Párisi világkiállitás 1900.
GRAND PRIX
Legnagyobb kitüntetés.

Doctor Kriegl József
valódi angol
Bőróvó-pomádéja és Boraxszappanja

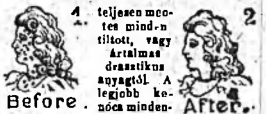

teljesen mentes minden tiltott, vagy ártalmas drasztikus anyagtól. A legjobb kenőcs mindenféle bőrtisztátlanság ellen. — Egy tégely kenőcs egy darab Boraxszappannal
3 korona 30 fillér
előre beküldve az összeget
Chief-Office 48, Brixton-Road, London S. W.
APOTHEKER A. THIERY' BALSAM-FABRIK
in Pregrada bei Robitsch
Nagybani vevőknek nevezetes engedmény.

A VIII. 1049/00.

Hirdetmény.

A cs. k. bécsi józsefvárosi járásbiróság VIII. osztálya részéről közzé tétetik, hogy Magyarországban Pozsonyban illetékes, **Bécsben VIII. Blindengasse 18.** sz. a. lakó, be nem jegyzett kereskedő **WOTTITZ KÁROLY** 1900. julius 29-én végrendelet hátrahagyása nélkül halt meg.

Felszólittatik tehát fennevezett minden örököse, hagyományosa és hitelezője, a ki osztrák állampolgár, vagy a birodalmi tanácsban képviselt királyságokban és tartományokban tartózkodó idegen, és a ki a hagyaték ellen igényt emelhet, hogy ebbeli igényeit a lent jelzett naptól számitott 6 hét alatt ezen biróságnál annál inkább jelentse be, mert különben a hagyaték az illetékes külföldi hatóságnak, vagy azon egyénnek fog kiszolgáltatni, a ki a nevezett hatóság részéről ebbez jogosittatni fog.

Kelt Bécsben, 1900. október 27-én.

STEIERI LODEN öltönyökre köpenyekre bávelokra sport öltözött ruhákra, valam. egyenruhákra. minden üzle gyapjuból

Legdivatosabb és legjobb minőségű POSZTÓ SZÖVETEK uri ruhák részére

Legnagyobb raktár szövetekben. Téli kabátok részére

Fekete és kék kammgarnok
CHEVJOT 3 K.-tól FELFELÉ.
Mintákat ingyen és bérmetve küld
a Kasztner és Öhler Gráczi cég
posztó osztálya.

MIÉRT
van annyi utánzat?
MERT
valódi Eisenstädter-féle
Linoleum padló-zománc
a törv. bej. „vasslovag" védjegygyel a legjobb és legtartósabb fénymáz puha padlóknak és konyhabutoroknak bemázolására.
Bejegyzett

Védjegy „vasslovag"

Az Eisenstädter-féle Linoleum padló zománc
egy óra alatt keményre szárad, — hámlatlanul szép fénynyel bir és tartósság tekintetében addig felülmulhatatlan.
A következő változatokban kapható: 1. sz. sárgásbarna, 2. sz. sötétbarna és 3 sz. mahagonibarna.
Nagy elterjedtségénél fogva különböző hasonhangzásu nevek alatt értéktelen utánzatokat hoznak forgalomba, miért is kérjen mindenki kizárólag csak Eisenstädter-féle Linoleum padló-zománcot, a törv. bejegyzett „vasslovag" védjegygyel.
Eisenstädter Testvérek
lakk- és festékgyára, Bécs.
Kapható: Strem és Klein, Neu és Klein cégeknél, Nagy-Kanizsán.

HIRDETMÉNY.

A m. kir. igazságügyminiszter 1900. évi Október hó 4-én 57417/I. M. 1900. I. szám alatt elrendelte, hogy a nagykanizsai kir. törvényszék mint tkvi hatósághoz tartozó Szt.-Jakab község telekjegyzőkönyveibe felvett mindazon ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. XXIX., az 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. törvénycikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. XXIX. t.-cikkben szabályozott eljárás és ezzel kapcsolatban a tjkvi bejegyzések helyesbitése foganatosittassék.

E célból a helyszini eljárás a nevezett községben **1900. évi december hó 13-án** fog kezdődni.

Ennélfogva felhivatnak:

1. mindazok, a kik a telekjegyzőkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kivánnak tenni, hogy a tkvi hatóság kiküldöttje előtt a kitűzött határnapon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okiratokat mutassák fel;

2. mindazok, a kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekeblezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átirásra az 1886. XXIX. t. c. 15—18. és az 1889. XXXVIII. t.-c. 5., 6, 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekeblezésére engedélyét nyilvánitsa, mert különben jogaikat ezen az uton nem érvényesithetik és a bélyeg és illeték elengedési kedvezménytől is elesnek, és

3. azok, kiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszünt egyébb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlését kérelmezzék, illetve, hogy törlési engedély nyilvánitása végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

A kir. törvényszék mint tkvi hatóság.

Nagy-Kanizsán, 1900. évi november 7-én.

GÓZONY,
kir. tszéki albiró.

HANGJEGY
Árjegyzékeket
Zongorára
Harmoniumra
Hegedűre
Gordonkára
Citerára
Kamarazenére
Zenekarra
Gitárra
Dalokra
Humoristikára
Énekekre
[illegible]
Tanulmányi művekre
stb. szétküld
INGYEN
és bérmentve
OTTO MAASS
Musikverlag u. Sortiment WIEN, VI/2, Mariahilferstrasse 91.

ACETYLEN
KLEMM ÉS NOWÁK KOLOZSVÁRT
oly acetylen készülékeket szállitanak, mely minden kivánalomnak megfelel.
Ezzel minden hiányt megszüntettek:
Robbanásbiztonság,
Automatikus és gazdaságos gázfejlesztés,
Elérhetetlen tiszta és gyors utántöltés,
Solid kivitel és egyszerű kezelés.
Saját szabadalmak Európa és Amerika legnagyobb államaiban.
Ajánlják magukat továbbá Acetylen telepek létesitésére minden kivitelben és nagyságban.
(Prospektusok, elismerő-iratok, költségtervezetek ingyen és bérmentve.)
Elsőrendű Carbid folytonosan a napi árakért szállittatik.
Fémnyomdai munkák bármilyen is, vörös, sárgaréz, horgany, alpacca stb. rajzok vagy minták szerint gyorsan és olcsón elkészittetnek.
Az installatiókban jártas, tisztességes képviselők kerestetnek.

Páris 1900
Arany érem.

A Richter-féle
Horgony-Kőépitőszekrény

a gyermekek kedvenc játéka és a legjobb, a mit nekik játék- és foglalkoztató-szerül ajándékozhatunk.

A Richter-féle Horgony-Kőépitőszekrények mindenkor kiegészitőszekrények által tervszerűen nagyobbithatók és azért kétszeresen értékesek. A Richter-féle Horgony-Kőépitőszekrények 0.75, 1½, 3.3', 4', 6—10 kor. és azon felüli áron a világnak minden finomabb játékszerüzletében kaphatók; hanem a Horgony-gyárijegyre ügyelni kérünk és minden kőépitőszekrény „Horgony" nélkül mint utánzat és nem valódi visszautasitandó.

Uj! Richter-féle türelmi játékok: Hidegvér, Mind a kilencet Sphinx, Manó, Villámháritó, Haragtörő stb. Ár: 70 fillér darabonként. Valódi csak a „Horgony" gyárijegygyel!

A ki gyermekeket akar megajándékozni, hozassa meg magának azonnal az alant jegyzet cégnek uj, gazdagon illusztrált árjegyzékét, melynek beküldése ingyen és bérmentve eszközöltetik.

Richter F. Ad. és társa, Főhercegi udvari szállitók. Első osztr. magy. cs. és kir. szab. kőépitőszekrénygyár.

Iroda és raktár: I. Operng. 16 Bécs (Wien)
gyár: XIII, (Hietzing).
Rudolstadt, Nürnberg, Olten (Svájc Rotterdam,
New-York, 215 Pearl-Street.

A feltaláló dr. Meidinger tanár ur által kizárólag jogositott gyártmányu

MEIDINGER-KÁLYHA

HEIM H.

cs. és kir. udv. szállitónál kapható.

BUDAPEST: Thonethof. — BECS: I. Kohlmarkt 7. sz. a.
PRAG: Hybernergasse 7.

Minden államban szabadalmazva. — Az első éremmel minden kiállitáson kitüntetve. — Legkitűnőbb, nagyobb égési tartamra berendezett

kormányzó és szellőző kályhák

lakások, iskolák és irodák számára a legegyszerübb és legelegánsabb kiállitásban, tetszésszerinti égési időtartam szénpirral való fütésnél és 24 óráig terjedő égés közönséges tüzelésnél

60.000 kályha forgalomba hozva.

Egy kályhával több szoba is fűthető.

„MEIDINGER"-kályhák,

Óva intünk az utánzatoktól utalva a kályhaajtókra öntött következő védjegyre:

MEIDINGER OFEN
H. HEIM

„HESTIA"-kályhák.

Heim nagy égési időtartamra berendezett

FÜSTEMÉSZTŐ KANDALLÓK.

FÜSTEMÉSZTŐ CALORIFÉREK.

Központi fütés minden rendszer szerint.

Száritó készülékek gazdasági és ipari célokra.

Prospektusok és árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Z. K. ²⁴/₁₁ 900.

Z. K. ²⁴/₁₁. 900

MOLL SEIDLITZ POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláirását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altestbántalmak, gyomorgörcs és gyomorhév, rögzött székrekedés, májbántalom, vértolulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles háziszernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. — Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 2 kor.

Hamisitások törvényileg fenyittetnek.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg MOLL A. védjegyét tünteti fel „A. Moll" feliratu ónozattal van zárva. A Moll-féle franczia borszesz és só nevezetesen mint fájdalomcsillapitó bedörzsölési szer köszvény, csuz és a meghülés egyéb következményeinél legismeretesebb népszer. — Egy árazott eredeti üveg ára 1 kor. 80 fill.

MOLL Gyermek szappanja.

Legfinomabb, legujabb módszer szerint készitek gyermek és hölgy szappan a bőr ekszerü ápolására gyermekek és felnőttek részére.

Ára darabonkint — 40 fill. Öt darab — 1 kor. 80 fill.

Minden darab gyermek-szappan Moll A. védjegyével van ellátva

Főszétküldés:

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállitó által,
Bécs: Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesittetnek.

A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláirásával és védjegyével ellátott készitményeket kérni.

Raktár: Nagy-Kanizsán **Rosenfeld Adolf és Fia.**

Legjobb a

Dr. FORTI-féle sebtapasz.

Forti László eredeti gyártmánya.

Legkitünőbb hatása van és biztosan segit mindennemű sebnél, égési sebeknél a fájdalmat rögtön csillapitja, megszünteti és rövid használat után meg is gyógyitja. Női emlőbajoknál, mindennemű gyuladások, megkeményedések, csuzos és rheumatikus bántalmaknál, daganatok- és sérüléseknél, sőt még a legidültebb sebeknél is a legsikeresebben hat. A gyüléseket megérleli felfakasztja, és rövid idő alatt begyógyitja. Ezeken kivül még számtalan, itt fel nem sorolt esetben nyujt biztos gyógyulást.

Forti László

A dr. Forti-féle tapasz már 80 év óta nagy elterjedettségnek örvend, mely idő alatt érkezett számtalan hála-elismervény és köszönőirat mind annak kitünő gyógyhatásáról tanuskodik.

Minthogy az utóbbi időben sok értéktelen hamisitvány is került forgalomba, szives figyelembe ajánlom a csomagon lévő aláirást, védjegyet valamint a pecséten látható F. L. betüt. **Csak a Forti László aláirással és védjegyével** ellátott tapasz a valódi. Az utánzatok használatától mindenkit óva intek, mert ezek inkább kárára, mint hasznára vannak a szenvedőnek.

A ki egy olyan csomagot beküld, mely a fenti aláirással és védjegygyel ellátva nincsen, jutalomban részesül, mert a hamisitókat folytonosan (törvényileg üldözöm.)

Árak: nagy csomag 1 frt., középnagyságu 50 kr., kisebb 35 kr. Kapható a készitőnél a gyárban: Forti László Budapest, II. ker., Iskola-utcza 24. Seidl-féle ház. Főraktár: Török József gyógyszertára és dr. Egger gyógysz., Váczi-körut 17. Kapható továbbá valamennyi budapesti es minden nagyobb vidéki gyógyszertárban.

Polgár Sándor

m. kir. szab. gyárt orvosi mű- és kötszerész
BUDAPEST,
VII. Erzsébet-körut 50. sz.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát saját gyártmányu orvosi sebészi és betegápolási tárgyakban. Saját találmányu m. kir. szabadalmaz. Polgár-féle

SÉRVKÖTŐ

hasközö, görcsér elleni gummiharisnya, orthopaedial készülékek, műlábak a kezek stb. Valódi francia különlegességek F. Bergerand fils párisi gyárából.

Részletes képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

A védjegyre vigyázni kéretik!

C. Brady

Brády-féle

MÁRIA-CELLI GYOMOR-CSEPPEK

nagyszerüen hatnak gyomor bajoknál, nélkülözhetetlen és általánosan ismeretes házi és népszer. — A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorbetegség, büzös lehelet, felfujtság, savanyu felböfögés, hasmenés, gyomorégés, felesleges nyálkakiválasztás, sárgaság undor és hányás, gyomorgörcs, szükülés. — Hathatós gyógyszernek bizonyult fejfájásnál, a mennyiben ez a gyomortól származott, gyomortulterhelésnél ételekkel és italokkal, giliszták májbajok és hämorrhoidáknál.

Emlitett bajoknál a Brády-féle máriacelli gyomorcseppek évek óta kitünőknek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyitvány tanusit. A bevásárlásnál kérjünk határozottan Brády-féle máriacelli gyomorcseppet és ügyeljünk a fenti védjegy- és aláirásra és arra, hogy e rég hirneves valódi Brády-féle máriacelli gyomorcseppek üvegenkint 40 krba, nagy üvegje 70 krba kerül, holott a nem valódi, hamisitott és értéktelenek olcsóbban, leginkább 35 krért árusittatnak.

Központi szétküldés Brády Károly által Bécs, gyógyszertár a „Magyar Király"-hoz, I. Fleischmarkt 7

Nagy-Kanizsán: Práger Béla és Belus Lajos gyógyszerészeknél. — Barcson: Kohut Sándor gyógyszerésznél.

THIERRY BALSAM
H DIEN
Allein echter Balsam
aus der Schutzengel-Apotheke
von
A. Thierry in Pregrada
bei Rohitsch-Sauerbrunn.

Nélkülözhetlen és felülmulhatlan, kimaradhatlan a hatásban.

Világcikk, kivitel minden országba,

Chief-office 48, Brixton-Road, London S. W.

A legmegbizhatóbb, legjobb és az egész világon hires és keresett háziszer

Thierry A. gyógyszerész balzsama.

Felülmulhatatlan mell, tüdő, máj, gyomor és minden belső betegségnél. — Külsőleg a legjobb

Sebgyógyitószer.

Valódi csak az összes kulturállamokban zöld apáca védjegygyel és a kupak hüvelyen bepréselt céggel: Allein echt.

Évi készités bebizonyithatólag 6 millió üvegcse. — Póstán bérmentve 12 kisebb, vagy 6 nagyobb üveg 4 korona. — Próba-üvegcse prospektussal és a világ minden országa raktárának felsorolásával 1 kor. 20 fill. — Szétküldés csak a pénz előre küldésével.

Thierry A. Centifolia kenőcse

(csodakenőcsnek nevezve) el nem érhető vonzó erővel és gyógyitó hatással. — Operációkat legtöbbször feleslegessé tesz. — Ezen kenőccsel egy 14 éves gyógyithatlannak tartott csontszú, ujabban egy 22 éves nagy rákszerü betegség lett meggyógyitva. — Antiseptikusan hat, hüsit, könnyebbit és gyorsan gyógyit mindennemü gyuladásnál és sebnél. — Gyorsan puhit és szétoszlat, és megszabadit mindennemü idegen, még oly mélyen behatolt tárgytól. — Egy tégely bérmentve 1 kor. 80 fill., csakis előre utalványozás ellenében. — Nagyobb rendelésnél olcsóbb. — Bebizonyitható évi gyártás 100,000 tégely.

Mindkét szerről egy egész levéltár áll bizonyitványokból eredetiben a világ minden részéből rendelkezésre — Kerüljük az utánzatokat és ügyeljünk az összes tégelyre beégetett cégre: Apotheke zum Schutzengel des A. Thierry. Hol nincsen raktár, ne hagyjuk magunkat utánzatok vagy állitólag hasonértékü szerek megvételére rábeszélni, hanem rendeljünk közvetlen és cimezzünk:

Apotheker A. Thierry's Fabrik in Pregrada Rohitsch-Sauerbrunn mellett.

(A cs. kir. osztr. államvasutak tisztviselői szövetségének szállitója.)

(Contractor of the War-Office and the Admiralty, London.)

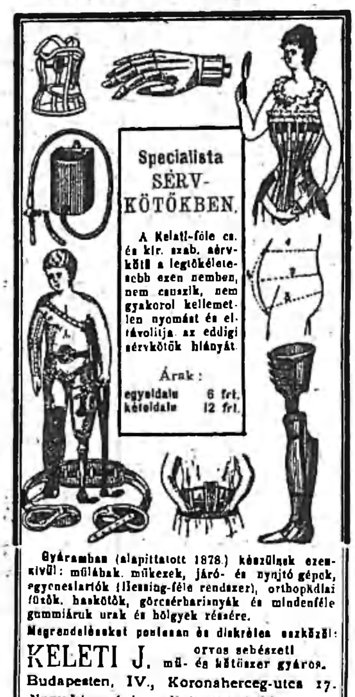

Specialista SÉRV-KÖTŐKBEN.

A Keleti-féle cs. és kir. szab. sérvkötő a legtökéletesebb ezen nemben, nem csuszik, nem gyakorol kellemetlen nyomást és eltávolitja az eddigi sérvkötők hiányát.

Árak:

egyoldalu	6 frt.
kétoldalu	12 frt.

Gyárámban (alapittatott 1878.) készülnek ezenkivül: műlábak, műkezek, járó- és nyujtó gépek, egyenestartók (Hessing-féle rendszer), orthopädiai füzők, hasközők, görcsérharisnyák és mindenféle gummiáruk urak és hölgyek részére.

Megrendeléseket pontosan és diskrétén eszközöl:

KELETI J. orvos sebészeti mű- és kötszer gyáros.
Budapesten, IV., Koronaherceg-utca 17.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

ÁLLAMI FELÜGYELET ALATT:

Gerő Ferenc előkészitő-iskolája az

EGYÉVES ÖNKÉNTESSÉGI KÉPESITŐ VIZSGÁRA.

Iroda: Budapest, VI., Nagy János, utca 3. szám

Ezen iskola előkészit ifjakat, kik tanulmányaikat bármily körülmény miatt abbanhagyták, kiváló főgimnáziumi tanárok közreműködésével az önkéntességi vizsgára. Az uj kurzus január 2-án kezdődik és 6 hóra terjed. — Prospektus ingyen és bérmentve.

Beiratás naponkint délután 4—7 óra között.

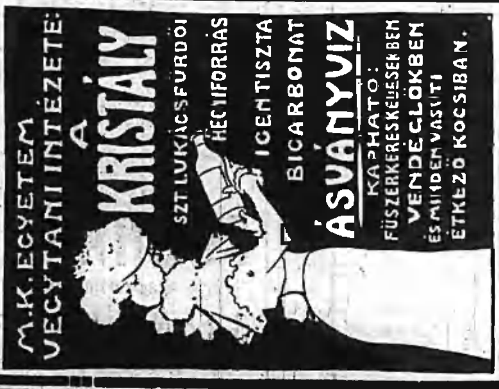

M. K. EGYETEM VEGYTANI INTÉZETE:
A KRISTÁLY
SZT. LUKÁCSFÜRDŐI HEGYIFORRÁS
IGEN TISZTA
BICARBONÁT
ÁSVÁNYVIZ
KAPHATÓ:
FÜSZERKERESKEDÉSEKBEN
VENDÉGLŐKBEN
ÉS MINDEN VASÚTI
ÉTKEZŐ KOCSIBAN.

Több száz kiváló orvos által ajánlva
A legizletesebb és legolcsóbb ásványviz
Kapható minden jobb füszerkereskedésben és vendéglőben.

Nyomatott Ifj. Wajdits József könyvnyomdájában Nagy-Kanizsán.